

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาต่ง กระจบ

นัฒพล เทียบแก้ว

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาต่ง กระบี่

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

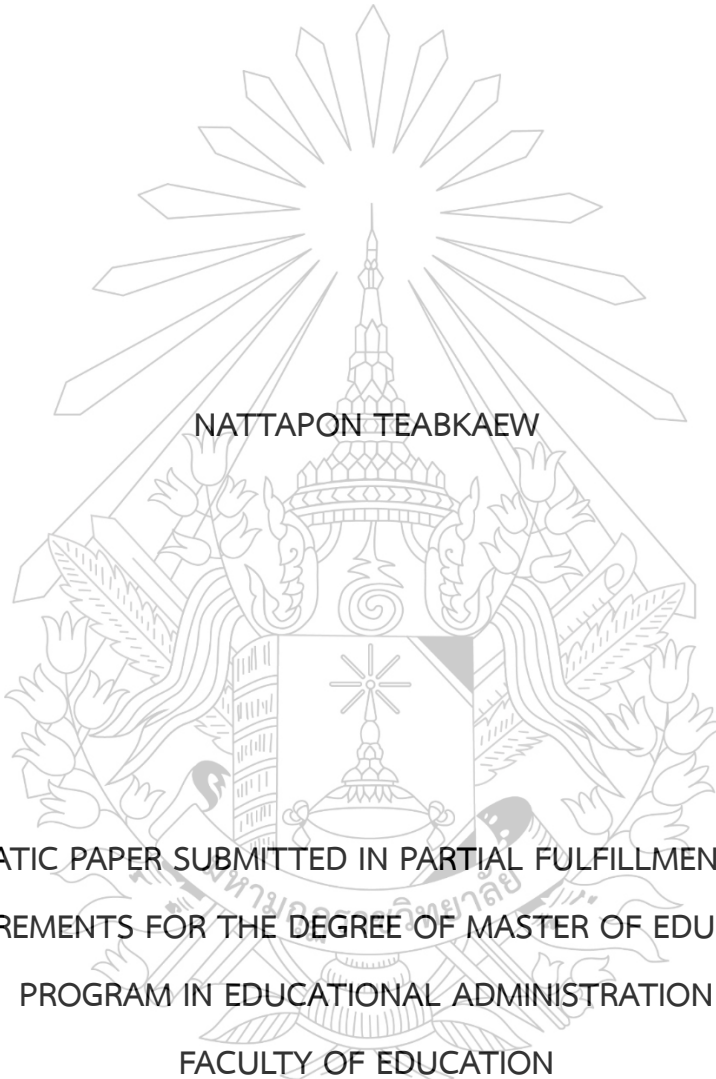
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND EMERGENCY
RESPONSE PLANS IN SCHOOLS WITHIN MORAKOT ANDAMAN
CLUSTER UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE OF TRANG AND KRABI

NATTAPON TEABKAEW

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อสารนิพนธ์	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุใน สถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่ง กระจบ
ชื่อนักศึกษา	นัฒพล เทียบแก้ว
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สุภัทรา ภูษิตร์ตนาวลี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิรุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาดะกาญจน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.สุภัทรา ภูษิตร์ตนาวลี)

กรรมการ

(ดร.บุญส่ง ทองเอียง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุนจะนำ)

กรรมการ

(พระครูวุฒิชัยการโกศล , ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่
ชื่อนักศึกษา	นัฒพล เทียบแก้ว
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ 2) เพื่อร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 169 คน ผู้ทรงคุณวุฒิร่างแนวทาง จำนวน 9 คน และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทาง จำนวน 3 คน โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นภาพรวมเท่ากับ 0.96 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า :

1. ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า ภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย

2. แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า มี 4 ด้าน ในแต่ละด้านมี 2 ประเด็น คือ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ประเด็นแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัย จำนวน 7 ข้อ และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุ จำนวน 9 ข้อ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประเด็นแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัย จำนวน 7 ข้อ

และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุ จำนวน 8 ข้อ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ประเด็นแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัย จำนวน 7 ข้อ และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุ จำนวน 8 ข้อ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ประเด็นแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัย จำนวน 7 ข้อ และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุ จำนวน 10 ข้อ

3. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ พบว่า ภาพรวม มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: มาตรการความปลอดภัย,แผนเผชิญเหตุ,ความปลอดภัยในสถานศึกษา

ABSTRACT

Thematic Paper Topic	GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND EMERGENCY RESPONSE PLANS IN SCHOOLS WITHIN MORAKOT ANDAMAN CLUSTER UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE OF TRANG AND KRABI
Student's Name	Nattapon Teabkaew
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Educational Administration
Anno Domini	2026
Advisor	Dr. Supattara Pusitrattanaalee

This research had the following objectives: 1) To study the level of risks of potential hazards occurring in Schools within Morakot Andaman Cluster under the Secondary Educational Service Area Office of Trang and Krabi, 2) To develop guidelines for improving safety measures and emergency response plans in Schools within Morakot Andaman Cluster under the Secondary Educational Service Area Office of Trang and Krabi, and 3) To evaluate the appropriateness and feasibility of the developed safety measures and emergency response plans in Schools within Morakot Andaman Cluster under the Secondary Educational Service Area Office of Trang and Krabi. The sample consisted of 169 school administrators and teachers from educational institutions under the Morakot Andaman Consortium, Secondary Educational Service Area Office Trang–Krabi, 9 experts for drafting the guidelines, and 3 experts for evaluating the guidelines. The research employed both quantitative and qualitative methods. The research instruments included a questionnaire with an overall reliability coefficient of 0.96, a semi-structured interview, and an evaluation form for suitability and feasibility. The statistical methods used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that:

1. The level of risk of potential hazards in Schools within Morakot Andaman Cluster under the Secondary Educational Service Area Office of Trang and Krabi was

found to be at a low level overall, and in every aspect considered, the risk level was also low.

2. The findings on the development guidelines for safety measures and emergency response plans in Schools within Morakot Andaman Cluster under the Secondary Educational Service Area Office of Trang and Krabi revealed that there are four main areas. Each area consists of two aspects: safety measure development guidelines and emergency response plan development guidelines. For hazards caused by human violence, there are 7 items for safety measure development and 9 items for emergency response plan development. For accident-related hazards, there are 7 items for safety measure development and 8 items for emergency response plan development. For hazards related to rights violations, there are 7 items for safety measure development and 8 items for emergency response plan development. For hazards arising from physical and mental health impacts, there are 7 items for safety measure development and 10 items for emergency response plan development.

3. The evaluation results of the appropriateness and feasibility of the guidelines for developing safety measures and emergency response plans in Schools within Morakot Andaman Cluster under the Secondary Educational Service Area Office of Trang and Krabi indicated that, overall, both appropriateness and feasibility were at the highest level.

Keywords: Safety measures, Emergency response plan, School Safety

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ เนื่องจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ช่วยเหลือในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางการบริหารการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายทุกท่าน และขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอน คณาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ในระดับมหาบัณฑิต ตลอดจนท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวลี ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของสารนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครู สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี กระบี่ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในพื้นที่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลการวิจัยทุกขั้นตอน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำและกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราชทุกท่านที่คอยอำนวยความสะดวกด้วยดี ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 5 ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความห่วงใย ความช่วยเหลือและกำลังใจอันดีเยี่ยมที่มอบให้ตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษา จนกระทั่งสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมนำบูชาพระคุณแห่งพระรัตนตรัย ตลอดจนพระคุณของบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และวางรากฐานทางการศึกษาอันมั่นคงแก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

นัฒพล เทียบแก้ว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง	ท
สารบัญรูปภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 คำถามวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	10
2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา	10
2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	12
2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา.....	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	17
2.2.1 ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา	17
2.2.2 ความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	19
2.2.3 องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	22
2.3 มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา	44
2.3.1 ความหมายของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	44

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3.2	ความสำคัญของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	47
2.3.3	แนวทางดำเนินการมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	48
2.4	แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา.....	64
2.4.1	ความหมายของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	64
2.4.2	ความสำคัญของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา.....	66
2.4.3	แนวทางการเผชิญเหตุในสถานศึกษา	67
2.5	บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ และสถานศึกษาในสทวิทยาเขต มรกด อ้นดามัน.....	80
2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
2.6.1	งานวิจัยในประเทศ.....	83
2.6.2	งานวิจัยต่างประเทศ.....	90
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	92
3.1	ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สทวิทยาเขต มรกด อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่	92
3.1.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	92
3.1.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
3.1.3	วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	94
3.1.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	96
3.1.5	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
3.1.6	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	97
3.2	ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุใสถานศึกษา สทวิทยาเขตมรกด อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่.....	98
3.2.1	กลุ่มเป้าหมาย	98
3.2.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
3.2.3	วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	99

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	99
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
3.3 ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการ ความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามันสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่.....	100
3.3.1 กลุ่มเป้าหมาย	100
3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	101
3.3.3 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	101
3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	102
3.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	103
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
4.3.1 ตอนที่ 1 ศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขต มรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่	104
4.3.2 ตอนที่ 2 ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุ ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ต่ง กระบี่	112
4.3.3 ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการ ความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่	172

สารบัญตาราง

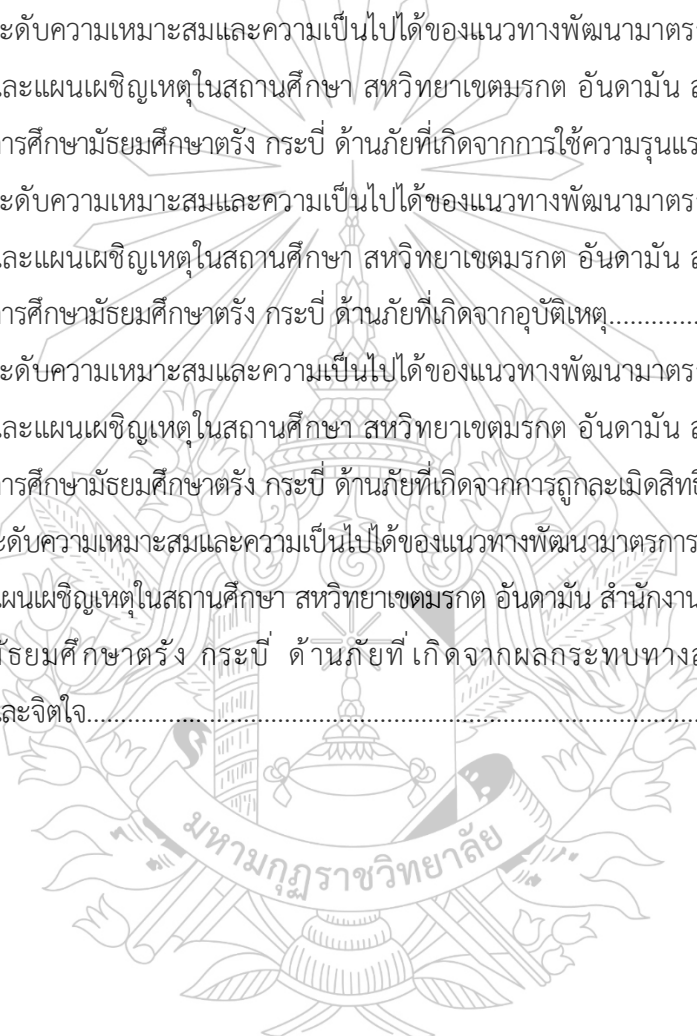
หน้า

ตารางที่ 2.1	การสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	30
ตารางที่ 2.2	ตารางแสดงตัวแปรนิยามศัพท์และประเด็นคำถามของแต่ละด้านของตัวแปร.....	41
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	93
ตารางที่ 4.1	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	104
ตารางที่ 4.2	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	104
ตารางที่ 4.3	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา สูงสุด.....	105
ตารางที่ 4.4	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	105
ตารางที่ 4.5	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์.....	106
ตารางที่ 4.6	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่.....	107
ตารางที่ 4.7	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความ รุนแรงในมนุษย์.....	108
ตารางที่ 4.8	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ.....	109
ตารางที่ 4.9	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการ ถูกละเมิดสิทธิ.....	110
ตารางที่ 4.10	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อ สุขภาวะทางร่างกายและจิตใจ.....	111
ตารางที่ 4.11	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขต มรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่.....	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.12	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ภาพรวม.....	173
ตารางที่ 4.13	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์.....	174
ตารางที่ 4.14	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ.....	177
ตารางที่ 4.15	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ.....	180
ตารางที่ 4.16	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสภาวะทางกายและจิตใจ.....	183

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1	สรุปการสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	31
ภาพที่ 4.1	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขต มรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่.....	186

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ด้านที่ 1 มุ่งเน้นด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข พลอดภัย มีความสงบในทุกระดับ สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ ทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580, 2561, หน้า 9) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตให้คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ มีมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุคภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 12) แม้ว่าในปัจจุบันและอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ซับซ้อนและไม่แน่นอนมากขึ้น ยากต่อการคาดการณ์สถานการณ์ ทำให้ภัยคุกคามในปัจจุบันและอนาคตแตกต่างไปจากเดิม โดยประเทศต่างๆ รวมถึงไทยจะเผชิญภัยคุกคามทั้งรูปแบบใหม่และภัยคุกคามรูปแบบเดิมในลักษณะ Hybrid Threats ต่างได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงระหว่างกัน ส่วนความสูญเสียและความเสียหายแตกต่างกันกำลังอำนาจและความพร้อมในการรับมือของแต่ละประเทศ ส่งผลกระทบในทุกระดับ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคติดต่ออุบัติใหม่ การก่อการร้าย การก่อความไม่สงบ การใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิด จึงจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถและเตรียมความพร้อมสำหรับการเผชิญภัยคุกคามรูปแบบใหม่มากขึ้น (สภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2564, หน้า 12) ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุคศตวรรษที่ 21 เป็นพลวัตที่ก่อให้เกิดความท้าทายอันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหารอบด้าน ทั้งที่ยังเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติ ซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ กอปรกับนโยบาย Quick Win 7 วาระเร่งด่วน ข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดแก่นักเรียน เช่น ภัยจากการคุมคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ เป็นผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และสวัสดิภาพชีวิตของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564, หน้า 4)

กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา จัดเป็นเรื่องเร่งด่วน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน จึงได้มีการกำหนดนโยบายหลักและดำเนินงานภายใต้นโยบาย “MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัย” อย่างต่อเนื่อง โดยทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อนโยบาย MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัย จากประชาชนทุกจังหวัด จำนวน 3,378 หน่วยตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน - 4 กรกฎาคม 2565 พบว่า ร้อยละ 70.57 ระบุว่า ในห้วงปีที่ผ่านมาตนเองหรือบุตรหลานวัยเรียนไม่เคยประสบกับปัญหาด้านความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา ร้อยละ 29.43 ระบุว่า เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 12.29 ระบุว่า เคยประสบภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ รองลงมา คือ ร้อยละ 8.61 ระบุว่า เคยประสบภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุในสถานศึกษา ร้อยละ 5.92 ระบุว่า เคยประสบภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ และร้อยละ 2.61 ระบุว่า เคยประสบภัยที่เกิดจากการละเมิดสิทธิ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้ความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นวาระแรกใน 7 วาระเร่งด่วน เพราะตระหนักดีว่า หากสถานศึกษาไม่มีความปลอดภัย จะไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียนได้ รวมถึงการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565, ออนไลน์) รวมถึงผลสำรวจเรื่องภัยเงียบในกลุ่มนักเรียน จัดทำขึ้นระหว่าง วันที่ 14 - 17 พฤษภาคม 2568 ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนจำนวน 1,525 ราย พบว่า "พนันออนไลน์" คือ ภัยเงียบอันดับหนึ่งที่ทุกกลุ่มกังวลมากที่สุด ด้วยร้อยละ 54.8% อันดับรองลงมา ได้แก่ บุหรี่ไฟฟ้า (51.2%) การถูกรังแกหรือบูลลี่ (48.9%) การล่อลวงละเมิดทางเพศ (45.7%) การพกพาอาวุธ (38.4%) การเสพยาเสพติด/ลามก (34.1%) ภัยแฝง เช่น การถูกชักชวนค้าประเวณีหรือค้ายา (33.1%) สิ่งนี้สะท้อนชัดว่าภัยเงียบในสถานศึกษายังพัวพันกับพฤติกรรมผิดกฎหมาย ความรุนแรงและปัญหาทางเพศที่ขยายตัวลึกในโรงเรียน (สำนักวิจัยซูเปอร์โพล, 2568, หน้า 1)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัย การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือ เยียวยาและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝังและปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุดและไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำ เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชน ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, หน้า 1)

ความปลอดภัยในสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอุบัติเหตุและลดความสูญเสีย ปราศจากภัยอันตราย ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีความมั่นใจในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มีการเตรียมป้องกันไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้อง มีมาตรการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน บุคลากร ผู้ใช้บริการในสถานศึกษา (พงศราญ ไกรดำ, 2565, หน้า 8) กล่าวได้ว่าความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (ธารัง จันทฤทธิ์, 2567, หน้า 50-51) สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ 1 คือการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษามีมาตรการด้านความปลอดภัย ดำเนินการตามแผนอย่างเข้มข้น ปลูกฝังทัศนคติและองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และไซเบอร์อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567, หน้า 1-2) แม้ว่าในปัจจุบันการรณรงค์เรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษาจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่สถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน ยังคงพบว่ามีอุบัติเหตุ อุบัติภัย การทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท ภัยไซเบอร์ การละเมิดสิทธิ รวมถึงโรคระบาด เกิดขึ้นอยู่เสมอและมีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภัยดังกล่าวล้วนเป็นเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความกังวล ความทุกข์ การปรับตัวไม่เหมาะสม ทำให้เกิดการสูญเสียทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตสุขภาพกายของนักเรียน สร้างความเศร้าสลดใจแก่ผู้ปกครอง ครู บุคคลใกล้ชิดและสังคมเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนดำเนินงาน ประเมินความเสี่ยง ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการเผชิญเหตุในสถานศึกษาในทุกมิติให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ นำไปสู่การป้องกันและแก้ไขภัยหรือเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือ เยียวยานักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับความปลอดภัยทั้งในชีวิต ร่างกาย จิตใจและทรัพย์สิน ลดการสูญเสีย สามารถเรียนรู้และใช้ชีวิตในสถานศึกษาอย่างปลอดภัยและมีความสุข มีแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเมื่อเกิดภัยในสถานศึกษา เนื่องจากความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยได้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่

1.2.2 เพื่อร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่

1.2.3 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่

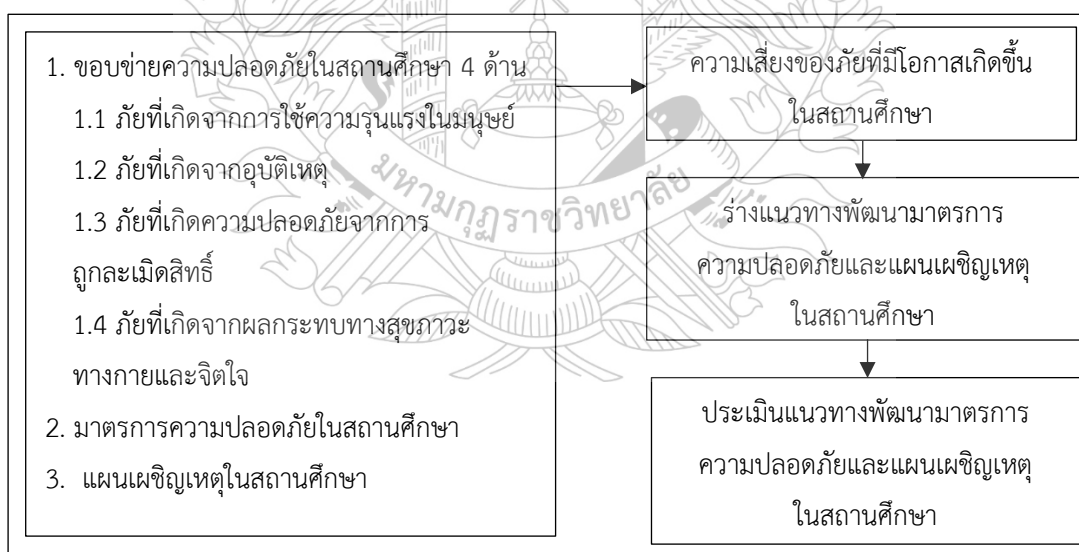
1.3 คำถามวิจัย

1.3.1 ความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อยู่ในระดับใด

1.3.2 แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ เป็นอย่างไร

1.3.3 ผลการประเมินแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ เป็นอย่างไร

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ และ 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ จำนวน 300 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 17 คน และครู จำนวน 283 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ, 2567, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ จำนวน 169 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 607-610)

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองท่อม จำนวน 1 คน และนักจิตวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม 1 คน ประธานสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน 1 คน และ

ผู้บริหารโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.5.2 เขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุ ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยการนำผลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ เพื่อร่างและประเมินแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้น หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ที่ภัยทั้ง 4 ด้าน คือ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ และ ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ จะเกิดขึ้นและสร้างผลกระทบต่อบุคคล กลุ่มคนหรือองค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านความปลอดภัย ความเป็นอยู่ สุขภาพหรือสิทธิขั้นพื้นฐาน

ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามมาตรการแนวทาง มีแบบแผนจัดระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อม ภายในและบริเวณสถานศึกษาโดยปราศจากภัยอันตราย มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย ส่งผลให้นักเรียนมีชีวิตที่อบอุ่นใจ เรียนรู้ได้ดีและมีความสุข ปราศจากความเสี่ยงภัยทุกประเภทหรือความวิตกกังวล ให้ความสำคัญมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย

ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ เป็นการกระทำที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นทางร่างกาย วาจาและจิตใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และมีลักษณะของการบังคับขู่เข็ญ ทำร้าย ทบตี คุกคาม การล่วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การข่มขืนประทุษร้ายและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การกระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว

ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์หรือผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้มีการวางแผนรองรับมาก่อนหรือวางแผนไม่ครอบคลุม เหตุการณ์ที่ผิดปกติที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดหวัง ไม่สามารถประเมินได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เกิดขึ้นอย่างไรและจะมีผลกระทบอะไรบ้าง อาจทำให้เกิดความสะดุด เสียจังหวะ อาจไม่บาดเจ็บ บาดเจ็บเล็กน้อย บาดเจ็บมากและอาจถึงขั้นสาหัส หรือเสียชีวิต

ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ หมายถึง การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ได้รับผลกระทบจากการกระทำนั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยเจตนา จงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ตาม ได้แก่ การทารุณกรรม บังคับ ชูเชื้อ การถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ใช้ จ้างให้กระทำการอันตรายและโฆษณาให้เสียชื่อเสียง

ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ หมายถึง ภัยที่เกิดความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ มีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้นและเกิดขึ้นซ้ำๆ ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ เช่น ภัยที่เกิดจากภาวะจิตเวช ติดเกม ภัยไซเบอร์ การพนัน การติดยาเสพติด โรคระบาด โรคติดต่อในสถานศึกษา มลภาวะเป็นพิษและอาหารเป็นพิษ

มาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การป้องกัน การวางแผนความปลอดภัย การจัดโครงสร้างการบริหาร การวิเคราะห์ และการประเมินความเสี่ยงอย่างรอบด้าน 2) การปลูกฝัง พัฒนาองค์ความรู้ สร้างเจตคติที่ดี การมีจิตบริการและเสริมสร้างทักษะความปลอดภัย 3) การปราบปราม การดำเนินงานเกี่ยวกับการเผชิญเหตุ การแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยด้วยความรอบคอบ รวดเร็วและเป็นธรรม รวมถึงการช่วยเหลือเยียวยา พันฟู อย่างยั่งยืน

แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา หมายถึง แผนซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ชัดเจน มีการระบุกิจกรรมการจัดการความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ เพื่อการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไปที่สะท้อนหรือแสดงถึงกลยุทธ์ ยุทธวิธีและการมอบหมายงานการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในภาพรวมสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉิน มีความกระชับ เข้าใจง่ายและมีวิธีการที่สอดคล้องกันในการดำเนินงานและช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้สนับสนุน ช่วยจัดลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ เพื่อควบคุมป้องกัน แก้ไขปัญหาภัยที่อาจจะเกิดขึ้นหรือเพื่อนำไปใช้ในการลดปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

สหวิทยาเขตมรท อ้นดามัน หมายถึง กลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตวัน กระบี่ ฝ่งทะเลอันดามัน ประกอบด้วย 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ 2) โรงเรียนคลองท่อมราชวรรั้งสรรัค 3) โรงเรียนคลองพนสฤษฎัฒพิทยา 4) โรงเรียนคลองยางประชานุสรณ 5) โรงเรียนลันดาราชประชานุทิต 6) โรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์

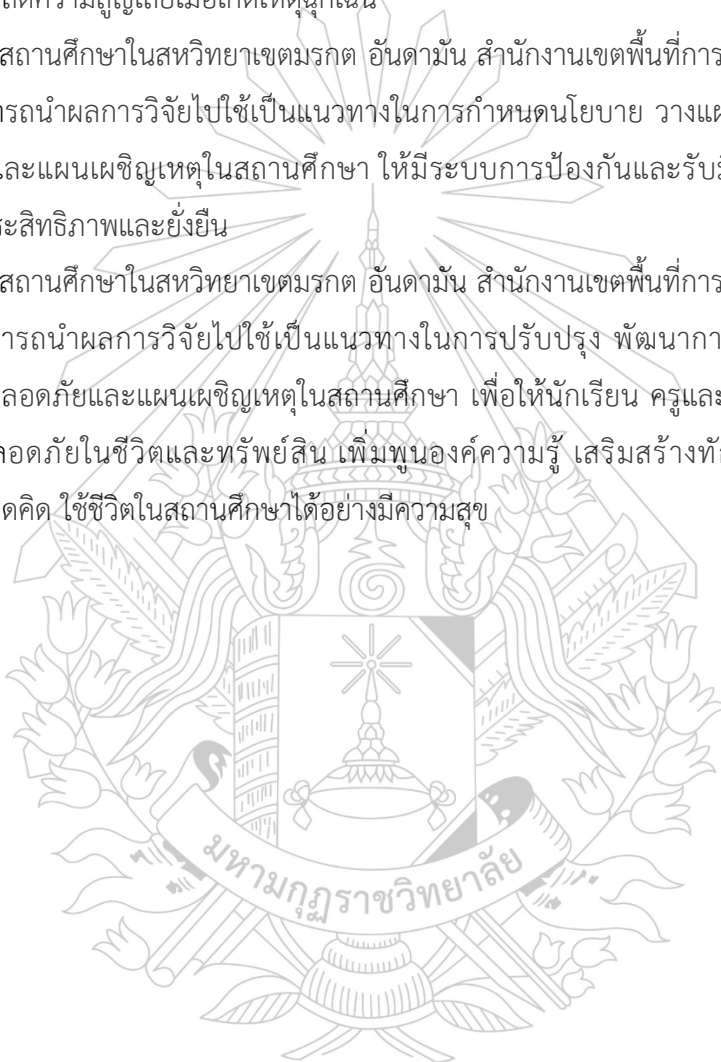
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผลการวิจัยนำไปใช้ในการยกระดับในการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ

1.7.2 สถานศึกษามีแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ที่ชัดเจน สามารถ ปฏิบัติได้จริงและลดความสูญเสียเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

1.7.3 สถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ต่ง ระเบียบ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนด้านมาตรการ ความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา ให้มีระบบการป้องกันและรับมือเหตุฉุกเฉินที่มี มาตรฐาน เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน

1.7.4 สถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ต่ง ระเบียบ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานด้าน มาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพิ่มพูนองค์ความรู้ เสริมสร้างทักษะในการรับมือ สถานการณ์ไม่คาดคิด ใช้ชีวิตในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย มีเนื้อหาสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.2.2 ความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.2.3 องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.3 มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.3.1 ความหมายของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.3.2 ความสำคัญของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.3.3 แนวทางดำเนินการมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.4 แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

2.4.1 ความหมายของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

2.4.2 ความสำคัญของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

2.4.3 แนวทางดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

2.5 บริบทสถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการและกิจกรรมในการใช้ทรัพยากรขององค์กร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

แคมเบล (Campbell, 1971, p. 22) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในสถาบันการศึกษา เพื่อให้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง

กู๊ด (Good, 1973, p. 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการของสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจ ในสถานศึกษา และการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น การเรียนการสอน การแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001, pp. 437-438) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจ องค์กรแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต

จิตติมา วรณศรี (2564, หน้า 110) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหาร การจัดการศึกษา การบริหารการศึกษาที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาการบริหารงาน การบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงและการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย ด้านทักษะ ได้แก่ มีทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการพัฒนานวัตกรรม ทักษะดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ ทักษะสร้างความสัมพันธ์และทักษะการจัดการความขัดแย้ง เพื่อสร้างความร่วมมือในองค์กร ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล การมีวิสัยทัศน์ มีอุดมการณ์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่ คิดนวัตกรรมใหม่ ยอมรับความคิดที่แตกต่าง มีความยืดหยุ่น ใจกว้าง รับฟังผู้อื่น เป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ได้บังคับบัญชา มีความฉลาดทางอารมณ์และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

สุเมธ งามนก (2564, หน้า 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษา เป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุด โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม ดังนั้น ผู้บริหาร

สถานศึกษาและหุ้นส่วนจำเป็นต้องร่วมมือกันเพื่อทำให้นักเรียนและพลเมืองในสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ปัญญาธิดา สมบัติเพิ่ม (2565, หน้า 42) กล่าวว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าเป็นการจัดการศึกษาที่รัฐต้องจัดให้กับผู้เรียนและหรือประชาชนทุกคนอย่างมีคุณภาพ เสมอภาคและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นฐานของการพัฒนาประเทศที่สถานศึกษาต้องเป็นสถานศึกษาที่มีขนาดและความพร้อมในการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพที่ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จรัส จันทฤทธิ์ (2567, หน้า 57) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคคลทั้งในรูปแบบของงานตามโครงสร้างเป็นบุคคลหรือเป็นคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายขององค์กรทางการศึกษา ด้วยความสำเร็จของงาน การบริหารสถานศึกษาควรมีหลักและกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่มีความเหมาะสม การบริหารสถานศึกษา มีคำว่า “การบริหาร” (Management) หมายถึง การบริหารองค์กรให้เป็นไปตามกรอบงานที่กำหนด ส่วนความหมายของคำว่า “การจัดการ” (Administration) หมายถึง การจัดการในเรื่องนั้นๆ ให้เสร็จสิ้นภารกิจงานตามที่กำหนด

สุนีย์ ประจันต์จำนง, (2567, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคมของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการและควบคุมร่วมกัน ดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรที่มีอยู่ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพในทุกด้าน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์และศิลป์ การบริหารการศึกษาที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา มีการกำหนดกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจในการบริหารตน บริหารคนและบริหารงานให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลทั้งด้านความรู้ ทักษะความสามารถและเป็นพลเมืองดี พร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย ดำเนินการวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจ ในสถานศึกษาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น ความปลอดภัย การเรียนการสอน การแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ร่วมกัน

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความทางวิชาการเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน พบว่า มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

แฮร์ริส (Harris, 1990, p. 14) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการในการสร้างบูรณาการแห่งความสามารถของบุคคลและการนำประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มาใช้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้มีการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีใช้เพียงแต่มุ่งพัฒนาเยาวชนของประเทศเท่านั้น แต่ยังไม่มุ่งให้เกิดการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน

ขจรวรรณ ภู่อจรร (2564, หน้า 11) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษาให้มากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อให้เป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพของสังคม

ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564, หน้า 19) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานโดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มหรือคณะบุคคล ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและบริหารจัดการงานต่างๆ สำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยความร่วมมือในการดำเนินงาน พร้อมด้วยปัจจัยในการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่าง ๆ งบประมาณ ทรัพยากรและเทคโนโลยี รวมไปถึงระเบียบกฎเกณฑ์ที่ต้องยึดถือร่วมกัน เพื่อนำพาองค์กรหรือสถาบันให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันตามที่กำหนดไว้

สุเมธ งามกนก (2564, หน้า 14) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา การที่บุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้ร่วมกันเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันให้ประสบความสำเร็จ ทั้งการกำหนดนโยบาย การวางแผน รวมทั้งการเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจร่วมกันในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะเกิดประโยชน์กับนักเรียน ผู้บริหาร ผู้นำทางการศึกษาและครู

ชามา เทียนโสภา (2566, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการรับรองคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้นำสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ต้องอาศัยหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สร้างความยั่งยืนทางการเงิน การสร้างชื่อเสียง ความสำเร็จของนักเรียนและความเป็นอยู่ที่ดี ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการพัฒนาของครูการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาเอกชนจึงจะสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

อัมร จันทรฤทธิ์ (2567, หน้า 57) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามระเบียบ กฎหมายของราชการ

และการบริหารงานในสถานศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาองค์กรร่วมกับครูและบุคลากรภายในและคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมอื่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนและสังคมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการแห่งความสามารถของบุคคลในการนำทรัพยากรมาใช้อย่างเหมาะสม การบริหารจัดการทางการศึกษาต้องอาศัยผู้นำและผู้ตามร่วมกันบริหารสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับของราชการ มีการจัดระบบบริหารและระบบการทำงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา มุ่งเน้นคุณภาพของงาน ผลสำเร็จของการจัดการศึกษา ทำงานเป็นทีม ร่วมกันวางแผน ตัดสินใจ ดำเนินการและประเมินผลสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการ เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาให้เป็นไปตามภารกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้พบว่า มีผู้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

แดฟท์ (Daft, 2002, pp. 35-36) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 1) การวางแผน (Planning) ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร การจัดทำยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ การใช้งบประมาณและการจัดสรร ทรัพยากรกำหนดนโยบายและขั้นตอนการทำงาน
- 2) การจัดองค์กร (Organizing) เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบงาน การกำหนดโครงสร้างองค์กร การระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบกับอำนาจ การกำหนดภาระงาน รวมถึงการมอบหมายให้แก่หน่วยงานย่อยพร้อมกับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อปฏิบัติงาน
- 3) การจัดกำลังคน (Staffing) ได้แก่ การคัดเลือกบุคคลลงในตำแหน่งต่าง ๆ การฝึกอบรม ช่วยเหลือให้ได้พัฒนาความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับงาน
- 4) การอำนวยการ (Directing) ได้แก่ การใช้อำนาจ อิทธิพลและการให้รางวัลเพื่อจูงใจหรือกระตุ้นพฤติกรรมการทำงานให้สู่เป้าหมายที่ต้องการ รวมถึงการกระจายงาน การประสานงาน และการบริหารความขัดแย้ง
- 5) การควบคุม (Controlling) ได้แก่ การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน สร้างระบบการรายงาน การกำกับการทำงานให้เป็นไปตามขั้นตอนสู่เป้าหมาย รวมทั้งการให้คุณให้โทษตามความจำเป็น

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29-33) ระบุว่า อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

1) ด้านวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกัน คือ

- (1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (9) การนิเทศการศึกษา
- (10) การแนะแนว
- (11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันที่จัดการศึกษา

- (15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2) ด้านงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกัน คือ

- (1) การจัดทำแผนงบประมาณ
- (2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
- (3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

- (4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- (5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- (7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- (8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- (9) กองทุนเพื่อการศึกษา
- (10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (11) การวางแผนพัสดุ
- (12) การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้

เงินงบประมาณ

- (13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
 - (14) การจัดหาพัสดุ
 - (15) การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
 - (16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
 - (17) การเบิกเงินจากคลัง
 - (18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
 - (19) การนำเงินส่งคลัง
 - (20) การจัดทำบัญชีการเงิน
 - (21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - (22) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน
- 3) ด้านบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกัน คือ
- (1) การวางแผนอัตรากำลัง
 - (2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - (3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - (4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - (5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - (6) การลาของบุคลากรสังกัดสถานศึกษาที่มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ
 - (7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 - (8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - (9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 - (10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

- (11) การอุทิศธรรมและการร้องทุกข์
- (12) การออกจากราชการ
- (13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- (14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- (15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร
- (19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากร
- (20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4) ด้านบริหารทั่วไป มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกัน คือ

- (1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- (3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- (5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- (6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- (7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (8) การดำเนินงานธุรการ
- (9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- (10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- (11) การรับนักเรียน
- (12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- (13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- (14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (15) การทัศนศึกษา
- (16) งานกิจการนักเรียน
- (17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

(18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

(19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

(20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

(21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

(22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

มานิช ตัญยงค์ (2564, หน้า 18) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคลและฝ่ายบริหารทั่วไป ร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชนให้ได้รับการพัฒนาทางด้านคุณธรรม สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมในการที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565, หน้า 77) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 มาตรา 39 กำหนดว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยภาระงาน 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

จรัส จันทูธิ์ (2567, หน้า 21) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ขอบข่ายการบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาให้เป็นไปตามภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ ความคล่องตัวและสามารถรับผิดชอบในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ขอบข่ายการบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาโดยการวางแผน การจัดองค์กร การจัดกำลังคน การอำนวยการ และการควบคุมให้เป็นไปตามภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป มีลักษณะของงานส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดมากน้อยขึ้นอยู่กับขนาดองค์กรและความคล่องตัวในการบริหาร แต่ทั้งนี้การบริหารงานทั้ง 4 ด้าน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ต้องมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามมาตรการ แนวทาง แบบแผน และจัดระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความหมายความปลอดภัยในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

พอลแล็ก และซันเดอร์แมน (Pollack & Sunderman, 2000, p. 11) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนที่ปลอดภัย มุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเกี่ยวข้องกับครอบครัว พัฒนาความสัมพันธ์ไปยังชุมชน เน้นความสัมพันธ์ที่ระหว่างนักเรียน และเจ้าหน้าที่ อภิปรายเรื่องความปลอดภัย ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความเคารพ สร้างวิธีที่นักเรียนจะแบ่งปันความกังวลของตนเอง ช่วยให้เด็กรู้สึกปลอดภัยในการแสดงความรู้สึกของตนเอง มีระบบเพื่อดูเด็กที่ถูกทารุณกรรมหรือถูกทอดทิ้ง มีโปรแกรมเสริมสำหรับเด็ก ส่งเสริมสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี ระบุปัญหาและประเมินความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนนักเรียนในการเปลี่ยนไปใช้ชีวิตด้วยผู้ใหญ่และการทำงาน

บาร์ฮาน (Barhan, 2002, p. 2) กล่าวว่า ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่นักเรียนและครูใช้เวลาหนึ่งในสามของชีวิตประจำวัน โรงเรียนมีการฝึกสอนนักเรียน แต่ถ้านักเรียนความรู้สึกตัวเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

กัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า 12) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สภาพภายในบริเวณสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมบริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษา ที่ปราศจากอันตรายใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอุบัติเหตุ 2) ด้านอุบัติเหตุ 3) ด้านปัญหาทางสังคม 4) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน 5) ด้านสวัสดิภาพ 6) ด้านผลกระทบจากการสู้รบและความไม่สงบ

พงศราญ ไกรดำ (2565, หน้า 8) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความปลอดภัย โรงเรียนต้องเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชนและเครือข่าย

นพพล วิบูลวงศ์ (2566, หน้า 54-55) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามมาตรฐาน แนวทางหรือกิจกรรมทุกชนิดทั้งในและนอกสถานศึกษา ในทุกวิถีทางที่มุ่งเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการปกป้องคุ้มครองทุกคนในโรงเรียนจากภัยอันตรายต่าง ๆ จนไม่มีอันตรายจากภัย (Hazard) การบาดเจ็บ (Injury) การเสี่ยงภัย (Risk) หรือการสูญเสีย (Loss) ทั้งจากการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าและไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า

ปฏิกานต์ พังยะ (2566, หน้า 18) กล่าวว่า ความปลอดภัย หมายถึง สภาพการณ์ปราศจากภัยอันตราย การบาดเจ็บ การเสี่ยงภัย หรือการสูญเสีย

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 13) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การจัดสภาพในสถานศึกษาหรือการจัดการกระทำที่ทำให้ปราศจากจากอันตราย และการหลีกเลี่ยงจากปัญหาที่ก่อให้เกิดอันตราย

อัคร จันฤทธิ์ (2567, หน้า 48) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง ผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน ความสุขของนักเรียน และการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อมอย่างมีความปลอดภัย

ชญัตว์ ปานนัรบ้อย และคณะ (2567, หน้า 128) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อการป้องกันและหลีกเลี่ยงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก ตั้งแต่เดินทาง มาโรงเรียน จนถึงกลับจากโรงเรียนสู่บ้านอย่างปลอดภัย

สุนีย์ ประจันทรจำนง (2567, หน้า 37) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทาง มาตรการหรือกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความปลอดภัยให้นักเรียน สถานศึกษาดำเนินงานทุกวิถีทางที่ทำให้เด็ก ปลอดภัย โดยมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมที่ปลอดภัย มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการความปลอดภัยให้กับนักเรียน

สรุปได้ว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามมาตรการ แนวทาง มีแบบแผนจัดระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ให้นักเรียนอยู่ใน สภาพแวดล้อมภายในและบริเวณสถานศึกษาโดยปราศจากภัยอันตราย มีโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย ส่งผลให้นักเรียนมีชีวิตที่อบอุ่นใจ เรียนรู้ได้ดีและ มีความสุข ปราศจากความเสี่ยงภัยทุกประเภทหรือความวิตกกังวลใด ๆ เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย

2.2.2 ความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นการสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา พบว่ามีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

แคปแลน และโอวิงส์ (Kaplan & Owings, 2000, p. 55) กล่าวว่า ความสำคัญของ ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สภาพแวดล้อมทางสังคมและร่างกายที่ส่งเสริมพฤติกรรม ที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมทางสังคมประกอบด้วยบรรทัดฐานกฎระเบียบ และการบังคับใช้ และการสนับสนุนที่จำเป็น เพื่อให้นักเรียนและผู้ใหญ่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

สปริงเกอร์ และวอล์คเกอร์ (Sprague & Walker, 2005, p. 20) กล่าวว่า โรงเรียนเป็น สถานศึกษาที่ต้องให้ดูแลความปลอดภัยของนักเรียนและเจ้าหน้าที่ พ่อแม่ทุกคนอยากรู้และมั่นใจว่า บุตรหลานของตนจะปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนที่จะทำทุกสิ่ง ทุกอย่างภายใต้อำนาจของตนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยและให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (2546, หน้า 22) หมวด 7 มาตรา 63 ระบุว่า โรงเรียนและ สถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความ ปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง

วรารณ บุญเชียง (2564, หน้า 117) กล่าวว่า ความสำคัญความปลอดภัยในสถานศึกษา คือ การสร้างความปลอดภัยสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีหลัก 4 ประการ คือ 1) ให้อภัยจากอุบัติเหตุ 2) ให้อภัยจากโรคติดต่อ 3) ให้เป็นที่ที่นักเรียนจะได้รับความสุขสบาย เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพกายใจและอารมณ์ ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้อย่างดี 4) ให้เหมาะสมกับสภาพสรีรวิทยาของนักเรียนที่อยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโตในโรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมมากมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพ การจัดการนันทนาการ สิ่งแวดล้อมในประเด็นน้ำดื่ม อาหาร ส้วม การจัดการขยะและการจัดการห้องพยาบาล เนื่องจากประเด็นสำคัญเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญและมีผลต่อสุขภาพนักเรียน

กัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า 13) กล่าวว่า ความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การเรียนรู้ถึงภัยและอันตรายต่าง ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดบริการและประสบการณ์เรียนรู้วิธีรักษาความปลอดภัยและป้องกันตนเองให้เกิดอันตรายและสร้างปลูกฝังนิสัยเด็กให้รักษาความปลอดภัยได้ด้วยตนเอง เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุและลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล สถานศึกษาควรที่จะมีความปลอดภัย ผู้ปกครองจะให้ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความเจริญงอกงามทางสติปัญญา อารมณ์อย่างอบอุ่นและปลอดภัย

พงศราญ ไกรดำ (2565, หน้า 8) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุและลดความสูญเสีย ที่ผลมาจากการปรับพฤติกรรมของมนุษย์ โดยการปราศจากภัยหรืออันตราย เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างสุขกาย สุขใจ ไม่เสี่ยงภัยมีความมั่นใจในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเตรียมป้องกันไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้อง การจัดการบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นการดำเนินการหรือมีมาตรการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นแก่นักเรียน บุคลากร รวมทั้งผู้ติดต่อประสานงานหรือมาใช้บริการในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 49-50) มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” ซึ่งได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ด้านความปลอดภัย คือ

1) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน พร้อมเสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้นให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาจากโรคภัยต่าง ๆ ภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ

2) ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ มีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) สร้างภูมิคุ้มกันการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) และมีจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจุดเน้นที่ 2 คือ เสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566, หน้า 2) ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นด้านการเสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2) สร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา
- 3) สร้างภูมิคุ้มกันผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด
- 4) รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาผ่านระบบ OBEC Safety Center

ปฏิกานต์ พังยะ (2566, หน้า 21) กล่าวว่า การดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน ตลอดจนผู้นำชุมชนควรให้การดูแลเอาใจใส่ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการจัดการด้านความปลอดภัยด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาซึ่งจัดเป็นองค์กรการศึกษานานาชาติ โดยมีการถึงหน้าที่และมีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการด้านความปลอดภัย เพื่อดูแลและป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัยอันอาจเกิดแก่บุคคลในสถาบันอุดมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2567, หน้า 1-2) กำหนดนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นนโยบายที่ 1 ดังนี้

- 1) สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคมและป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น
- 2) ปลุกฝังทัศนคติ พฤติกรรมและองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และไซเบอร์อย่างสร้างสรรค์
- 3) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 4) พัฒนabethาและภารกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

จรัส จันทฤทธิ์ (2567, หน้า 50-51) กล่าวว่า ความสำคัญความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง ความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้เรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิต

ที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

ธนัทวัฒน์ วรวัชรบวรชัย และคณะ (2567, หน้า 152) กล่าวว่า ความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการปกป้องนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน โดยป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรง การโจมตี การกลั่นแกล้ง การตกเป็นเหยื่อ การขโมย ความผิดปกติในห้องเรียน ถ้าไม่มีความปลอดภัยในโรงเรียน นักเรียนจะไม่สามารถมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในอนาคต

สุนีย์ ประจันต์จำนอง (2567, หน้า 40) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ เนื่องจากความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โรงเรียนจึงเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็กนักเรียน ที่นักเรียนนั้นมักใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยถือว่า “โรงเรียน” เป็นสังคมหนึ่งที่เด็กนักเรียนใช้ชีวิตและเวลาส่วนใหญ่คลุกคลีอยู่ในโรงเรียน ที่สำคัญยังเป็นสังคมที่พ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนให้การยอมรับนับถือ ยกย่องและคาดหวัง ว่าเด็กจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน ได้รับการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และได้รับการปกป้องคุ้มครองทางด้านร่างกาย จิตใจและทรัพย์สินจากครู ซึ่งเป็นบทบาทหนึ่งที่น่าชื่นชมจากการทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักและให้ความสำคัญที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างภายใต้อำนาจของตนในการเพิ่มความปลอดภัยสูงสุดแก่ทุกโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การสร้างความปลอดภัยให้นักเรียน เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนของนักเรียน ดังนั้น การเรียนรู้ถึงภัยและอันตรายต่าง ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดบริการและประสบการณ์เรียนรู้วิธีรักษาความปลอดภัยและป้องกันตนมิให้เกิดอันตรายจึงเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญยิ่ง การอบรมสั่งสอน ปลุกฝังนิสัยนักเรียนให้รักษาความปลอดภัยได้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งร่างกายและจิตใจของนักเรียน ส่งผลไปยังการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุขภาพและมีชีวิตที่ปลอดภัย

2.2.3 องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นการกำหนดองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา จากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า มีผู้กำหนดองค์ประกอบและขอบข่ายไว้ดังนี้

เดวิด (David, 2016, p. 45) กล่าวว่า องค์ประกอบความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง แรงผลักดันในการศึกษาการออกแบบเพื่อค้นหาและวิเคราะห์นโยบายการปฏิบัติ และวิธีปฏิบัติ ด้านความปลอดภัยในโรงเรียนของโรงเรียนรัฐบาลในรัฐอินเดีย และโรงเรียนเอกชนของรัฐ อินเดีย คือ การเพิ่มขึ้นของสื่อที่เกี่ยวกับความรุนแรงในมนุษย์ โศกนาฏกรรมในโรงเรียน

ซิณุชา ขุนจง (2563, หน้า 287) กล่าวว่า ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย มี 3 ด้าน คือ ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านความปลอดภัยในการใช้งานอาคาร สรุปลงประกอบและ ขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา 3 กลุ่มภัย ดังนี้

- 1) ด้านอุบัติเหตุ
- 2) ด้านอุบัติเหตุ
- 3) ด้านความปลอดภัยในการใช้งานอาคาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 17) ระบุว่า ขอบข่ายความปลอดภัย ในสถานศึกษา คือ การกำหนดขอบข่ายงานการป้องกัน และแก้ไขอุบัติเหตุและอุบัติเหตุในสถานศึกษา กำหนดเป็น 4 กลุ่มภัย ได้แก่

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

- (1) การล่อลวงละเมิดทางเพศ
- (2) การทะเลาะวิวาท
- (3) การกลั่นแกล้งรังแก
- (4) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- (5) การก่อวินาศกรรม
- (6) การระเบิด
- (7) สารเคมีและวัตถุอันตราย
- (8) การล่อลวง ลักพาตัว

- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

- (1) ภัยธรรมชาติ
- (2) ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง
- (3) ภัยจากยานพาหนะ
- (4) ภัยจากการจัดกิจกรรม
- (5) ภัยจากการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์

- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right)

- (1) การถูกล่อลวงปล้น ไล่เลย ทอดทิ้ง
- (2) การคุกคามทางเพศ

- (3) การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)
 - (1) ภาวะจิตเวช
 - (2) ติดเกม
 - (3) ยาเสพติด
 - (4) โรคระบาดในมนุษย์
 - (5) ภัยไซเบอร์
 - (6) การพนัน
 - (7) มลภาวะเป็นพิษ
 - (8) โรคระบาดในสัตว์
 - (9) ภาวะทุพโภชนาการ

กัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า 18) กล่าวว่า ขอบข่ายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่กำหนดโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีรูปแบบและแนวดำเนินงานที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกด้าน อีกทั้งเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติภัย ด้านปัญหาทางสังคม ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านสัตว์มีพิษ ด้านผลกระทบจากการสู้รบและความไม่สงบ อีกทั้งมาตรการดังกล่าว ยังเป็นนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2552 กำหนดให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องปฏิบัติ ซึ่งสรุปองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา 6 กลุ่มภัยดังนี้

- 1) ด้านอุบัติเหตุ
- 2) ด้านอุบัติภัย
- 3) ด้านปัญหาทางสังคม
- 4) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน
- 5) ด้านสัตว์มีพิษ
- 6) ด้านผลกระทบจากการสู้รบและความไม่สงบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (2565, หน้า 3) ได้ระบุขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา มี 4 กลุ่มภัย ได้แก่

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ได้แก่ การล่อลวงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด สารเคมี และวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ และการล่อลวงลักพาตัว

2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ได้แก่ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจ ได้แก่ ภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ ภัยไซเบอร์ การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ โรคภาวะทุพโภชนาการ

ซึ่งครอบคลุมภัยร้ายแรงที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ต้องเร่งดำเนินการป้องกัน ปกป้อง และปราบปรามอย่างรวดเร็วรอบคอบเด็ดขาด

โรงเรียนรัตนบุรี (2566, หน้า 11) ระบุว่า ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา ดังนี้

1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ประกอบด้วย การล่วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การกระเบิดสารเคมีและวัตถุอันตราย และการล่อลวง ลักพาตัว

2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจ ประกอบด้วย ภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ ภัยไซเบอร์ การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ และภาวะทุพโภชนาการ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ (2566, หน้า 9) ได้ระบุขอบข่ายความปลอดภัยในหน่วยงานและสถานศึกษาจำแนกเป็น 4 กลุ่มภัย ดังนี้

1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ประกอบด้วย การล่วงละเมิดทางเพศ การคุกคามทางเพศ การทะเลาะวิวาท การก่อวินาศกรรม และการล่อลวง ลักพาตัว

2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ประกอบด้วย ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง และภัยจากยานพาหนะ

3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) ประกอบด้วย การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) ประกอบด้วย ภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด การพนัน ภัยไซเบอร์ โรคระบาดในมนุษย์ และมลภาวะเป็นพิษ

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 6) กล่าวว่า ความปลอดภัยประกอบด้วย ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ตามมาตรการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือสถานศึกษาปลอดภัย ดำเนินงานการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม ที่มุ่งสร้างความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสรุปองค์ประกอบและขอบข่ายของความปลอดภัยในสถานศึกษาได้ 4 กลุ่มภัยดังนี้

- 1) ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์
- 2) ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ
- 3) ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ
- 4) ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 (2567, หน้า 15) ได้ระบุขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา จำแนกเป็น 4 กลุ่มภัย ดังนี้

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ได้แก่ การล้วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก (Bully) สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว และการลงโทษ
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ ภัยจากสัตว์ ภัยจากกระแสไฟฟ้า และภัยจากการจมน้ำ
- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ได้แก่ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ได้แก่ ภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ เช่น COVID - 19 ภัยไซเบอร์ การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ และภาวะทุพโภชนาการ

อรัญ จันทฤทธิ์ (2567, หน้า 64-65) กล่าวว่า องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 กลุ่มภัย ดังนี้

- 1) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง งานที่ทำหน้าที่สำหรับการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เกิดความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินการดูแลนักเรียนของสถานศึกษาเริ่มจากการดำเนินการกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ การคัดกรอง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการส่งต่อ

2) งานความปลอดภัยอาคารสถานที่ หมายถึง งานดูแลความสะอาดอาคารเรียนและอาคารประกอบ ป้ายสัญลักษณ์แจ้งเตือนบริเวณอาคาร เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน การใช้สนามกีฬาและการใช้อุปกรณ์กีฬาเพื่อส่งเสริมความสะอาดบริเวณสถานศึกษา

3) งานความสะอาดสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสะอาดบริเวณอาคารเรียนและอาคารประกอบ ความสะอาดพื้นที่ในสถานศึกษา ความสะอาดพื้นที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ความสะอาดบริเวณโรงอาหาร ความสะอาดห้องน้ำห้องส้วม

4) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน หมายถึง ด้านสุขภาพอนามัยนักเรียนสามารถจำแนกได้ 4 มิติ ได้แก่ สุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพสังคม และสุขภาพจิต

ธนัธวัฒน์ วรวัชรบรรชัย และคณะ (2567, หน้า 154-155) กล่าวว่า องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในโรงเรียนนั้นจะต้องประกอบด้วย 4 กลุ่มภัย ดังนี้

1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ เป็นภัยที่ทำให้เกิดอันตรายด้านร่างกาย พัฒนาการ ซึ่งโรงเรียนควรให้การป้องกันในเรื่องการล่อลวง ลักพาตัวเด็ก โดยการกำหนดเกณฑ์เรื่องระบบการรับส่งเด็กที่ปลอดภัย ถ้าเป็นเด็กเล็กอายุ (3-8ปี) ครู และผู้ปกครองควรรับส่งเด็กให้ถึงมือกันและกัน เด็กโตอายุ (9- 13ปี) ควรกำหนดจุดรับส่งที่ชัดเจน รวมทั้งมีครูเวรคอยดูแลเด็ก และมีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะการดูแลตัวเองให้ปลอดภัย

2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ เป็นภัยที่ควรป้องกันจากสถานที่ต่างๆ ในการทำกิจกรรม

(1) สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สนามหญ้า สวนหย่อม ควรมีการตรวจสอบเครื่องเล่น สนามที่ชำรุด การเว้นระยะห่างเครื่องเล่น เพื่อไม่ให้เด็กเล่นกันแล้วชนกระแทกกรอบบริเวณสนาม ไม่ควรมีก้อนหิน ต่อไม้ สิ่งนี้อาจทำให้ลื่นล้ม การสร้างกฎระเบียบ การเล่นที่ชัดเจน เด็กนักเรียนได้รับการสาธิตวิธีการเล่นที่ถูกต้องและการแยกเครื่องเล่นระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต รวมถึงครูคอยดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

(2) ห้องน้ำ มีการออกแบบให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ที่นั่งถ่ายและปัสสาวะควรมีขนาดที่แตกต่างกันระหว่างวัยอนุบาลกับเด็กประถมศึกษา พื้นห้องน้ำใช้วัสดุกันลื่น หมั่นทำความสะอาดไม่ให้มีน้ำท่วมขัง มีแสงสว่างเพียงพอ มีวิธีการแนะนำการใช้ห้องน้ำที่ถูกต้อง ถ้าเป็น เด็กเล็กควรมีครูหรือพี่เลี้ยงไปด้วยเสมอ

(3) บริเวณรอบโรงเรียนมีบริเวณรับส่งเด็ก ที่จอดรถครูเป็นสัดส่วน ไม่มีพื้นที่หลุม ไม่นำกระถางต้นไม้วางไว้กั้นสาดของอาคาร เพราะจะทำให้หล่นโดนเด็ก สร้างรั้วที่ชัดเจน ไม่มีการจำหน่ายสินค้าที่เป็นอันตรายต่อเด็ก

(4) ห้องเรียนและอาคารเรียน โต๊ะเรียน เก้าอี้ เครื่องดูดอากาศให้มีสภาพที่แข็งแรง หมั่นตรวจสอบพัดลมที่ติดเพดาน บอร์ดหน้าชั้นเรียน ม่าน อุปกรณ์ที่ติดกับผนัง เช่น ขวดน้ำยา

ล้างมือ กล่องใส่กระดาษชำระ เป็นต้น บันไดทางขึ้นลงควรมีเครื่องหมายที่ชัดเจน พื้นห้องเรียน อาคารสะอาด ไม่สกปรก สีสันและจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิงตามอาคารเรียนต่างๆ

(5) ระบบไฟฟ้าควรให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และควรมีการจัดระบบเซฟตี้คัท สะพานไฟ อุปกรณ์ไฟฟ้าควรเก็บให้พ้นจากมือเด็ก มีการสร้างกฎเกณฑ์การใช้ไฟฟ้าที่ชัดเจนและมีการตรวจสอบกระแสไฟฟ้าทุก ๆ 6 เดือน

3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ เป็นการคุกคามทางเพศโดยให้เด็กมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเด็กไม่เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น การจับต้องเด็ก พุดจาสื่อสาร ที่สื่อไปทางด้านเพศ ซึ่งครูควรคุ้มครองปกป้องเด็กไม่ให้อยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย และส่งเสริม ให้เด็กมีความรู้ในการป้องกันตนเองเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์

4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ มีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ภาวะจิตเวช เป็นความผิดปกติของสมองในการควบคุมเรื่องความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น โรคซึมเศร้า โรคไบโพลาร์

(2) ติดเกม เด็กจะใช้เวลาในการเล่นเกมนานมากจนส่งผลกระทบต่ออื่น ๆ ในชีวิต การเรียน ทำให้สมองของเด็กคิดถึงแต่เรื่องเกม เราจึงเรียกว่า “การเสพติดเกม”

(3) ยาเสพติด เป็นการเสพยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทาน ดม สูบ ฉีด จนร่างกายไม่สามารถขจัดสิ่งเสพติดนั้นได้

(4) มลภาวะ ของเสีย สกปรกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้ส่งผลต่อระบบการหายใจ

(5) ภาวะทุพโภชนาการ เป็นสภาวะของร่างกายที่ขาดสารอาหาร ได้รับโภชนาการ ทางอาหารต่ำ ดังนั้น ขอบข่ายความปลอดภัยในโรงเรียนจะต้องเริ่มต้นจากผู้บริหารของโรงเรียนที่ให้ ความสำคัญกับความปลอดภัยในโรงเรียนเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับครู บุคลากรในโรงเรียน เพื่อดูแล นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

ชญัตว์ ปานนักร้อย และคณะ (2567, หน้า 133) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการ จัดประชุมแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบเพื่อให้มีความชัดเจน โดยมีขอบข่าย 5 กลุ่มภัย ดังนี้

1) ด้านการป้องกันอุบัติเหตุ ประกอบด้วย อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อุบัติเหตุจากบริเวณ สถานศึกษา อุบัติเหตุจากเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ อุบัติเหตุจากการเดินทางไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา และอุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา

2) ด้านการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

3) ด้านการป้องกันปัญหาทางสังคมในสถานศึกษาประกอบด้วย การล่วงละเมิด ทางร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมความรุนแรง

4) ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยนักเรียนประกอบด้วย มลพิษจากสิ่งแวดล้อม การป้องกันโรคระบาด ภาวะทุพโภชนาการ

5) ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในสถานศึกษา

สุนีย์ ประจันต์จำนง (2567, หน้า 46) กล่าวว่า สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากนักเรียนใช้ชีวิตอย่างไม่ระมัดระวัง ความรู้ในการป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุมีน้อย พฤติกรรม ความรุนแรง การเกิดอุบัติเหตุ การบริหารจัดการอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคม สัตว์มีพิษ และสุขภาพอนามัยของนักเรียน ซึ่งสรุปองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษาประกอบด้วย 7 กลุ่มภัย ดังนี้

- 1) การเกิดอุบัติเหตุ
- 2) พฤติกรรมความรุนแรง
- 3) การเกิดอุบัติเหตุ
- 4) การบริหารจัดการอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม
- 5) ปัญหาสังคม
- 6) สัตว์มีพิษ
- 7) สุขภาพอนามัย

สรุปองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา จากการศึกษาเอกสาร คู่มือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 13 แหล่ง ได้แก่ 1) เดวิด (David, 2016) 2) ชินธุชา ขุนจง (2563) 3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) 4) กัมปนาท นาคบัว (2565) 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (2565) 6) โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว (2565) 7) โรงเรียนรัตนบุรี (2566) 8) กรมส่งเสริมการเรียนรู้กระทรวงศึกษาธิการ (2566) 9) อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566) 10) ชำรง จันทฤทธิ์ (2567) 11) ธนัทธวัฒน์ วรวัชรบรรชัยและคณะ (2567) 12) ชญัตว์ ปานนักร้อย และคณะ (2567) 13) สุนีย์ ประจันต์จำนง (2567) นำมาสู่การสังเคราะห์ขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา ดังในตารางที่ 2.1

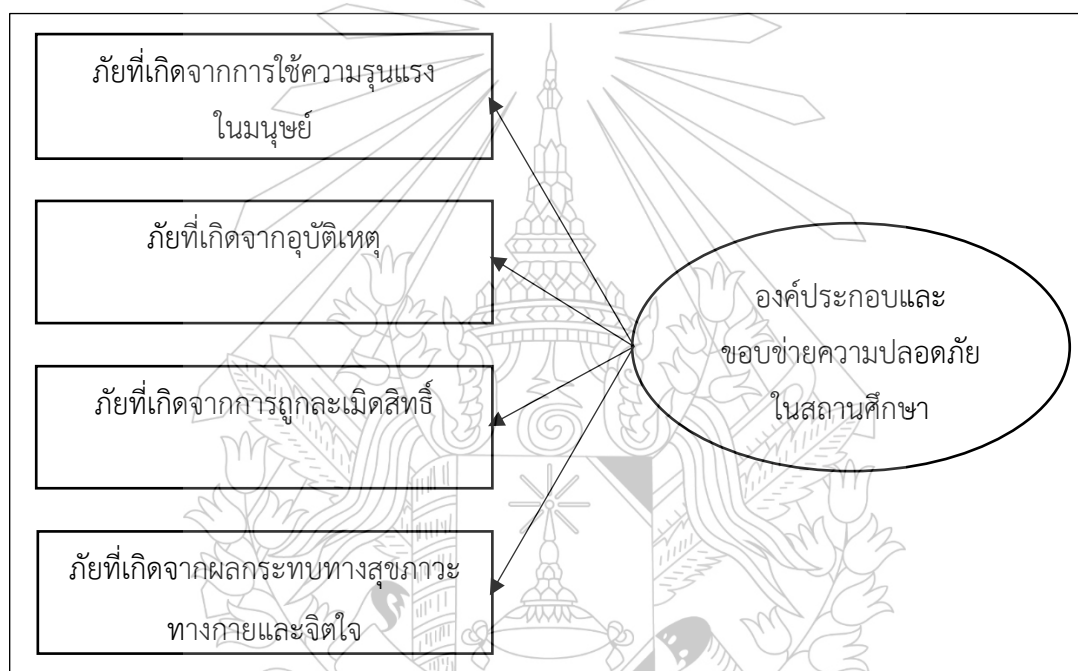
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ตัวประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา

องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา	ความปลอดภัย												
	1. เดวิด (David, 2016)	2. ชัชวาลย์ ชูณง (2563)	3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)	4. กัมปนาท นาคบัว (2565)	5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (2565)	6. โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว (2565)	7. โรงเรียนรัตนบุรี (2566)	8. กรมส่งเสริมการวิจัย กระทรวงศึกษาธิการ (2566)	9. อุบลชัย อะทะถ้ำ (2566)	10. อารัง จันทิ (2567)	11. ธนภัทรวัฒน์ วรจิตรวรชัยและคณะ (2567)	12. ชญุตว์ ปานนบร้อยและคณะ (2567)	13. สุณีย์ ประจักษ์จันทร์ (2567)
1. ภัยจากอุบัติเหตุ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. ภัยจากการใช้อาคารสถานที่	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. ด้านปัญหาสังคม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10. ด้านสัตว์มีพิษ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11. งานความสะอาด สิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
12. ปัญหายาเสพติด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
รวม	1	3	4	6	4	4	4	4	4	4	4	5	7

ความถี่

54

จากตารางที่ 2.1 จากการสังเคราะห์องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา จากนักวิชาการ คู่มือ นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ดังตารางที่แสดงออกมาในรูปความถี่ จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์ มีจำนวน ทั้งหมด 12 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาความสอดคล้อง ของนักวิชาการส่วนใหญ่ ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ได้องค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัย ในสถานศึกษา เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ จากองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษาข้างต้น สามารถแสดง เป็นโมเดล ได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 สรุปการสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ได้ สังเคราะห์ทฤษฎี คู่มือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ
- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ

2.2.3.1 นิยามเชิงปฏิบัติการของภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ซึ่งเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายทางร่างกายหรือจิตใจ พบว่า มีผู้นิยามความหมายไว้ ดังนี้

สจวร์ต (Stuart, 1981, p. 3) ให้ความหมายของความรุนแรงในมนุษย์ หมายถึง การกระทำที่เป็นการใช้กำลังและเจตนาประทุษร้าย ทำให้เสียหาย ทำลายหรือข่มขู่

คอร์ซินี (Corsini, 1999, p. 1052) ให้ความหมายของความรุนแรงในมนุษย์ หมายถึง พฤติกรรมที่ทำอันตรายต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การแสดงความเกลียดชัง ความเป็นปรปักษ์และดูว่ากล่าวตลอดจนใช้กำลังทางกายโดยตรงต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน

สุภาพร กมลฉำ (2564, หน้า 91) ความรุนแรง หมายถึง การกระทำที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางร่างกาย วาจาและจิตใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีลักษณะบังคับ ขู่เข็ญ ทำร้าย ทุบตี คุกคาม รวมถึงการกีดกันเสรีภาพ ซึ่งเป็นผลทำให้บุคคลเกิดการบาดเจ็บทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งอาจมีความแตกต่างไปจากความรุนแรงในโลกออนไลน์ เนื่องจากความรุนแรงในโลกจริงมักเป็นความรุนแรงที่มีลักษณะของการเผชิญหน้ากัน ระหว่างผู้ถูกกระทำและผู้กระทำความรุนแรง เน้นไปที่การใช้กำลังทางกาย เพื่อทำให้อีกฝ่ายได้รับบาดเจ็บเป็นสำคัญ ขณะที่พื้นที่โลกออนไลน์ได้กลายเป็นพื้นที่ที่ลดโอกาสของการเผชิญหน้ากันโดยตรงระหว่างผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลก (WHO, 2002) ได้แบ่งประเภทของความรุนแรงไว้ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1) ความรุนแรงทางร่างกาย (Physical Violence) หมายถึง การได้รับบาดเจ็บ เช่น การทะเลาะวิวาท ตะ ต่อย และเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ใช่อุบัติเหตุ

2) ความรุนแรงทางเพศ (Sexual Violence) หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเพื่อใช้ผู้ถูกกระทำเป็นเครื่องตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้กระทำ โดยอาจใช้กำลังบังคับ หลอกลวง ข่มขู่ ชักชวนให้สิ่งตอบแทน เป็นต้น

3) ความรุนแรงทางจิตใจ (Psychological Violence) หมายถึง การถูกทำร้ายจิตใจ และควบคุมบังคับจิตใจ ทำให้รู้สึกอับอาย รู้สึกด้อยค่าหรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นลง

4) ความรุนแรงจากความสูญเสียหรือการถูกละเลยทอดทิ้ง (Deprivation or Neglect Violence) หมายถึง การไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่และการถูกละเลยทอดทิ้งในเรื่องปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต จนเกิดอันตรายต่อร่างกายและจิตใจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 3) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ได้แก่ การล่วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การข่มขู่ประทุษร้ายและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การกระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว

กัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า 49) กล่าวว่า สภาพการณ์ปัจจุบันที่เกิดเหตุการณ์นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาต่อการทะเลาะวิวาท ใช้อาวุธทำร้ายร่างกายคู่กรณีหรือฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ใช่สถาบันของตน ส่งผลให้ตนเองและผู้อื่นได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต พฤติกรรมดังกล่าวเป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพและอนาคตของนักเรียน ตลอดจนประชาชนทั่วไป เป็นการบั่นทอนขวัญและกำลังใจ บรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจนเป็นความวิตกของสังคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 (2566, หน้า 3) ระบุว่า ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) มี 8 ด้าน คือ การล่อลวงลอบแทงแทง การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ การล่อลวงลักพาตัว

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (2566, หน้า 14) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ หมายถึง การกระทำของมนุษย์ ที่เป็นการจงใจใช้กำลังหรืออำนาจ ช่มชู้ คุกคาม ทำร้ายตนเอง ผู้อื่น กลุ่มคนหรือสังคม ทำให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิต รวมถึงการทำร้ายจิตใจ ยับยั้งและปิดกั้นการเจริญงอกงามให้สูญเสีย หรือจำกัดสิทธิบางประการ

โรงเรียนรัตนบุรี (2566, หน้า 11) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ได้แก่ การล่อลวงลอบแทงแทง การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2566, หน้า 2) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ หมายถึง ภัยที่เกิดจากการล่อลวงลอบแทงแทง การคุกคามทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การทำร้าย ล่อลวงลักพาตัว การลอบสังหารนักเรียนเกินกว่าเหตุ และภัยอื่น ๆ

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 6) กล่าวว่า ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ คือ เจตนาหรือความตั้งใจใช้กำลังกาย ใช้อำนาจคุกคาม ช่มชู้ เพื่อกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งมีผลทำให้เกิดการบาดเจ็บทางจิตใจ ร่างกาย เสียชีวิต เกิดความผิดปกติในการพัฒนาหรือถูกทอดทิ้งหรือถูกละเมิดสิทธิ โดยความรุนแรงที่เกิดขึ้น คือ การล่อลวงลอบแทงแทง การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด และจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

ธนัทวัฒน์ วรวัชรบรรชัย และคณะ (2567, หน้า 154-155) กล่าวว่า จากแนวคิดของนักวิชาการ นักบริหารต่าง ๆ ได้นำเสนอภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์เป็นภัยที่ทำให้เกิดอันตรายด้านร่างกาย พัฒนาการ การล่อลวง ลักพาตัวเด็ก

สรุปได้ว่า ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ เป็นการกระทำที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นทางร่างกาย วาจา และจิตใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และมีลักษณะของการบังคับขู่เข็ญ ทำร้าย ทุบตี คุกคาม การล่วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การข่มขืน ประทุษร้ายและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การกระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว

2.2.3.2 นิยามเชิงปฏิบัติการของภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้มีการวางแผนรองรับมาก่อน หรือวางแผนไม่ครอบคลุม เหตุการณ์ที่ไม่ปกติ ไม่คาดคิด พบว่ามีผู้นิยามความหมายไว้ดังนี้

ไฮน์ริช (Heinrich, 1959, pp. 23-28) กล่าวว่า ทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory) ของการเกิดอุบัติเหตุ คือ การบาดเจ็บและความเสียหายต่าง ๆ เป็นผลที่สืบเนื่องโดยตรงมาจากอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเปรียบเทียบได้เหมือนตัวโดมิโนที่เรียงกันอยู่ 5 ตัวใกล้กัน เมื่อตัวที่หนึ่งล้มย่อมมีผลทำให้ตัวโดมิโนถัดไปล้มตามกันไปด้วย ตัวโดมิโนทั้งห้าตัว ได้แก่

- 1) สภาพแวดล้อมหรือภูมิหลังของบุคคล (Social Environment or Background)
- 2) ความบกพร่องผิดปกติของบุคคล (Defects of Person)
- 3) การกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Acts/Unsafe Conditions)
- 4) อุบัติเหตุ (Accident)
- 5) การบาดเจ็บหรือเสียหาย (Injury/Damages)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 3) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม ภัยจากการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์

กัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า 19) กล่าวว่า อุบัติเหตุ หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน ซึ่งไม่ได้คาดคิดมาก่อน อันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งทางร่างกาย ทรัพย์สิน เกิดขึ้นได้กับทุกคนทุกเวลาและทุกสถานที่ อุบัติเหตุในสถานศึกษามักมีสาเหตุมาจากความประมาท ขาดการดูแลใส่ใจในเรื่องอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาวะแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งมาจากสาเหตุต่างๆ ทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ การเดินทางไป-กลับ การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ และการร่วมกิจกรรมสำคัญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (2565, หน้า 3) ระบุว่า ความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (2566, หน้า 14) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่มีเจตนาให้เกิด เมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลทำให้เกิดการบาดเจ็บ หรือเจ็บป่วย หรือเสียชีวิต หรือสูญเสียทรัพย์สิน หรือเกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณชน

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต (2566, หน้า 11) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยจากธรรมชาติ อาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ การจัดกิจกรรม และเครื่องมือ อุปกรณ์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2566, หน้า 2) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ หมายถึง ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุภายนอกสถานศึกษา อุบัติเหตุภายในสถานศึกษา ภัยธรรมชาติ และภัยอื่น ๆ

พงศราญ ไกรดำ (2565, หน้า 26) กล่าวว่า การเกิดอุบัติเหตุเป็นผลที่ทำให้เกิดความบาดเจ็บ ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานลดลงจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 6) กล่าวว่า ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ไม่มีการวางแผนล่วงหน้าและควบคุมไม่ได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความสูญเสียต่อผู้ประสบอุบัติเหตุ บุคคลอื่นหรือสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยอุบัติเหตุ ประกอบด้วย ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ธรณีพิบัติภัย ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม เช่น การไปทัศนศึกษา การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน และภัยจากการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ภายในโรงเรียน

ธนัทวัฒน์ วรวัชรบวรชัย และคณะ (2567, หน้า 154-155) กล่าวว่า ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ เป็นภัยที่ควรป้องกันจากสถานที่ต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมของเด็ก มีดังนี้

1) สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สนามหญ้า สวนหย่อม ควรมีการตรวจสอบเครื่องเล่นสนามที่ชำรุด การเว้นระยะห่างเครื่องเล่น เพื่อไม่ให้เด็กเล่นกันแล้วชนกระแทกรอบบริเวณสนามไม่ควรมีก้อนหิน ตอไม้ สิ่งนี้อาจทำให้ลื่นล้ม การสร้างกฎระเบียบการเล่นที่ชัดเจน เด็กนักเรียนได้รับการสาธิตวิธีการเล่นที่ถูกต้องและการแยกเครื่องเล่นระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต รวมถึงครูคอยดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

2) ห้องน้ำ มีการออกแบบให้เหมาะสมกับวัยของเด็กที่นั่งถ่ายและปัสสาวะควรมีขนาดที่แตกต่างกันระหว่างวัยอนุบาลกับเด็กประถมศึกษา พื้นห้องน้ำใช้วัสดุกันลื่น หมั่นทำความสะอาด

ไม่ให้มีน้ำท่วมขัง มีแสงสว่างเพียงพอ มีวิธีการแนะนำการใช้ห้องน้ำที่ถูกต้อง ถ้าเป็นเด็กเล็กควรมีครูหรือพี่เลี้ยงไปด้วยเสมอ

3) บริเวณรอบโรงเรียนมีบริเวณรับส่งเด็ก ที่จอดรถครูเป็นสัดส่วน ไม่มีพื้นที่หลุม ไม่นำกระถางต้นไม้วางไว้กั้นสาดของอาคาร เพราะจะทำให้หล่นโดนเด็ก สร้างรั้วที่ชัดเจน ไม่มีการจำหน่ายสินค้าที่เป็นอันตรายต่อเด็ก

4) ห้องเรียนและอาคารเรียน โต๊ะเรียน เก้าอี้ เครื่องดูดอากาศให้มีสภาพที่แข็งแรง หมั่นตรวจสอบพัดลมที่ติดเพดาน บอร์ดหน้าชั้นเรียน ม่าน อุปกรณ์ที่ติดกับผนัง เช่น ขวดน้ำยา ล้างมือ กล่องใส่กระดาษชำระ เป็นต้น บันไดทางขึ้นลงควรมีเครื่องหมายที่ชัดเจน พื้นห้องเรียน อาคารสะอาด ไม่สกปรก ลื่น และจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิงตามอาคารเรียนต่าง ๆ

5) ระบบไฟฟ้าควรให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และควรมีการจัดระบบเซฟตี้คัท สะพานไฟ อุปกรณ์ไฟฟ้า ควรเก็บให้พ้นจากมือเด็ก มีการสร้างกฎเกณฑ์การใช้ไฟฟ้าที่ชัดเจน และมีการตรวจสอบกระแสไฟฟ้าทุก ๆ 6 เดือน

สรุปได้ว่า ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์หรือผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้มีการวางแผนรองรับมาก่อนหรือวางแผนไม่ครอบคลุม เหตุการณ์ที่ผิดปกติที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดหวัง ไม่สามารถประเมินได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เกิดขึ้นอย่างไร และจะมีผลกระทบอะไรบ้าง อาจทำให้เกิดความสะดุด เสียจังหวะ อาจไม่บาดเจ็บ บาดเจ็บเล็กน้อย บาดเจ็บมาก และอาจถึงขั้นสาหัสหรือเสียชีวิต ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

2.2.3.3 นิยามเชิงปฏิบัติการของภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ซึ่งเป็นการกระทำให้บุคคลอื่นเกิดความเสียหาย ได้รับผลกระทบทั้งด้านร่างกายและจิตใจจากการกระทำนั้น พบว่ามีผู้นิยามความหมายไว้ดังนี้

กิดเดนส์ (Giddens, 1990, p. 124) ได้นิยามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ไว้ว่า ภัยสมัยใหม่ (modern risks) เป็นผลผลิตจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีและการปฏิบัติตามนโยบาย ทำให้ความเสี่ยงและภัยคุกคามต่าง ๆ ไม่ใช่ภัยธรรมชาติอีกต่อไป แต่เป็น ‘ภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (2546, หน้า 4-5) ระบุว่า มาตรา 25 ต้องไม่กระทำการ ดังนี้

1) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใดโดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน

2) ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม

3) จงใจหรือละเลย ไม่ให้สิ่งที่เป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

มาตรา 26 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

- 1) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
 - 2) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
 - 3) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด
 - 4) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีใช้ญาติของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการ
 - 5) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอมหรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อนหรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทาน หรือการกระทำผิดหรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก
 - 6) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการศึกษาเติบโตหรือขัดขวางต่อการพัฒนาการของเด็ก
 - 7) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้า อันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก
 - 8) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนัน ไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณีหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า
 - 9) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด
 - 10) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์
- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง มีโทษตามกฎหมายอื่นที่หนักกว่าก็ให้ลงโทษตามกฎหมายนั้น
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2564, ออนไลน์) ระบุว่า บุคคลทั่วไปกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม คือ
- 1) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
 - 2) จงใจหรือละเลย ไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

3) บังคับ ชู่เชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร หรือน่าจะ ทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด

4) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่ บุคคลอื่นที่มีโชติญาติของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการ

5) บังคับ ชู่เชิญ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อนหรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทาน หรือการกระทำผิดหรือกระทำด้วยประการใด อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก

6) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือ จิตใจ มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตหรือขัดขวางต่อการพัฒนาการของเด็ก

7) บังคับ ชู่เชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโต หรือพัฒนาการของ เด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก

8) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณีหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

9) บังคับ ชู่เชิญ ใช้ ชักจูง ยุยงส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการ อันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด

10) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

11) ห้ามโฆษณา หรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูล เกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครองโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็กหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 3-4) ระบุว่า ความปลอดภัย ในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) ได้แก่ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (2565, หน้า 14) ระบุว่า ภัยที่ เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) ประกอบด้วย การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทาง เพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

โรงเรียนรัตนบุรี (2566, หน้า 11) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ได้แก่ การถูก ปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (2566, หน้า 14) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ หมายถึง การกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ได้รับผลกระทบจากการกระทำนั้น ซึ่งไม่ว่าจะ เป็นการกระทำโดยเจตนา จงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ตาม

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 6) กล่าวว่า ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ หมายถึง การกระทำที่ส่งผลกระทบต่อแก่นักเรียนหรือผู้ที่ถูกละเมิด ซึ่งสามารถเกิดจากผู้ใหญ่ใกล้ตัว สมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน คนแปลกหน้า เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่เอกชน หรือแม้แต่เด็กด้วยกัน ประกอบด้วย การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

สรุปได้ว่า ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ หมายถึง การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ได้รับผลกระทบจากการกระทำนั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยเจตนา จงใจ หรือประมาทเลินเล่อก็ตาม ได้แก่ การทารุณกรรม บังคับ ชูเชิญ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ใช้ จ้างให้กระทำการอันตราย โฆษณาให้เสียชื่อเสียง

2.2.3.4 นิยามเชิงปฏิบัติการของภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ซึ่งมีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้นและเกิดขึ้นซ้ำๆ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อร่างกายและจิตใจ พบว่า มีผู้นิยามความหมายไว้ดังนี้

แบรดเบิร์น (Bradburn, 1969, p. 318) กล่าวว่า สุขภาวะทางจิต หมายถึง สภาวะทางจิตใจต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือประสบการณ์ของชีวิตของบุคคลในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งจะมีทั้งความรู้สึกทางบวก เช่น ความสุข ความพึงพอใจ และความรู้สึกด้านลบ เช่น ความทุกข์ ความวิตกกังวล ความซึมเศร้า โดยจะมีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 4) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) ประกอบด้วย โรคทางจิตเวช การติดเกม สารเสพติด โรคอุบัติใหม่ ภัยไซเบอร์ การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ และภาวะทุพโภชนาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (2565, หน้า 3) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) เกิดความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ มีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้นและเกิดขึ้นซ้ำๆ ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมา เช่น ภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ ภัยไซเบอร์ การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ โรคภาวะทุพโภชนาการ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาที่เด็กนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

โรงเรียนรัตนบุรี (2566, หน้า 11) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ได้แก่ ภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ ภัยไซเบอร์ การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ และภาวะทุพโภชนาการ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (2566, หน้า 14) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ หมายถึง ภัยที่เกิดขึ้นกับบุคคล แล้วทำให้การดำเนินชีวิตไม่ปกติสุข สุขภาวะทางกายและจิตใจไม่แข็งแรง มีอาการเจ็บป่วย ไม่สามารถจัดการกับความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบได้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2566, หน้า 2) ระบุว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาวะทางกายและจิตใจ หมายถึง ภัยที่เกิดจากภาวะจิตเวช ติดเกม ภัยไซเบอร์ การพนัน การติดยาเสพติด โรคระบาดโรคติดต่อในสถานศึกษา มลภาวะเป็นพิษ และอาหารเป็นพิษ

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 6) กล่าวว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ หมายถึง ภาวะหรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะทางกายและจิตใจ ประกอบด้วย ภาวะจิตเวช คือ ภาวะที่เกิดจากความผิดปกติของสมองที่ควบคุมเรื่องความคิด อารมณ์และพฤติกรรม เช่น โรคซึมเศร้า โรคไบโพลาร์ ภาวะทฟุโภชนาการ การใช้ยาเสพติด การพนัน โรคระบาดในมนุษย์ หรือโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคโคโรนาไวรัส (Covid-19) มลภาวะเป็นพิษ เช่น ฝุ่น P.M 2.5 การติดเกม ภัยไซเบอร์ คือ การกระทำหรือการดำเนินการใด ๆ ผ่านการใช้ระบบสารสนเทศหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อระบบข้อมูลเครือข่าย

ธนัทวัฒน์ วรวัชรบวรชัย และคณะ (2567, หน้า 155) กล่าวว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ซึ่งประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น ภาวะจิตเวช โรคซึมเศร้า โรคไบโพลาร์ การเสพติดเกม การเสพติดสารเสพติด มลภาวะของเสีย สกปรกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้ส่งผลกระทบต่อระบบการหายใจ ภาวะทฟุโภชนาการ เป็นสภาวะของร่างกายที่ขาดสารอาหาร

สรุปได้ว่า ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ หมายถึง ภัยที่เกิดความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ มีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้นและเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ เช่น ภัยที่เกิดจากภาวะจิตเวช ติดเกม ภัยไซเบอร์ การพนัน การติดยาเสพติด โรคระบาดโรคติดต่อในสถานศึกษา มลภาวะเป็นพิษ และอาหารเป็นพิษ

ผลการสังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบและขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ผู้วิจัยได้มีการศึกษาความหมายจากแนวคิดของนักวิชาการ เพื่อกำหนดองค์ประกอบดังกล่าว ไปเป็นนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการและสร้างประเด็นตัวบ่งชี้ เพื่อเข้าสู่การตั้งข้อคำถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบและขอบข่าย ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงตัวแปรนิยามศัพท์และประเด็นคำถามของแต่ละด้านของตัวแปร

องค์ประกอบ/ ขอบข่าย	นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม/สาระหลัก เพื่อการวัด
1. ภัยที่เกิดจากการใช้ ความรุนแรงในมนุษย์	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน เกี่ยวกับ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงใน มนุษย์ คือ การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิด ความเสียหายทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ เป็นการกระทำที่เป็นการล่วงละเมิด สิทธิส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นทาง ร่างกาย วาจาและจิตใจ ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น และมีลักษณะของการบังคับ ขู่เข็ญ ทำร้าย ทุบตี คุกคาม การล่วง ละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การข่มขู่ ประทุษร้ายและการจลาจล การก่อ วินาศกรรม การระเบิด สารเคมีและ วัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว	1. การล่วงละเมิดทางเพศต่อ นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 2. การทะเลาะวิวาทของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดัง เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 3. การกลั่นแกล้งรังแกของ นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 4. การข่มขู่ประทุษร้ายและการ จลาจลในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 5. การก่อวินาศกรรมในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด 6. การก่อเหตุระเบิดในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด 7. ภัยที่เกิดจากสารเคมีและวัตถุ อันตรายในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 8. การล่อลวง ลักพาตัวนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดัง เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด

องค์ประกอบ/ ขอบข่าย	นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม/สาระหลัก เพื่อการวัด
2. ภัยที่เกิดจาก อุบัติเหตุ	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สหวิทยาเขตมรภท อันดามัน เกี่ยวกับ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ คือ เหตุการณ์ หรือผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้มีการวางแผนรองรับมาก่อน หรือวางแผนไม่ครอบคลุม เหตุการณ์ที่ผิดปกติที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดหวัง ไม่สามารถประเมินได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เกิดขึ้นอย่างไรและมีผลกระทบอะไรบ้าง อาจทำให้เกิดความสะดุด เสียจังหวะ อาจไม่บาดเจ็บ บาดเจ็บ เล็กน้อย บาดเจ็บมาก และอาจถึงขั้นสาหัสหรือเสียชีวิต ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์	1. ภัยพิบัติทางธรรมชาติในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 2. อุบัติเหตุจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้างในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 3. อุบัติเหตุจากยานพาหนะในการเดินทางไปกลับของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 4. อุบัติเหตุจากการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 5. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ อุปกรณ์ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด
3. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สหวิทยาเขตมรภท อันดามัน เกี่ยวกับ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ คือ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ได้รับผลกระทบจากการกระทำนั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยเจตนา จงใจ หรือประมาทเลินเล่อก็ตาม ได้แก่ การทารุณกรรม บังคับ ชู่เชิญ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ การไม่ได้รับความเป็นธรรม	1. การทารุณกรรมต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 2. การบังคับ ชู่เชิญต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 3. โอกาสที่นักเรียนในสถานศึกษาของท่านถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้งจากผู้ปกครองมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด

องค์ประกอบ/ ขอบข่าย	นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม/สาระหลัก เพื่อการวัด
	จากสังคม ใช้หรือจ้างให้กระทำการ อันตรายและโฆษณาให้เสียชื่อเสียง	4. การคุกคามทางเพศต่อนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกา สเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 5. การไม่ได้รับความเป็นธรรม จากสังคมของนักเรียนในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด 6. การใช้หรือจ้างให้นักเรียนใน สถานศึกษาของท่าน กระทำการที่ ก่อให้เกิดอันตรายมีโอกาเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด 7. การโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูล ให้นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน เสียชื่อเสียงมีโอกาเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด
4. ภัยที่เกิดจาก ผลกระทบทางสุขภาวะ ทางกายและจิตใจ	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สหวิทยาเขตมรภค อ้นดามัน เกี่ยวกับ ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะ ทางกายและจิตใจ คือ ภัยที่เกิดความ รุนแรงในรูปแบบต่างๆ มีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้นและเกิดขึ้นซ้ำๆ ส่งผล กระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ เช่น ภัยที่เกิดจากภาวะจิตเวช ติดเกม ภัยไซเบอร์ การพนัน การติดยาเสพติด โรคระบาดโรคติดต่อในสถานศึกษา มลภาวะเป็นพิษ และอาหารเป็นพิษ	1. ภาวะจิตเวชของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกา สเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 2. ภาวะติดเกมของนักเรียนใน สถานศึกษาของท่านมีโอกาเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด 3. ภัยจากไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 4. การเล่นเกมการพนันของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกา สเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด

องค์ประกอบ/ ขอบข่าย	นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม/สาระหลัก เพื่อการวัด
		5. การติดยาเสพติดของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 6. การเกิดโรคระบาดโรคติดต่อ ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด 7. มลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด 8. ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดอาหารเป็นพิษอยู่ในระดับใด

2.3 มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.3.1 ความหมายของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา เป็นมาตรการมุ่งเน้นให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความปลอดภัย พบว่า มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เดโรเช และไกเซอร์ (Deroche & Kaiser, 1980, p. 9) กล่าวว่า ความหมายมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกวิถีทางที่ทำให้เด็กปลอดภัยทั้งในห้องเรียน และในการบริการของสถานศึกษาไปและกลับจากบ้านและสถานศึกษาอย่างปลอดภัย

โซนายา (Sonayia, 2012, p. 55) กล่าวว่า มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา คือ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ไม่มีสูตรตายตัว โรงเรียนทั้งหมดต้องนำแนวทางมาตรการด้านความปลอดภัยมาใช้เป็นกิจวัตรประจำวัน โดยทั่วไป "ความปลอดภัยในโรงเรียน" ประกอบด้วย โปรแกรมและบริการที่หลากหลาย ซึ่งออกแบบมาเพื่อสนับสนุนการบำรุงรักษาและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และเป็นประโยชน์ อีกวิธีที่เป็นประโยชน์ คือ การขอความช่วยเหลือจากนักเรียนในการดำเนินการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 19) ระบุว่า มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน นักศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้น มาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ 3 ป ดังนี้

1) การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุบัติเหตุ หรือความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา

2) การปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึกและเจตคติที่ดี และการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

3) การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือเยียวยา พิณฟูและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 2) ระบุว่า กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรการ 3 ป ได้แก่ การป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม เป็นมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำ เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน ดังนี้

1) มาตรการป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนความปลอดภัย การจัดโครงสร้างการบริหาร การวิเคราะห์และการประเมินความเสี่ยงอย่างรอบด้าน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยของสถานศึกษา

2) มาตรการปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ การสร้าง เจตคติที่ดี การมีจิตบริการและเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษาให้เกิดความยั่งยืน

3) มาตรการปราบปราม หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเผชิญเหตุ การเข้าถึง สถานการณ์ การแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัย และการดำเนินการกับบุคคลที่ละเมิดหรือประพฤติ ไม่เหมาะสมด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เป็นธรรม รวมถึงการช่วยเหลือ เยียวยา พิณฟู

กัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า 7) กล่าวว่า มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง วิธีการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและแก้ไข เกี่ยวกับความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการ ปฏิบัติตามมาตรการ 5 ด้านประกอบด้วย

1) มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาดำเนินการ เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดขึ้นจากอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสถานศึกษาสภาพแวดล้อม

ของสถานศึกษา เครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ การเดินทางไป - กลับ การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ และการร่วมกิจกรรมสำคัญ

2) มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดคิดและไม่เจตนา เมื่อเกิดขึ้นแล้วก่อให้เกิดความเสียหาย อันตรายต่อร่างกายและทรัพย์สิน ได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย และธรณีพิบัติภัย

3) มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสังคม หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดจากการละเมิดทางร่างกายและจิตใจ การทำร้ายตัวเอง การฆ่าตัวตาย สารเสพติด การอุปโลกบริโภคนิยม การทะเลาะวิวาท การถูกล่อลวงและลักพา สื่อบลามกอนาจาร อบายมุข พฤติกรรมชั่วช้า อินเทอร์เน็ตและเกม

4) มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อรักษาความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โรคติดต่อ โรคระบาด และความผิดปกติจากสุขภาวะ

5) มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อรักษาความปลอดภัยที่เกิดจากสัตว์มีพิษ

ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม (2566, หน้า 61) กล่าวว่า มาตรการด้านความปลอดภัยในแต่ละกิจกรรม รวมทั้งกิจกรรมพิเศษ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านความปลอดภัย กำหนดมาตรการสำหรับคนขับรถโรงเรียนขับรถด้วยความระมัดระวัง จัดให้มีครูดูแลความปลอดภัยในการขึ้นลงรถโรงเรียน มีการตรวจสอบจำนวนเด็กก่อนขึ้นและลงรถ จัดที่นั่งในรถโรงเรียนมีเพียงพอกับจำนวนเด็กไม่แออัด ตรวจสอบรถโรงเรียนอยู่ในสภาพปลอดภัยมีการรับฟังปัญหา และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับรถโรงเรียน จัดให้มียามหรือผู้ดูแลรักษาความปลอดภัยทางเข้าออกโรงเรียน มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุภายในโรงเรียนแก่เด็ก มีการตรวจตราไม่ให้เด็กนำวัตถุหรือสิ่งของที่อาจเกิดภัยหรือเป็นอันตรายเข้ามาในโรงเรียน จัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ในการดับเพลิง

นพพล วิบูลวงศ์ (2566, หน้า 58) กล่าวว่า การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา คือ การดำเนินการตามแผนการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานศึกษาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ปฏิภาณต์ พังยะ (2566, หน้า 23) กล่าวว่า มาตรการว่าด้วยการให้การศึกษาแก่บุคคลให้ความรู้มีทัศนคติหรือจิตสำนึกของความปลอดภัย ปลุกฝังสวัสดินิสัยให้เกิดขึ้น โดยให้รู้ถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ วิธีการป้องกันไม่ให้อุบัติเหตุเกิดขึ้นแก่ตนเองหรือบุคคลอื่น รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่ทำให้เกิดความปลอดภัย เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนให้พ้นภัยในทุกสถานการณ์ ทั้งนี้เพื่อลดอัตราเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุให้น้อยลงที่สุด อีกทั้งยังทำให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยความปลอดภัย

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 19) ได้ให้ความหมายว่า มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดแนวทางในการรักษาความปลอดภัยและร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน โดยดำเนินการตามกระบวนการดังนี้ การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรคหรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การปลูกฝัง หมายถึง การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจทักษะในการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือเยียวยา พิณฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย

สรุปได้ว่า มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษามุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การป้องกัน การวางแผนความปลอดภัย การจัดโครงสร้างการบริหาร การวิเคราะห์ และการประเมินความเสี่ยงอย่างรอบด้าน 2) การปลูกฝัง พัฒนาองค์ความรู้ สร้างเจตคติที่ดี การมีจิตบริการและเสริมสร้างทักษะความปลอดภัย 3) การปราบปราม การดำเนินงานเกี่ยวกับการเผชิญเหตุ การแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว และเป็นธรรม รวมถึงการช่วยเหลือเยียวยา พิณฟู อย่างยั่งยืน

2.3.2 ความสำคัญของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับความสำคัญของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่ามีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วาร์มแฮม (Varmham, 2005, p. 90) ได้กล่าวว่า สถาบันการศึกษามีหน้าที่ในการส่งเสริมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม อีกทั้งต้องดูแลจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพให้ปลอดภัย เพื่อให้บุคลากรในสถาบันการศึกษารู้สึกปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง

กระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 1) ระบุว่า การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายให้นักเรียน นักศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือ เยียวยา มีความมั่นคงและปลอดภัย ซึ่งเป็นไปตามนโยบายความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย ความสำคัญ วัตถุประสงค์ของความปลอดภัยสถานศึกษา องค์ความรู้ด้านความปลอดภัย การเสริมสร้างความปลอดภัย การติดต่อสื่อสาร การกำกับ ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 5) ระบุว่า สถานศึกษาควรดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการความปลอดภัยสถานศึกษา สร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

พงศราญ ไกรดำ (2565, หน้า 27) กล่าวว่า มาตรการรักษาความปลอดภัย เป็นหัวใจสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุและลดความสูญเสีย ที่ผลมาจากการปรับพฤติกรรมของมนุษย์ โดยการปราศจากภัยหรืออันตราย เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างสุขกาย สุขใจ ไม่เสี่ยงภัยมีความมั่นใจในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเตรียมป้องกันไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้อง การจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นการดำเนินการ หรือมีมาตรการเพื่อให้เกิดความปลอดภัย หรือเพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นแก่นักเรียน บุคลากร รวมทั้งผู้ติดต่อประสานงานหรือมาใช้บริการในโรงเรียน

ศิริลักษณ์ สืบไทย (2566, หน้า 38) กล่าวว่า การดำเนินงานตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สามารถช่วยส่งเสริมความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการสถานศึกษาปลอดภัยมุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการ 3 ป (ป้องกัน ปลูกฝัง ปราบปราม)

สรุปได้ว่า ความสำคัญของมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการปกป้อง ค้ำครอง ดูแล ช่วยเหลือ เยียวยา มีความมั่นคงและปลอดภัยตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษา โดยเน้นมาตรการ 3 ป ป้องกัน ปลูกฝังและปราบปราม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการความปลอดภัยสถานศึกษา ส่งเสริมความมั่นใจและความเชื่อมั่น เพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่อย่างสุขกาย สุขใจ ส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

2.3.3 แนวทางดำเนินการมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับแนวทางดำเนินการมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพ พบว่ามีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เดกเกอร์ และเดกเกอร์ (Decker & Decker, 1997, p. 217) ได้ให้แนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยไว้ 4 ด้าน ดังนี้

- 1) การดูแลความปลอดภัยของสิ่งแวดล้อม
- 2) การจัดเตรียมพร้อมในกรณีฉุกเฉิน
- 3) การปกป้องคุ้มครองเด็ก
- 4) การให้สวัสดิศึกษา

เดโรเช และไกเซอร์ (Deroche & Kaiser, 1980, p. 307) กล่าวว่า การดำเนินงานบริการด้านมาตรการความปลอดภัยไว้ ดังนี้

- 1) ความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารเรียน
- 2) ความปลอดภัยของสนามเด็กเล่น
- 3) ความปลอดภัยในห้องเรียน
- 4) ความปลอดภัยระหว่างเดินทางไปและกลับจากบ้านและโรงเรียน
- 5) ความปลอดภัยด้านการจราจร
- 6) จัดผู้ดูแลเด็กขณะเดินข้ามถนน
- 7) จัดโครงการความปลอดภัยในชุมชน
- 8) สภาพความปลอดภัยประจำโรงเรียน
- 9) โครงการความปลอดภัยบนจักรยาน 2 ล้อ
- 10) การแนะนำแหล่งให้ความรู้ด้านความปลอดภัย
- 11) การเตรียมและป้องกันอุบัติเหตุ

กระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 19-20) ระบุว่า มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน นักศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ 3 ป ภายใต้นโยบาย “MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัย” ดังนี้

1) การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุบัติเหตุ หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนี้

- (1) การประเมินปัจจัยเสี่ยงความไม่ปลอดภัยสถานศึกษา
- (2) การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย
- (3) การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา
- (4) การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา
- (5) การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
- (6) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
- (7) การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
- (8) การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา

(9) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(10) การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการช่วยเหลือ

2) การปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดีและการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

(1) การสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก การรับรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น

(2) การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง

(3) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน

3) การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ได้แก่

(1) การจัดการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา

(2) การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย

(3) การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 5-19) ระบุว่า สถานศึกษาควรดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม ดูแล แก้ไขปัญหาให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สัดส่วนของคณะกรรมการให้เป็นไปตามบริบทที่เหมาะสมของสถานศึกษานั้น ๆ ประกอบด้วย

(1) ผู้บริหารสถานศึกษา

(2) เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้ปกครอง

(3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย

(5) คณะทำงานระดับสถานศึกษา (ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง สภานักเรียน)

2) การประเมินปัจจัยเสี่ยงความไม่ปลอดภัยสถานศึกษา สถานศึกษาวิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นที่จะส่งผลกระทบกับความปลอดภัยต่อผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา และจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศนำไปสู่การวางแผนบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา

3) การจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา สถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนเสริมสร้างปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาจาก มาตรการ 3 ป ซึ่งประกอบด้วย การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม ให้ครอบคลุมภัย 4 ด้าน คือ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ (Unhealthiness) ดังนี้

(1) มาตรการป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์

1. การล่วงละเมิดทางเพศ

- 1.1 สำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง
- 1.2 ฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนและพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- 1.3 สร้างภาคีเครือข่ายฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 1.4 จัดระบบสื่อสารข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน
- 1.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 1.6 จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- 1.7 ฝึกทักษะการปฏิเสธและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 1.8 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 1.9 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ทันเหตุการณ์
- 1.10 แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 1.11 ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

2. การทะเลาะวิวาท

- 2.1 จัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา
- 2.2 ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจการปฏิบัติตนตามระเบียบ
- 2.3 ฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษาและชุมชน
- 2.4 สร้างภาคีเครือข่ายฝ้าระวังในสถานศึกษาและชุมชน
- 2.5 จัดระบบสื่อสาร เพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 2.6 ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมและผลกระทบจากการทะเลาะวิวาท
- 2.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม
- 2.8 จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

2.9 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2.10 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา

2.11 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม

ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

3. การกลั่นแกล้งรังแก

3.1 สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกรังแก

3.2 จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา

3.3 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

3.4 จัดระบบการสื่อสาร เพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.5 ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม ผลกระทบจากการกลั่นแกล้งรังแก

3.6 จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

3.7 จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

3.8 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

3.9 ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม

ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

3.10 ติดตาม เยี่ยมเยือน ให้กำลังใจผู้ถูกรังแกและสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

4. การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

4.1 สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

4.2 เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

4.3 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

4.4 จัดระบบการสื่อสารข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

4.5 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง

4.6 สร้างองค์ความรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและการจลาจล

4.7 จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ

4.8 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนในโอกาสที่เหมาะสม

4.9 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

4.10 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา

4.11 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม

ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

5 การก่อวินาศกรรม

5.1 สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

- 5.2 ฝึกระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- 5.3 สร้างภาคีเครือข่ายฝึกระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5.4 จัดระบบการสื่อสารด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน
- 5.5 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง
- 5.6 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการก่อวินาศกรรม
- 5.7 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- 5.8 จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 5.9 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5.10 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 5.11 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม

ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

6. การระเบิด

- 6.1 สำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 6.2 สำนวนข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด
- 6.3 สร้างภาคีเครือข่ายฝึกระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 6.4 จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน
- 6.5 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด
- 6.6 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- 6.7 จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 6.8 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 6.9 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 6.10 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม

ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

7. สารเคมีและวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ

7.1 จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย

7.2 จัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานที่ให้มิดชิด

7.3 สร้างภาคีเครือข่ายฝึกระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

7.4 สร้างความรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

7.5 ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

7.6 ให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานที่จริงในพื้นที่

7.7 ติดต่อประสานงานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา

7.8 ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

8 การล่อลวง ลักพาตัว

8.1 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

8.2 จัดระบบการสื่อสารข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนผู้ใกล้ชิดและบุคคลภายนอก

8.3 จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

8.4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง

8.5 จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน

8.6 ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอดและการขอความช่วยเหลือ

8.7 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ทันเหตุการณ์

8.8 แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ

8.9 ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

(2) มาตรการป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

1. ภัยธรรมชาติ (อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว สึนามิ แผ่นดินถล่ม ฯลฯ)

1.1 สำรวจข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ

1.2 จัดทำแผนป้องกันภัยทางธรรมชาติ

1.3 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือในการป้องกันภัยธรรมชาติ

1.4 ชักซ้อมการเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ

1.5 สร้างความรู้ถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติรูปแบบต่างๆ

1.6 จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเผชิญปัญหาภัยธรรมชาติ

1.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.8 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ทันเหตุการณ์

1.9 ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือ

1.10 ประสานงานหน่วยงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

2. ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง

2.1 สำรวจสภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้าง

2.2 ติดป้ายสัญลักษณ์ในอาคารหรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง

2.3 ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

2.4 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต

2.5 ฝึกทักษะการสังเกตและหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง

- 2.6 ฝึกทักษะการเอาตัวรอดเมื่อประสบภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง
- 2.7 สร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมและดำเนินการช่วยเหลือ และแก้ปัญหา
- 2.8 ประสานงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือ

3 ภัยจากยานพาหนะ

- 3.1 สำรวจข้อมูลยานพาหนะในสถานศึกษา
- 3.2 จัดระบบสัญญาณจราจรในสถานศึกษาสำหรับยานพาหนะ และการเดินเท้า
- 3.3 จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากยานพาหนะ
- 3.4 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อการช่วยเหลือ
- 3.5 ส่งเสริมสนับสนุนการทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ
- 3.6 จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการใช้รถ ใช้ถนนและเครื่องหมายจราจร
- 3.7 ฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อประสบภัยจากยานพาหนะ
- 3.8 จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจร
- 3.9 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่ ทันเหตุการณ์
- 3.10 ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือ
- 3.11 ประสานงานหน่วยงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

4 ภัยจากการจัดกิจกรรม

- 4.1 แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
- 4.2 จัดแยกกิจกรรมตามระดับความเสี่ยง
- 4.3 เสนอแนะแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในกิจกรรมต่าง ๆ
- 4.4 สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้ปลอดภัย
- 4.5 ฝึกทักษะการเลือกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง
- 4.6 ฝึกทักษะการให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบภัยจากการปฏิบัติกิจกรรม
- 4.7 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน
- 4.8 ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือ
- 4.9 ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

5 ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

- 5.1 สำรวจข้อมูลเครื่องมือ อุปกรณ์จัดแยกส่วนที่ชำรุดและส่วนที่ใช้งานได้
- 5.2 จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
- 5.3 ซ่อมแซม บำรุงรักษาและการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ให้เป็นระบบ
- 5.4 สร้างความรู้ความเข้าใจ หลักการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
- 5.5 ฝึกทักษะการใช้การบำรุงรักษา การจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์

- 5.6 จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของเครื่องมือ อุปกรณ์
- 5.7 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนทันเหตุการณ์
- 5.8 ประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 5.9 ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

(3) มาตรการป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

1. การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง

- 1.1 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 1.2 จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน และผู้ใกล้ชิด
- 1.3 จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือ ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา ชุมชน
- 1.4 กิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 1.5 จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- 1.6 ฝึกทักษะการปฏิเสธการเอาตัวรอดและการขอความช่วยเหลือ
- 1.7 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน
- 1.8 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- 1.9 ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 1.10 สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

2. การคุกคามทางเพศ

- 2.1 สำนวณนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง
- 2.2 เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนและพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- 2.3 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2.4 จัดระบบการสื่อสารด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2.6 จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตรอบด้าน
- 2.7 ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 2.8 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 2.9 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน
- 2.10 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- 2.11 ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม
- 2.12 สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตาม เยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3. การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

- 3.1 สำนวณข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

- 3.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ ความขาดแคลนของนักเรียนรายบุคคล
 - 3.3 จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความขาดแคลน
 - 3.4 สร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อประสานความช่วยเหลือ
 - 3.5 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม
 - 3.6 บริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
 - 3.7 ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในความเสมอภาค เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน
 - 3.8 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน
 - 3.9 ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
 - 3.10 สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ
- (4) มาตรการป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ

1. โรคทางจิตเวช

- 1.1 สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 1.2 ติดต่อประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อประเมินภาวะจิตใจ
- 1.3 จัดหลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษรายบุคคล
- 1.4 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 1.5 จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 1.6 จัดกิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน
- 1.7 จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 1.8 จัดกิจกรรมส่งเสริมการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 1.9 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 1.10 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 1.11 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม

ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

- 1.12 ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

2. ติดเกม

- 2.1 สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2.2 สํารวจข้อมูลพื้นที่แหล่งให้บริการร้านเกม
- 2.3 จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 2.4 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2.5 จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 2.6 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการติดเกม

- 2.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 2.8 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียน
- 2.9 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2.10 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 2.11 ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- 2.12 สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3. สารสนเทศ

- 3.1 สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 3.2 วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล
- 3.3 จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 3.4 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 3.5 จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 3.6 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงโทษภัยและผลกระทบของการติดสารเสพติด
- 3.7 จัดกิจกรรมต่อต้านสารเสพติดในวันสำคัญต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 3.8 จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 3.9 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียน
- 3.10 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 3.11 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3.12 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิดประนีประนอม

ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

- 3.13 ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

4. โรคอุบัติใหม่

- 4.1 สํารวจข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนรายบุคคลและบุคคลใกล้ชิด
- 4.2 จัดทำแผนการป้องกันโรคอุบัติใหม่ตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 4.3 บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคอุบัติใหม่
- 4.4 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4.5 จัดระบบสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
- 4.6 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่
- 4.7 จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคอุบัติใหม่
- 4.8 จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 4.9 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

- 4.10 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 4.11 ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 4.12 ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

5 กัยไซเบอร์

- 5.1 สำรวจข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียนรายบุคคล
- 5.2 จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 5.3 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5.4 จัดระบบสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 5.5 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบไซเบอร์ โดยขาด

วิจารณ์ญาณ

- 5.6 จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 5.7 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียน
- 5.8 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5.9 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 5.10 ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้
- 5.11 สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

6. การพนัน

- 6.1 สำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 6.2 สำรวจพื้นที่ที่เป็นแหล่งการพนัน
- 6.3 จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 6.4 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 6.5 จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 6.6 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการพนัน
- 6.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

7 มลภาวะเป็นพิษ

- 7.1 สำรวจข้อมูลพื้นที่ที่เกิดมลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาและชุมชน
- 7.2 จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงพื้นที่มลภาวะเป็นพิษ
- 7.3 จัดทำแผนในการแก้ปัญหาและลดมลภาวะเป็นพิษร่วมกัน
- 7.4 กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน
- 7.5 สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากมลภาวะเป็นพิษ
- 7.6 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการลดมลภาวะเป็นพิษ

และชุมชน

- 7.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการลดมลพิษร่วมกับชุมชน
- 7.8 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางแก้ปัญหาและลดมลภาวะเป็นพิษทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 7.9 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 7.10 ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้
- 7.11 สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

8 โรคระบาดในสัตว์

- 8.1 สำรวจข้อมูลสัตว์เลี้ยงของนักเรียนรายคน
- 8.2 จัดทำแผนในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- 8.3 บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- 8.4 สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 8.5 จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง
- 8.6 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์
- 8.7 ฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคระบาดในสัตว์
- 8.8 จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 8.9 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 8.10 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 8.11 ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 8.2 ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

9. ภาวะทุพโภชนาการ

- 9.1 การสำรวจและจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีภาวะทุพโภชนาการ
- 9.2 เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาครอบครัว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 9.3 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่ผู้ปกครอง
- 9.4 จัดทำฐานข้อมูลเพื่อตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้า
- 9.5 จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ
- 9.6 การดูแลอาหารกลางวันและอาหารเสริมที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ
- 9.7 จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน
- 9.8 จัดกิจกรรมออกกำลังกาย และวิธีการรักษาสุขภาพให้กับนักเรียน
- 9.9 การบูรณาการความรู้ด้านโภชนาการในการจัดการเรียนการสอน
- 9.10 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 9.11 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน

9.12 จัดตั้งกองทุนอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ

9.13 ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

4) การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

- (1) การประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง
- (2) การจัดทำแผนดำเนินการตามมาตรการและขอขบข่ายภัยสถานศึกษา
- (3) การดำเนินการตามแผน
- (4) การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

5) การกำกับ ติดตามและประเมินผลสถานศึกษา ดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ตามแนวทางดำเนินการมาตรการ แนวทางปฏิบัติ โดยยึดตัวชี้วัดในการดำเนินการทุกประเด็น มีการจัดทำเครื่องมือกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่มีคุณภาพและครอบคลุม มีการจัดทำแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล กำหนดปฏิทินดำเนินการ เพื่อให้มีผลการดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยดำเนินการ ดังนี้

- (1) แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- (2) ศึกษาแนวดำเนินการมาตรการ แนวทางการปฏิบัติ และตัวชี้วัดการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- (3) จัดทำแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน
- (4) กำหนดปฏิทินในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- (5) จัดทำเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดในการดำเนินงาน
- (6) ดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน
- (7) สรุปผลการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะประเด็นที่เป็นจุดเด่น จุดควรพัฒนา พร้อมแนวทางในการพัฒนาในการศึกษาต่อไป
- (8) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาในช่องทางที่หลากหลาย

พงศราญ ไกรดำ (2565, หน้า 29) กล่าวว่า เพื่อให้นักเรียนมีความปลอดภัยนั้น นักเรียนคือ หัวใจของการจัดการศึกษา การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษาจึงต้องสร้างความตระหนัก ถึงความสำคัญและเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมสร้างความปลอดภัย ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม

อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

ธีรยุทธ เมืองแมนและคณะ. (2566, หน้า 260-261) กล่าวว่า ระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา มีองค์ประกอบระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิดและหลักการพื้นฐานของระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา และวัตถุประสงค์ของระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักของระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

- 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 4M
- 2) กระบวนการดำเนินงานตามระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ปลุกฝัง ป้องกัน ปราบปราม
- 3) ผลผลิต ได้แก่ ระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ
- 4) ข้อมูลป้อนกลับและแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามกรอบของระบบเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ได้แก่ ร่วมวางแผนสถานศึกษา ร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จ มีความเหมาะสม

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 19) กล่าวว่า การดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา คือ การจัดการระบบความปลอดภัยภายในสถานศึกษา โดยครอบคลุมความปลอดภัยในทุก ๆ ด้านของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านพื้นที่จุดเสี่ยงภัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การเตรียมพร้อมของสถานศึกษา โดยการเตรียมแผนสำหรับการเผชิญเหตุต่าง ๆ และการบูรณาการหลักสูตรความปลอดภัยในสถานศึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์ความปลอดภัย สามารถป้องกันตนเองจากภัยต่าง ๆ ได้

ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม (2566, หน้า 7) กล่าวว่า แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง แนวทางดำเนินงานของสถานศึกษาให้กระชับสอดคล้องรัดกุมเหมาะสมกับสภาพบริบทให้ดีขึ้นชัดเจน เป็นแนวทางที่เป็นการปรับจากสภาพเดิมให้ชัดเจน เหมาะสมยิ่งขึ้นภายใต้เกณฑ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานศึกษาปลอดภัยที่ มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านการจัดบริการความปลอดภัย และด้านสวัสดิศึกษาเพื่อประโยชน์และความสุขของนักเรียนโดยถ้วนหน้า

ชญัตว์ ปานนักร้อย และคณะ (2567, หน้า 122) กล่าวว่า แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา มีดังนี้ 1) ด้านการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการจัดประชุม แต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบให้มีความชัดเจนและวางแผนจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) ด้านการปฏิบัติตามแผน ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนที่วางไว้ 3) ด้านการตรวจสอบ ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ กำกับติดตามการดำเนินการของครูผู้รับผิดชอบ 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ครูผู้รับผิดชอบมีการสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในปีการศึกษาถัดไป

ธนัทวัฒน์ วรวัชรบวรชัย และคณะ (2567, หน้า 156) กล่าวว่า โรงเรียนต้องมีความปลอดภัย โดยมีบทวิเคราะห์ วิจัยที่สำคัญ ดังนี้

1) โรงเรียนต้องจัดให้มีคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบจัดการอุบัติเหตุและความสะดวกต่อนักเรียนในการเดินทางมาเรียน มีการตรวจดูแลและบำรุงรักษาอาคารสถานที่และพื้นที่ในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ การจัดการภัยพิบัติในโรงเรียนและพื้นที่ใกล้เคียงโรงเรียน การจัดทำแผนการจัดการภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉินของโรงเรียน ได้รับการทบทวนและปรับปรุงต่อเนื่องทุกปี โรงเรียนต้องจัดให้มีการจัดทำแผนการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของโรงเรียน ได้รับการทบทวนและปรับปรุงต่อเนื่องทุกปี รวมถึงมีแผนและวิธีดำเนินการสำหรับการจัดการเรียนการสอนตามความจำเป็นเมื่อมีภัยพิบัติ

2) โรงเรียนต้องจัดให้มีการดูแลภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ การกลั่นแกล้งรังแก และโรคระบาดในมนุษย์ อาทิ COVID-19 รวมถึงการที่นักเรียนถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ภัยไซเบอร์ ภัยยาเสพติด และการล่วงละเมิด ทางเพศ

3) โรงเรียนต้องจัดให้มีคณะกรรมการ หรือกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และมีการเฝ้าระวังสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งในห้องเรียน ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เมื่อโรงเรียนสามารถบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนได้ บุคลากร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนก็จะรู้สึกอบอุ่นใจ ส่งผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาที่ประสบความสำเร็จและอนาคต

สุนีย์ ประจันต์จำนง (2567, หน้า 55) กล่าวว่า มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรมีมาตรการที่มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยมีการป้องกันในด้านอุปกรณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และมีการปลูกฝัง ส่งเสริมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของสถานศึกษาปลอดภัย

สรุปได้ว่า แนวทางดำเนินการมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรดำเนินการ ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย คณะทำงานระดับสถานศึกษา (ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครองสถานนักเรียน)

2) การประเมินปัจจัยเสี่ยงความไม่ปลอดภัยสถานศึกษา วิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้น จัดลำดับความเสี่ยงเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ นำไปสู่การวางแผนบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

3) การจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงตามมาตรการ 3 ประการ ประกอบด้วย การป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม ให้ครอบคลุมภัย 4 กลุ่ม

4) การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

5) การกำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายตามแนวดำเนินการมาตรการ จัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีการจัดทำแผนการกำกับ ติดตามและประเมินผล กำหนดปฏิทินดำเนินการ สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2.4 แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

2.4.1 ความหมายของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับความหมายของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติ เตรียมความพร้อมในการรับมือ แก่สถานการณ์เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า มีผู้ให้ความหมายของแผนเผชิญเหตุไว้ดังนี้

สถาบันความเชื่อถือด้านการจัดการเอกสารระหว่างประเทศ (IRMT) (International Records Management Trust, 1999, p. 2) ให้ความหมายว่า แผนเผชิญเหตุ หมายถึง นโยบายและกระบวนการที่องค์กรพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในช่วงเกิดเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติ เพื่อป้องกันหรือเพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร บุคลากร และทรัพยากรขององค์กร

เนลสัน และคณะ (Nelson, Lurie, Wasserman, & Zakowski, 2007, p. 9) ให้ความหมายว่า แผนเผชิญเหตุ หมายถึง ความสามารถของระบบสาธารณสุข ระบบบริการ ชุมชน และบุคคลในการป้องกัน ปกป้อง รับมืออย่างรวดเร็ว และฟื้นฟูจากภาวะฉุกเฉิน โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่มีขนาด เวลา หรือความไม่อาจคาดเดาได้ ซึ่งอาจเกินขีดความสามารถในการดำเนินงานตามปกติ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2563, หน้า 5) ให้ความหมายว่าแผนเผชิญเหตุ (Incident Action Plan) หมายถึง แผนซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือสิ่งด้วยวาจา ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไปที่สะท้อนหรือแสดงถึงกลยุทธ์ในภาพรวมสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉิน อาจรวมถึง

การกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน การกิจที่มอบหมายและข้อมูลข่าวสารสำหรับการจัดการ เหตุฉุกเฉินระหว่างช่วงระยะเวลาการปฏิบัติการช่วงหนึ่งหรือหลายช่วง

กรมควบคุมโรค (2566, หน้า 4) ให้ความหมายว่า แผนเผชิญเหตุ (Incident Action Planning: IAP) หมายถึง แผนที่มีการระบุกิจกรรมการจัดการเหตุการณ์เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแผนเผชิญเหตุจะมีความกระชับและมีวิธีการที่สอดคล้องกันในการดำเนินงานและช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ช่วยจัดลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ โดยรวมระบุวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ ยุทธวิธีและการมอบหมายงานทั้งในส่วนของกิจกรรมการปฏิบัติงานและกิจกรรมสนับสนุน แผนเผชิญเหตุควรเน้นการตอบสนองความต้องการของกรอบเวลาในอนาคต (เรียกว่าช่วงระยะเวลาปฏิบัติการ: Operational period)

ศูนย์สุขภาพจิตที่ 7 (2567, หน้า 13) ให้ความหมายว่า แผนเผชิญเหตุ (Incident Action Plan: IAP) หมายถึง แผนยุทธวิธี (Tactical plan) เพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์เฉพาะที่เป็นภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข แผนเผชิญเหตุต้องระบุรายละเอียดสำคัญ ประกอบด้วย

- 1) วัตถุประสงค์ของเหตุการณ์ (Incident Objectives)
- 2) รายละเอียดภารกิจและกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ รวมถึงผู้รับผิดชอบ
- 3) กรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (Operational Period) คือ ช่วงเวลาที่ถูกกำหนดเพื่อที่จะปฏิบัติตามยุทธวิธี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดช่วงระยะเวลาขึ้นอยู่กับธรรมชาติของเหตุการณ์หรือโรคและภัยสุขภาพและความซับซ้อนของเหตุการณ์

ธำรง จันทฤทธิ์ (2567, หน้า 57) ได้ให้ความหมายของแผนเผชิญเหตุและเฝ้าระวังเหตุ หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนปลอดภัยด้วยระบบแผนเผชิญเหตุ และเพื่อติดตามสถานการณ์ในสถานการณ์หนึ่งที่เกิดความไม่ปลอดภัยขึ้นกับนักเรียน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดทำแผนเผชิญเหตุ ควบคุม ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในเบื้องต้นหรือนำไปใช้ในการลดปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า แผนเผชิญเหตุ หมายถึง แผนซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ชัดเจน มีการระบุกิจกรรมการจัดการความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ เพื่อการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ทั่วไปที่สะท้อนหรือแสดงถึงกลยุทธ์ ยุทธวิธีและการมอบหมายงานการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในภาพรวมสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉิน มีความกระชับ เข้าใจง่ายและมีวิธีการที่สอดคล้องกันในการดำเนินงานและช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้สนับสนุน ช่วยจัดลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ เพื่อควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหาภัยที่อาจเกิดขึ้นหรือนำไปใช้ในการลดปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 ความสำคัญของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับความสำคัญของแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา ซึ่งแนวทางดำเนินการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติการเผชิญเหตุ เพื่อลดระดับความรุนแรง ระวังเหตุการณ์และแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า มีผู้ให้ความหมายของแผนเผชิญเหตุ ไว้ดังนี้

คาร์ลีน และคณะ (Karlene, Ruth, Keith, & David, 2018, p. 1237) กล่าวว่า โรงเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบต่อความปลอดภัยของนักเรียน จนกว่าจะสามารถรวมตัวกับครอบครัวได้ ซึ่งแผนเผชิญเหตุหรือการเตรียมการล่วงหน้า (Prior Preparation) เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ

เกทรูด้า และคณะ (Getruda, Moshi, & Raymond, 2024, p. 208) กล่าวว่า การวางแผนเหตุฉุกเฉิน และการนำแผนปฏิบัติการเหตุฉุกเฉิน (EAPs) ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการรับรองสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย

กรมควบคุมโรค (2566, หน้า 2) ระบุว่า ประโยชน์ของแผนเผชิญเหตุ ดังนี้

- 1) การวางแผนช่วยลดความคลุมเครือที่ต้องเผชิญ
- 2) ช่วยลดไม่ให้เกิดความซับซ้อนหรืองานที่ไม่มีใครทำ ภายใต้การทำงานร่วมกัน
- 3) การวางแผนช่วยควบคุม และติดตามการทำงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย

สถานศึกษาสามารถปฏิบัติการเผชิญเหตุ เพื่อลดระดับความรุนแรง ระวังเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหาตามขอบข่ายสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 22) ระบุว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย สถานศึกษาสามารถปฏิบัติการเผชิญเหตุ เพื่อลดระดับความรุนแรง ระวังเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาตามขอบข่ายสถานศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุในสถานศึกษา มีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัด สม่ำเสมอ หากเกิดกรณีฉุกเฉินเหตุความไม่ปลอดภัย สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการเผชิญเหตุ มีแนวทางดำเนินการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุ ดังนี้

- 1) เมื่อได้รับแจ้งเหตุแล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์
- 2) รายงานผู้บริหารสถานศึกษา

(1) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center สามารถแจ้งเหตุได้ 4 ช่องทาง Application MOE Safety Center, Websitewww.moesafetycenter.com, LINE @ MOE Safety Center หรือที่ Call Center 02-126-6565

(2) แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ

(3) แจ้งผู้ปกครอง

- 3) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหา
- 4) ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ່ມครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 5) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการดำเนินงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

กรมส่งเสริมการเกษตร (2565, หน้า 1) ระบุแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำแผนเผชิญเหตุ

1) การบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Management : BCM) คือ องค์กรของกระบวนการบริหารซึ่งบ่งชี้คุณคมขององค์การและผลกระทบของภัยคุกคามนั้นต่อการดำเนินงานและให้แนวทางในการสร้างขีดความสามารถให้องค์การมีความยืดหยุ่น เพื่อการตอบสนองและปกป้องผลประโยชน์ของหน่วยงาน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชื่อเสียง ภาพลักษณ์และกิจกรรมที่สร้างมูลค่าที่มีประสิทธิผล

2) แผนเผชิญเหตุ (แผนบริหารความต่อเนื่อง : Business Continuity Plan (BCP) สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤต หรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ การมุ่งร้ายต่อองค์กรหรือภาวะ โรคระบาด โดยไม่ให้อาการดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานหรือไม่สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง การจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานสามารถรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่ไม่คาดคิด สามารถลดความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของแผนเผชิญเหตุเป็นแนวทางดำเนินการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุเมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย สถานศึกษาสามารถปฏิบัติการเผชิญเหตุ เพื่อลดระดับความรุนแรง ระงับเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาดำเนินการตามขอบข่ายภัยสถานศึกษา ดังนั้น การจัดทำแผนเผชิญเหตุจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่จะช่วยให้หน่วยงานสามารถรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่ไม่คาดคิดและทำให้กระบวนการหลัก หรือกระบวนการที่สำคัญในสถานศึกษาสามารถกลับมาดำเนินการได้อย่างปกติตาม

2.4.3 แนวทางการเผชิญเหตุในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความทางวิชาการ เกี่ยวกับแนวทางการเผชิญเหตุในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการและขั้นตอนในการเผชิญเหตุการณ์ในแต่ละกลุ่มภัย พบว่า มีผู้ให้แนวทางไว้ดังนี้

คาร์ลีน และคณะ (Karlene, Ruth, Keith, & David, 2018, p. 1245) กล่าวว่า ในกรณีฉุกเฉิน โรงเรียนต้องรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของนักเรียนจนกว่าจะได้กลับไปอยู่กับครอบครัว ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้นำโรงเรียน เจ้าหน้าที่และผู้ปกครอง ควรแบ่งปันประสบการณ์ในการรับมือ

กับเหตุการณ์ฉุกเฉินในโรงเรียน ระบุปัจจัยต่าง ๆ ทั้งก่อน ระหว่างและหลังเกิดเหตุฉุกเฉิน ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ความสำคัญของการเตรียมตัวล่วงหน้า โดยไม่คำนึงถึงประเภทของเหตุฉุกเฉิน ซึ่งสามารถพัฒนาแบบจำลอง 6 ขั้นตอนของการรับมือกับเหตุฉุกเฉินในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

- 1) การแจ้งเตือน
- 2) พฤติกรรมด้านความปลอดภัย
- 3) การดำเนินการรับมือ
- 4) การปล่อยตัวนักเรียน/การรวมตัวของครอบครัว
- 5) การปิดโรงเรียนชั่วคราว
- 6) การดำเนินธุรกิจตามปกติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, หน้า 21-30) ระบุว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย สถานศึกษาสามารถปฏิบัติการเผชิญเหตุเพื่อลดระดับความรุนแรง ระวังเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาตามขอบข่ายสถานศึกษา 4 กลุ่มภัย ดังนี้

1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

(1) การล่อลวงละเมิดทางเพศ

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
4. ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหา
5. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
6. กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องให้ได้รับการคุ้มครอง เบื้องต้นโดยทันที
7. กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน
8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(2) การทะเลาะวิวาท

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากเกินกำลังให้หาคนช่วยเหลือในการระงับเหตุ แล้วแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันที
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ครูที่ปรึกษา ครูผู้ประสบเหตุ พุดคุย ให้กำลังใจ สร้างความไว้วางใจแก่นักเรียน รอนักเรียนผ่อนคลายลง ประสานเชิญผู้ปกครองมาพบนักเรียนที่สถานศึกษา เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงจากคำบอกเล่าของนักเรียนด้วยตนเอง แล้วร่วมกันแสวงหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียน ไม่ให้กลับไปกระทำพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นอีก

5. หากคู่กรณีอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน ให้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากัน และเมื่อความขัดแย้งลดลง ครูฝ่ายกิจการนักเรียนจึงจัดให้ทั้งสองฝ่ายได้พบ เพื่อปรับความเข้าใจและสร้างความรัก ความสามัคคีกัน

6. หากคู่กรณีเป็นบุคคลภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายบุคลากรที่เหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการในการแก้ไขปัญหา

7. จัดให้นักเรียนเพื่อนที่ปรึกษาสำหรับนักเรียนที่อยู่ระหว่างปรับพฤติกรรมคอยช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษา

8. กรณีเหตุการณ์รุนแรง ให้รายงานข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นอย่างเป็นทางการ ต่อหน่วยงานต้นสังกัดภายใน 24 ชั่วโมง

9. เมื่อนักเรียนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวหรือมอบตัว สถานศึกษาต้องออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียนให้

10. กรณีต้องการประกันตัวนักเรียน สามารถใช้ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการ ในการประกันตัวได้

11. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานไปยังหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(3) การกลั่นแกล้งรังแก

1. สถานศึกษาได้รับแจ้ง แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหา สถานการณ์ คัดกรองระดับความรุนแรงของการถูกกลั่นแกล้งรังแก

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา มอบหมายครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง ให้คำแนะนำ ปรึกษาในการแก้ปัญหา

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ติดตามดูแลการให้ความช่วยเหลือส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

5. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(4) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหา สถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
4. ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา โดยเน้นการไกล่เกลี่ย

ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

5. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ່ມครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
6. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงาน

หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(5) การก่อวินาศกรรม

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานสถานีตำรวจในท้องที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย
6. ประสานหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล

บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย

7. ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

8. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ່ມครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
9. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงาน

หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(6) การระเบิด

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานสถานีตำรวจในท้องที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย

6. ประสานหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย

7. ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้เคียงประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

8. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

9. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงาน หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(7) สารเคมีและวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหา สถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานสถานีตำรวจในท้องที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย

6. ประสานหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย

7. ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้เคียงประนีประนอม

8. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

9. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงาน หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(8) การล่อลวง ลักพาตัว

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วสถานศึกษาตรวจสอบข้อมูล เบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกาย จิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

5. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนค้ำครอง

6. กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องให้ได้รับการคุ้มครองการสงเคราะห์โดยทันที

7. กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน

8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2). ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

(1) ภัยธรรมชาติ (อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว น้ำท่วม สึนามิ)

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้งสัญญาณเตือนภัย

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษาตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน และประเมินสถานการณ์

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

5. อพยพนักเรียนเข้าสู่พื้นที่ปลอดภัย

6. คัดแยกปฐมพยาบาลเบื้องต้น

7. ส่งต่อ ติดตาม ช่วยเหลือ เยียวยากรณี

8. สำรวจความเสียหาย

9. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(2) ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้งสัญญาณเตือนภัย

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุ

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา

5. ให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน คุ่มครอง ติดตาม

6. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(3) ภัยจากยานพาหนะ

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ และแจ้งผู้ปกครอง

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานงานติดตามอาการของนักเรียนและติดตามเรื่องการประกันภัย แจ้งทะเบียนรถ ประเภทรถที่ประสบอุบัติเหตุ เพื่อสถานพยาบาลจะได้ดำเนินการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจาก พ.ร.บ. คຸ່ມครองผู้ประสบภัยจากรถโดยผู้ปกครองนักเรียนไม่ต้องสำรองจ่าย

5. แจ้งความลงบันทึกประจำวันต่อเจ้าพนักงานไว้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องสินไหมทดแทน

6. กรณีที่นักเรียนทำประกันอุบัติเหตุกับบริษัทประกันภัย ให้ดำเนินการเรียกค่าเสียหาย และค่าสินไหมทดแทน หากมีปัญหาให้ติดต่อประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

7. กรณีนักเรียนเสียชีวิตให้ติดต่อขอรับหนังสือรับรองการตาย (ทร. 4/1) จากสถานพยาบาลในพื้นที่

8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(4) ภัยจากการจัดกิจกรรม

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร.1669 และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบอุบัติเหตุ

6. ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

7. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(5) ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์ เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร.1669 และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ
6. ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
7. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

(1) การถูกละเมิด ละเลย ทอดทิ้ง

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
4. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ
6. ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
7. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(2) การคุกคามทางเพศ

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
4. บันทึกข้อมูลในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
6. กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องให้ได้รับการสงเคราะห์ในเบื้องต้นโดยทันที
7. กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน
8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(3) การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ตรวจสอบข้อเท็จจริง

5. ประสานความร่วมมือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหากรณี

6. ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

7. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

(1) โรคทางจิตเวช

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แล้วแจ้งผู้ปกครอง เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานความร่วมมือหน่วยงาน/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา

5. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ บรรเทาเดือดร้อนของนักเรียน

6. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(2) การติตเกม

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งผู้ปกครอง

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานความร่วมมือหน่วยงาน/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา

5. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ บรรเทาเดือดร้อนของนักเรียน

6. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(3) สารเสพติด

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ดำเนินการแก้ไขปัญหาภัยกรณีให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเขาไปหาหนัก และช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกายจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

5. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ່ມครอง ให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

6. กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องให้ได้รับการสงเคราะห์ในเบื้องต้นโดยทันที

7. กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน

8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(4) โรคอุบัติใหม่

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประธานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา

5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค คัดกรอง และแยกผู้เกิดโรคอุบัติใหม่ เพื่อรักษาและกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด

6. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค

7. ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(5) ภัยไซเบอร์

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งผู้ปกครอง

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา

5. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อน

6. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(6) การพนัน

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งผู้ปกครอง
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
4. ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
5. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อน
6. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(7) มลภาวะเป็นพิษ

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้งเตือนนักเรียน
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
4. ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย คัดกรองและแยกผู้ประสบเหตุเพื่อรักษาและกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกัน
6. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย
7. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(8) โรคระบาดในสัตว์

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้งเตือนนักเรียน
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
4. ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค คัดกรองและแยกผู้เกิดโรคระบาด เพื่อรักษาและกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด
6. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค

7. ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

(9) ภาวะทุพโภชนาการ

1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา

3. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4. ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหา

5. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียนที่เกิดภาวะทุพโภชนาการ

6. ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

7. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

สรุปได้ว่า สถานศึกษาสามารถปฏิบัติการเผชิญเหตุ เพื่อลดระดับความรุนแรง ระบุเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาตามขอบข่ายสถานศึกษา 4 กลุ่ม ดังนี้

1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ปฏิบัติดังนี้

(1) สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

(2) รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง

(3) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

(4) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหา

(5) ประสานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

(6) ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

(7) นักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์เบื้องต้น โดยทันที

(8) กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน

(9) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ปฏิบัติดังนี้

(1) สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้งสัญญาณเตือนภัย

(2) รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน และประเมินสถานการณ์

(3) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

(4) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา

(5) อพยพนักเรียนเข้าสู่พื้นที่ปลอดภัย

(6) ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ

(7) คัดแยกปฐมพยาบาลเบื้องต้น ประสานงานติดตามอาการ

(8) ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษา

(9) ส่งต่อ ติดตาม ช่วยเหลือ เยียวยา รายงาน

(10) สำรวจความเสียหาย

(11) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ปฏิบัติดังนี้

(1) สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

(2) รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง

(3) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

(4) บันทึกข้อมูลในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

(5) ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ

(6) ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

(7) กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน

(8) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาสรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ปฏิบัติดังนี้

(1) สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

- (2) รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แล้วแจ้งผู้ปกครอง เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- (3) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- (4) ประสานความร่วมมือหน่วยงาน/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหา
- (5) แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาเดือดร้อนของนักเรียน
- (6) ดำเนินการแก้ไขปัญหากรณี ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเขาไปหาหนัก และช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกายจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- (7) กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน
- (8) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2.5 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ และสถานศึกษา

ในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน

จากการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ สรุปได้ว่า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ตั้งอยู่เลขที่ 2 หมู่ที่ 3 ถนนต่ง-สิเกา ตำบลบางรัก อำเภอมืองต่ง จังหวัดต่ง โดยรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุม 2 จังหวัด ดังนี้

1) จังหวัดต่ง ประกอบด้วย 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอมืองต่ง อำเภอสิเกา อำเภอวังวิเศษ อำเภอห้วยยอด อำเภอสสิเกา อำเภอโนง อำเภอกันตัง อำเภอย่านตาขาว อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดตั้งอยู่ จำนวน 28 โรงเรียน

2) จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกระบี่ อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา อำเภอคลองท่อม อำเภอเกาะลันตา อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลอง และอำเภอเขาพนม มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดตั้งอยู่ จำนวน 16 โรงเรียน

วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์กรคุณภาพชั้นนำ มุ่งสร้างคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

- 1) พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยในทุกมิติ
- 2) เพิ่มโอกาส สร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการ
ทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็น
ในศตวรรษที่ 21
- 4) ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
ในการแข่งขัน
- 5) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
และเป็นมืออาชีพ
- 6) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์ (Goal)

- 1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัยทุกมิติ พร้อมรับมือกับภัย
คุกคามทุกรูปแบบ
- 2) สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายมีหลักประกันในการเข้าถึง
บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเท่าเทียมกัน
- 3) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานเต็มศักยภาพ มีสมรรถนะและทักษะ
ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 4) ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิหน้าที่ มีวินัย สุจริต จิตอาสา และอยู่อย่างพอเพียง
- 5) สถานศึกษานำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะและออกแบบ
หลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการและบริบท
- 6) ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นเลิศ ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและมี
ขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 7) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะ
ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 8) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

9) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นฐาน

กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมโอกาส ความเสมอภาค ความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำ

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและนวัตกรรมการศึกษา เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา

บริบทสถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ตั้งอยู่ทางฝั่งทะเลตะวันตกของภาคใต้ติดกับทะเลอันดามัน อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ประมาณ 820 กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา หินปูน มีที่ราบแคบ ๆ ตามเชิงเขาและแถบชายฝั่งทะเล

ทิศเหนือ ติดต่อกับเหนือคลอง และเขาพนม จังหวัดกระบี่

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดตรัง และทะเลอันดามัน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอทุ่งใหญ่ และอำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศตะวันตก ติดต่อกับทะเลอันดามันทางด้านอำเภอเหนือคลอง

สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอในจังหวัดกระบี่ จำนวน 6 โรงเรียนดังนี้

1) อำเภอคลองท่อม จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่

(1) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีผู้บริหาร 5 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา 68 คน นักเรียน จำนวน 1,427 คน

(2) โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีผู้บริหาร 5 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา 86 คน นักเรียนจำนวน 1,777 คน

(3) โรงเรียนคลองพนสฤกษ์พิทยาสรรค์ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีผู้บริหาร 2 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา 36 คน นักเรียนจำนวน 680 คน

2) อำเภอเกาะลันตา จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่

(1) โรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีผู้บริหาร 2 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา 26 คน นักเรียนจำนวน 533 คน

(2) โรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีผู้บริหาร 2 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา 23 คน นักเรียนจำนวน 388 คน

3) อำเภอลำทับ จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่

(1) โรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีผู้บริหาร 3 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา 44 คน นักเรียนจำนวน 886 คน

สรุปได้ว่า สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน หมายถึง กลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี ฝ่งทะเลอันดามัน ประกอบด้วย 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียน กาญจนานิเชกวิทยาลัย กระจปี 2) โรงเรียนคลองท่อมราชวรรั้งสรร์ 3) โรงเรียนคลองพนสฤศดีพิทยา 4) โรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์ 5) โรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ 6) โรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการศึกษา แนวทาง ออกแบบและดำเนินการวิจัย โดยการศึกษางานวิจัยออกแบบเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ งานวิจัย ในประเทศและต่างประเทศ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

กัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า ค) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการดำเนินงาน รักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษา แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการ ป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากอาคารเรียนอาคารประกอบ (มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด) พบว่า การแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ มีร้อยละ ของการปฏิบัติสูงสุด พบว่า การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่าง เคร่งครัดในแต่ละวันและยามวิกาล ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม การล่งละเมิด ทางร่างกายและจิตใจ มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุดพบว่า การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัย ของนักเรียน ด้านโรคติดต่อและโรคระบาด มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด พบว่า การแยกนักเรียน ที่ป่วยและนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อ ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ มีร้อยละของการ ปฏิบัติสูงสุด พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่นต่งต่งต้นไม้กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์

มีพิช 2) ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญตระหนักของความปลอดภัยมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ โดยการมีการประชุมวางแผนแนวทางป้องกัน แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องและสำรวจสภาพอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมในใช้งาน จัดทำคู่มือการใช้งาน บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ และประสานความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ ที่จะเกิดในระบบเครือข่าย และครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณา การสร้างองค์ความรู้ความปลอดภัยและจัดกิจกรรมโครงการเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ

อุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566, หน้า 9) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ รองลงมาคือ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ตามลำดับ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ 2) จากผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

ปัญญาธิดา สมบัติเพิ่ม (2566, หน้า 3) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการจัดมาตรการสถานศึกษาปลอดภัยแก่นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยแก่นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการศึกษาความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการสร้างแนวทางการดำเนินการจัดมาตรการสถานศึกษาปลอดภัยแก่นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีแนวทางดำเนินงาน 4 ข้อ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมมีแนวทางดำเนินงาน 7 ข้อ ด้านการจัดบริการความปลอดภัยมีแนวทางดำเนินงาน 3 ข้อ และด้านสวัสดิศึกษา มีแนวทางดำเนินงาน 4 ข้อ

รชตภรณ์ ชัยประภา และสายฝน แสนใจพรหม (2566, หน้า 91-92) ได้ทำการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวง 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวง ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพการบริหารจัดการความปลอดภัย มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ มาตรการป้องกัน รongลงมา คือ มาตรการการปราบปราม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และมาตรการการปลูกฝัง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มาตรการป้องกันที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ กำหนดพื้นที่ปลอดภัยและการมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา มาตรการการปลูกฝัง ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ การสร้างจิตสำนึกความตระหนักรู้และความเข้าใจความปลอดภัยให้แก่ตนเองผู้อื่นและสังคม และมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ด้านมาตรการการปราบปราม ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ การจัดการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา และมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน (2) แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัย ด้านมาตรการการป้องกัน ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานความปลอดภัยกับชุมชนและภาคีเครือข่าย การจัดระบบช่องทางการสื่อสาร กำหนดรูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุม มาตรการปลูกฝัง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ สมรรถนะด้านความปลอดภัย ด้านมาตรการการปราบปราม ควรจัดทำโครงสร้างการดำเนินการด้านกฎหมายภายในสถานศึกษาและระบบส่งต่อให้ถูกต้อง

ธีรยุทธ เมืองแมน และคณะ (2566, หน้า 251) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา 3) ประเมินประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ความต้องการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

(2) ผลการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ได้แก่ องค์ประกอบหลักของระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาและแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามกรอบของระบบเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่วนที่ 3 เจาะลึกความสำเร็จ (3) ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า ระบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

ราตรี ศรีกรด (2566, หน้า ง) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต 2) เปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า (1) การจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ อาคารสถานที่และ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย การบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา การลดความเสี่ยงและการปรับตัวจากภัยพิบัติ (2) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา พบว่า ครูเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาแตกต่างกับครูเพศชาย ครูอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไปมีความเห็นแตกต่างกับครูอายุ 31-40 ปี และอายุ 41-50 ปี และครูมีประสบการณ์ทำงาน 1-10 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-20 ปี และมากกว่า 20 ปี ขึ้นไปสถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกับขนาดกลางและขนาดใหญ่ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) แนวทางในการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรติดตั้งวงจรปิดในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ การใช้ระบบแจ้งเตือนฉุกเฉิน ผ่านมือถือหรือเทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่อการแจ้งเตือนและตอบสนองได้อย่างรวดเร็ว จัดกิจกรรมฝึกซ้อมอพยพในกรณีอุทกภัยหรือเหตุการณ์อาชญากรรม ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เรียนเรื่องความปลอดภัย

นพพล วิบูลวงศ์ (2566, หน้า ค) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการประเมินของโครงการสถานศึกษาปลอดภัยโดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) แนวทางพัฒนาการดำเนินการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย มีดังนี้ สถานศึกษาควรวางแผนการ

รับมือกับอุบัติเหตุล่วงหน้าและต้องมีการคาดการณ์ถึงสถานการณ์ที่อาจไม่ปลอดภัยในแต่ละฤดูกาล สถานศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคลหรือบุคคลภายนอก เช่น ตำรวจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง แพทย์ประจำตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำปัจจัยนำเข้ามาใช้ในโครงการสถานศึกษาปลอดภัย สถานศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงาน คณะบุคคลหรือบุคคลภายนอก เพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยอย่างรัดกุม และสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการซ้อมหนีไฟ การซ้อมทำ CPR มีการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา การสอนว่ายน้ำและอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน

ธำรงค์ จันทฤทธิ (2567, หน้า ค) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ผู้มีส่วนร่วมด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานความปลอดภัยในสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาและรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุนีย์ ประจันต์จำนง (2567, หน้า 2) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล (Digital) ของสถานศึกษาในเขตชายแดนไทย-เมียนมา กลุ่มโรงเรียนพบพระ-วาลีย์-รวมไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา เปรียบเทียบและหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล (Digital) ของสถานศึกษาในเขตชายแดนไทย-เมียนมา กลุ่มโรงเรียนพบพระ-วาลีย์-รวมไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล (Digital) ของสถานศึกษาในเขตชายแดนไทย-เมียนมา พบว่า มีสภาพการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุดคือ สถานศึกษาได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้อิงบริบท แต่ขาดการประเมินการจัดการเรียนรู้อิงบริบท 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล (Digital) ของสถานศึกษาในเขตชายแดนไทย-เมียนมา จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล (Digital) ของสถานศึกษาในเขตชายแดนไทย-เมียนมา พบว่า ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ควรให้หน่วยงานภายใน และภายนอกมีส่วนร่วมในการประเมิน มีส่วน

ร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ผู้บริหารและครูควรมีการจัดอบรม รวมไปถึง จัดกิจกรรมด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ สถานศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้าง จิตสำนึกในความเสมอภาค ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจควรให้มีการจัด กิจกรรมส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาผู้นำต้นแบบ

ทัศนวรรณ พรหมโคตร และกิจพิณฐ์ อุสาโห (2567, หน้า 531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 วัดอุปประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการ ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลุกฝังและปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ ความรุนแรงของมนุษย์ รองลงมา คือ มาตรการป้องกัน ปลุกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการ ถูกละเมิดสิทธิ์ มาตรการป้องกัน ปลุกฝังและปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลุกฝังและปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและ จิตใจ 2) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารควรคำนึงถึง บริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ มากที่สุด ควรกำหนดองค์ประกอบของคณะทำงาน โดยประกอบด้วยผู้ที่มีทักษะ ประสบการณ์ ที่เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตนเอง และครูควรออกแบบกิจกรรม ให้หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกในหลากหลายรูปแบบตามความสามารถของตนเอง

เดชา ปาณะศรี (2568, หน้า 54) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารความปลอดภัย ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม 2) สร้างรูปแบบการบริหารความปลอดภัยของ สถานศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดองค์กร ความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการประเมินผลและปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2) รูปแบบ การบริหารความปลอดภัยประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก มีความเหมาะสมและถูกต้องในระดับ มากที่สุด (3) รูปแบบมีคุณภาพโดยรวมในระดับมาก โดยด้านความถูกต้องได้คะแนนสูงสุด และด้าน ความเป็นไปได้ได้คะแนนต่ำสุด

อภิโชค พรหมมาตย์ และวิโรจน์ สุรสาคร (2568, หน้า 11) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร ความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียน

บ้านปลวกแดง 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของ ประกอบด้วย 1. สถานศึกษาควรต้องคำนึงรายละเอียดในการก่อสร้างอาคารเรียน 2. ผู้บริหารสถานควรศึกษาวางแผนร่วมกับสถาปนิกวิศวกรผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ในการก่อสร้างอาคารเรียน 3. สถานศึกษาควรมีวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอนและมีความปลอดภัย 4. สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนรู้และคู่มือด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ จัดกิจกรรมให้ความรู้ความปลอดภัย เสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัยให้กับครู บุคลากร และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อมรรัตน์ สร้อยสังวาล และคณะ (2568, หน้า 1111) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้เทคนิควิเคราะห์จัดกลุ่มเพื่อจำแนกระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) เสนอแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการความปลอดภัยตามกลุ่มที่จำแนกได้ ผลการวิจัยพบว่า (1) สถานศึกษามีการบริหารจัดการความปลอดภัยระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการและกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ขณะที่ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับที่ควรพัฒนา (2) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ การเสริมสร้างระบบโครงสร้างและบุคลากรในกลุ่มระดับต่ำ การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านความปลอดภัยในกลุ่มระดับค่อนข้างดี และการพัฒนาสถานศึกษากลุ่มระดับดีมากให้เป็นต้นแบบเพื่อขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

vicario (Vicario, 2012, pp. 3324-3328) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนในแคว้นคาตาลัน (Cztzlan) ประเทศสเปน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของตนที่มีต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายและกฎระเบียบของโรงเรียนในสเปนถึงเรื่องการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย แต่ก็เป็นการระบุถึงอย่างกว้าง ๆ โดยมีได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวโดยตรงอย่างแน่ชัด ซึ่งในเรื่องนี้ผู้วิจัยกล่าวว่า การดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งจะต้องประสานความร่วมมือไปยังทุกคนในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ทั้งหมด แต่ในความเป็นจริงนั้นยังมีผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนไม่น้อยมิได้กระทำตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งในเรื่องการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพนี้ เมืองค์ประกอบที่สำคัญคือการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากผู้บริหาร การเพิ่มเวลาและทรัพยากรและการยกระดับการฝึกอบรมคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

อัลลอห์ (Alolah, 2014, pp. 57-74) ได้ศึกษาเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนในประเทศซาอุดีอาระเบีย พบว่า กฎระเบียบ และระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยยังไม่ได้มาตรฐานจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีมิติที่สำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียน 5 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการความปลอดภัย ภาวะผู้นำการเรียนรู้ การฝึกด้านความปลอดภัย 2) นโยบายความปลอดภัย 3) กระบวนการและขั้นตอนความปลอดภัย 4) วัฒนธรรมความปลอดภัยของคนในองค์กร และ 5) การดำเนินการด้านความปลอดภัย โดยผู้วิจัยพบมิติหรือตัวแปรด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้ การจัดการด้านความปลอดภัยและภาวะผู้นำ มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการเรียนรู้และการฝึกด้านความปลอดภัย นโยบายความปลอดภัยกระบวนการและขั้นตอนความปลอดภัยการเรียนรู้และการฝึกด้านความปลอดภัย นโยบายความปลอดภัยและกระบวนการและขั้นตอนความปลอดภัยมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยของคนในองค์กรและวัฒนธรรมความปลอดภัยของคนในองค์กรมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

โคโกะ มูบิตะ (Kaiko Mubita, 2021, p. 76) ได้ศึกษาเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคงของโรงเรียน แนวความคิด และคำจำกัดความ พบว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาต้องเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครู เจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ครู และชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจัดการความปลอดภัยและความมั่นคงของโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีทางกายภาพ อารมณ์ และสังคม การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อชี้แจงความสับสนในแนวคิดและการประยุกต์ใช้คำศัพท์ต่าง ๆ เช่น ความปลอดภัยและความมั่นคงของโรงเรียน ผ่านการทบทวนวรรณกรรมและความเข้าใจของผู้เขียน เนื่องจาก

คำจำกัดความของแนวคิดเหล่านี้ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ จึงส่งเสริมการสนทนาที่มีความหมายและการตัดสินใจที่ดีขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น การกำหนดความปลอดภัยหรือความมั่นคงระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่งผลต่อการวางแผน การนำไปใช้และการนำไปปฏิบัติในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

อาดรียานา กรูมุซา (Adrijana Grmusa, 2025, p. 128) ได้ศึกษาเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา : การทบทวนมิติของการกำหนดความหมายและกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผล มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยพิจารณาทั้งมิติด้านกายภาพและด้านจิตใจ รวมถึงประสิทธิผลของมาตรการความปลอดภัยที่นำมาใช้ ผลการศึกษาพบว่าหลังจากการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของแนวคิดความปลอดภัยในสถานศึกษา ในการพิจารณาประเด็นความปลอดภัยที่สำคัญที่สุด นักวิชาการได้เน้นย้ำ 2 ประเด็นหลักของความปลอดภัยทางกายภาพ ได้แก่ 1) การปกป้องสถานศึกษาจากพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียน อาชญากรรมและความรุนแรง โดยใช้มาตรการด้านความปลอดภัย ขั้นตอนการดำเนินงาน และบุคลากร 2) การทำให้สถานศึกษาสามารถลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และจัดการกับปัญหาความปลอดภัยด้านการจราจร ในขณะที่ความปลอดภัยทางจิตใจมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยคุ้มครองนักเรียนจากความรุนแรงทางจิตใจ และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในทางบวก

อาโวโดอิน และเอ็มมานูเอล (Awodoyin & Emmanuel, 2025, p. 50) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาและผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยในประเทศไนจีเรีย (School Safety Management: SSM) มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุกลยุทธ์ด้าน SSM ที่ใช้เป็นหลักในสถานศึกษาที่คัดเลือกศึกษาผลกระทบของกลยุทธ์ดังกล่าวต่อสมรรถนะวิชาชีพของครู และประเมินอิทธิพลของสภาพแวดล้อมด้าน SSM ต่อพัฒนาการทางวิชาการของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ด้าน SSM ได้แก่ นโยบายความปลอดภัย การฝึกอบรมครู การเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน และความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคง ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย และมีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อสมรรถนะวิชาชีพของครู นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมด้าน SSM ยังช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเรียน สุขภาวะทางจิตสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี

3.1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา

สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี

การศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี จำนวน 300 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 17 คน ครู จำนวน 283 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี, 2567, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี จำนวน 169 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 607-610) โดยใช้วิธีการดังนี้

1) ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียนในสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน ตำแหน่งผู้บริหารและครูของแต่ละโรงเรียน เทียบบัญญัติไตรยางศ์ให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรแต่ละโรงเรียน

2) สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากชื่อผู้บริหารและครู แบบไม่ใส่คืน รายละเอียดตามตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน	ผู้บริหาร		ครู	
		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1	โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่	4	3	68	38
2	โรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์	3	2	44	25
3	โรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์	2	1	26	15
4	โรงเรียนคลองพนสฤดีพิทย	2	1	36	20
5	โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์	4	2	86	48
6	โรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ	2	1	23	13
รวม		17	10	283	159

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ

ซึ่งในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยของภัยต่าง ๆ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก
ระดับ	3	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การตอบแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

3.1.3 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยแบ่งวิธีในการสร้างเครื่องมือออกเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา มาตราการความปลอดภัย และแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา แล้วนำมาประมวลความรู้ที่ศึกษามาเป็นกรอบแนวคิด และกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษาแนวคิด วิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

3) สร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับความเสี่ยง และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ให้ครอบคลุมภัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

(1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

(2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

(3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

(4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ

4) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้านความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index : IOC) ความถูกต้องเหมาะสมและความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัดตามความคิดเห็น

ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC = 0.5 ขึ้นไป ที่แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือเนื้อหาที่ต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 152) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องและวัดได้ตามวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องและวัดได้ตามวัตถุประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้ดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) คำนวณค่าตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งถือว่า มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

5) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีการ หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient : α) นำแบบสอบถามที่ทดลองมาวิเคราะห์ค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามในภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และเมื่อนำแบบสอบถามที่ทดลองมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านที่ 1 ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ด้านที่ 2 ภัยที่เกิดจาก อุบัติเหตุ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ด้านที่ 3 ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 ด้านที่ 4 ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

7) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถาม จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสคราช เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขต มรกด อันดามัน ต่อประธานสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน

2) ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสคราช เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขต มรกด อันดามัน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อผู้อำนวยการแต่ละโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการ เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3) ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามในระบบออนไลน์ผ่าน Google Forms เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน

4) ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ส่งแบบสอบถาม ในระบบออนไลน์ผ่าน Google Forms ไปยังผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี ผู้วิจัยได้ดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจปี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553, หน้า 69) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) แบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภค อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ โดยนำแบบสอบถามมารวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้น จากนั้นนำมาวิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่

3.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1) ค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546, หน้า 155)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ

P

แทน ร้อยละ

F

แทน ความถี่

N

แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546, หน้า 156)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ

$\bar{X}$

แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$

แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n

แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546, หน้า 160)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ

S.D.

แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x

แทน คะแนนแต่ละข้อ

$\sum x^2$

แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

$\sum x$

แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n

แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.2 ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุ ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่

ขั้นตอนในการร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผู้วิจัยดำเนินการร่างแนวทาง ดังนี้

1) สังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในพื้นที่ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จัดลำดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษาจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

2) ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ และดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างแนวทาง โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยแต่ละด้านในพื้นที่สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน จำนวน 9 คน

3.2.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา หรือปฏิบัติงานในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองท่อม จำนวน 1 คน และนักจิตวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 1 คน เกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ เป็นผู้ที่มีบทบาทบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการจัดการความปลอดภัย มีความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์เกี่ยวกับภัยแต่ละประเภท มีประสบการณ์ทำงานในหน่วยงานด้านความปลอดภัยไม่น้อยกว่า 5 ปี รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามแนวคิดของ แพตตัน (Patton, 2002, p. 203)

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทอ อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ทั้ง 4 ด้าน คือ

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ
- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ

3.2.3 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา แล้วทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
- 2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
- 3) กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
- 4) สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
- 5) นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อความคำถามกับกรอบแนวคิด แล้ววิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00
- 6) นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และทำการเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และแก้ไขปรับปรุงให้เครื่องมือมีความถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง
- 7) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
- 8) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่มีความสมบูรณ์เป็นฉบับจริง แล้วนำไปใช้จริงกับผู้ให้ข้อมูล

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขออนุมัติหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมาศกราช เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยในรูปแบบการสัมภาษณ์

โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างไปยังผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือที่ออกจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ต่อผู้ให้สัมภาษณ์ และนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

3) ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ล่วงหน้าก่อนไปสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบแนวคำถามและเตรียมการตอบ

4) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ จดบันทึกด้วยตนเอง และมีผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้บันทึกเทป

5) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้ได้ครบทุกคนตามจำนวนที่ต้องการ เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ได้มาสรุปประเด็นโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่ ทั้ง 4 ด้าน รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ และนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

3.3 ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนา มาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่

3.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ตรงด้านการจัดการภัยพิบัติ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านความปลอดภัยโดยตรงไม่น้อยกว่า 5 ปี และสามารถให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการเกี่ยวกับมาตรการด้านความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษาได้อย่างรอบด้าน

2) ประธานสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่ จำนวน 1 คน เป็นผู้มีความรู้ในการบริหารจัดการและประสานงานด้านความปลอดภัย

ของสถานศึกษาในสังกัด มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนและนโยบายด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาในพื้นที่

3) ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ จำนวน 1 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยตรง มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี สามารถให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติในระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดระบบความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามแนวคิดของ แพตตัน (Patton, 2002, p. 203)

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

3.3.3 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

2) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

3) นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับองค์ประกอบแล้ววิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00

4) นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และทำการเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ ประเด็นคำถามที่ครอบคลุมอีกครั้ง และแก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

5) จัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่มีความสมบูรณ์เป็นฉบับจริง แล้วนำไปใช้จริงกับผู้ให้ข้อมูล

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแนบแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
- 2) ทำการติดตามมาจนครบถ้วนทุกฉบับ
- 3) รวบรวมแบบประเมินร่างรูปแบบ ฯ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ด้วยการหลอมรวมประเด็นข้อมูลจากแบบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิตามประเด็นขององค์ประกอบ เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, หน้า 100) และแปลความหมายของข้อมูลจากระดับคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าคะแนนที่ได้จากความเหมาะสมแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, หน้า 100)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ 2) เพื่อร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ตอนที่ 2 ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ตอนที่ 1 ศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

4.3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 169 คน โดยสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพการดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปรากฏผลดัง ตารางที่ 4.1 – 4.5

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	61	36.10
หญิง	108	63.90
รวม	169	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 169 คน เป็นเพศชายจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 และเป็นเพศหญิง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	32	18.90
31-39 ปี	84	49.70
40-49 ปี	40	23.70
50 ปี ขึ้นไป	13	7.70
รวม	169	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 169 คน จำแนกตามอายุ

ดังนี้ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 อายุระหว่าง 31 - 39 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 อายุระหว่าง 40 - 49 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา
สูงสุด

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	109	64.50
ปริญญาโท	58	34.30
ปริญญาเอก	2	1.20
รวม	169	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขต มรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบี่ จำนวน 169 คน จำแนกตามระดับ การศึกษา ดังนี้ ปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 ปริญญาโท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 และปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง

สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	3	1.80
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	8	4.70
ครู	158	93.50
รวม	169	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขต มรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบี่ จำนวน 169 คน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 และครู จำนวน 158 คน คิดเป็น ร้อยละ 93.50 ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงจำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์
ในการปฏิบัติงาน**

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	99	58.60
11 - 20 ปี	50	29.60
21 ปี ขึ้นไป	20	11.80
รวม	169	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ จำนวน 169 คน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังนี้ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 11 - 20 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตามลำดับ

**4.3.1.2 ผลการศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่**

ผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ โดยการใช้แบบสอบถามข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ จำนวน 169 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6 – 4.10

ตารางที่ 4.6 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรท อันดามัน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ภาพรวม

ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	1.60	0.61	ระดับน้อย
ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	1.91	0.76	ระดับน้อย
ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ	1.51	0.66	ระดับน้อย
ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกาย และจิตใจ	2.01	0.80	ระดับน้อย
รวม	1.76	0.64	ระดับน้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรท อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ภาพรวม ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.64)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.01$, S.D. = 0.80) รองลงมา ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 1.91$, S.D. = 0.76) และด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.51$, S.D. = 0.66)

ตารางที่ 4.7 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ ความรุนแรงในมนุษย์

ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การล่อลวงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.56	0.96	ระดับน้อย
2. การทะเลาะวิวาทของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	2.43	1.09	ระดับน้อย
3. การกลั่นแกล้งรังแกของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	2.32	1.05	ระดับน้อย
4. การชุมนุมประท้วงและการจลาจลในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.31	0.63	ระดับน้อยที่สุด
5. การก่อวินาศกรรมในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.30	0.65	ระดับน้อยที่สุด
6. การก่อเหตุระเบิดในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.14	0.50	ระดับน้อยที่สุด
7. ภัยที่เกิดจากสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.36	0.61	ระดับน้อยที่สุด
8. การล่อลวง ลักพาตัวนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.40	0.74	ระดับน้อยที่สุด
รวม	1.60	0.61	ระดับน้อย

จากตารางที่ 4.7 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.60$, S.D. = 0.61)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การทะเลาะวิวาทของนักเรียนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 1.09) รองลงมา การกลั่นแกล้งรังแกของนักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 1.05) และการก่อเหตุระเบิดในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.14$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 4.8 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ภัยพิบัติทางธรรมชาติในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.84	0.94	ระดับน้อย
2. อุบัติเหตุจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้างในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.76	0.94	ระดับน้อย
3. อุบัติเหตุจากยานพาหนะในการเดินทางไปกลับ ของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	2.59	1.14	ระดับปานกลาง
4. อุบัติเหตุจากการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.73	0.88	ระดับน้อย
5. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ อุปกรณ์ในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.62	0.82	ระดับน้อย
รวม	1.91	0.76	ระดับน้อย

จากตารางที่ 4.8 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ พบว่าภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.91$, S.D. = 0.76)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อุบัติเหตุจากยานพาหนะในการเดินทางไปกลับของนักเรียนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 1.14) รองลงมา ภัยพิบัติทางธรรมชาติในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.84$, S.D. = 0.94) และอุบัติเหตุจากเครื่องมือ อุปกรณ์ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.62$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 4.9 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การทารุณกรรมต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.33	0.69	ระดับน้อยที่สุด
2. การบังคับขู่เข็ญต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.36	0.73	ระดับน้อยที่สุด
3. โอกาสที่นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน ถูกล่อลวงปลละ ละเลย ทอดทิ้งจากผู้ปกครอง มีโอกา เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.89	1.06	ระดับน้อย
4. การคุกคามทางเพศต่อนักเรียนในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.49	0.84	ระดับน้อยที่สุด
5. การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคมของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.60	0.81	ระดับน้อย
6. การใช้หรือจ้างให้นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน กระทำการที่ก่อให้เกิดอันตรายมีโอกาเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด	1.38	0.71	ระดับน้อยที่สุด
7. การโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลให้นักเรียน ในสถานศึกษาของท่านเสียชื่อเสียงมีโอกาเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	1.53	0.88	ระดับน้อย
รวม	1.51	0.66	ระดับน้อย

จากตารางที่ 4.9 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.51$, S.D. = 0.66)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า โอกาสที่นักเรียนในสถานศึกษาของท่านถูกล่อลวงปลละ ละเลย ทอดทิ้งจากผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 1.89$, S.D. = 1.06) รองลงมา การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคมของนักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.60$, S.D. = 0.81) และการทารุณกรรมต่อนักเรียนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.33$, S.D. = 0.69)

ตารางที่ 4.10 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบ ต่อสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจ

ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาวะทางร่างกาย และจิตใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ภาวะจิตเวชของนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.66	0.88	ระดับน้อย
2. ภาวะติดยาของนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	3.05	1.22	ระดับปานกลาง
3. ภัยจากไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	2.39	1.21	ระดับน้อย
4. การเล่นเกมพนันของนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	2.12	1.19	ระดับน้อย
5. การติดยาเสพติดของนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	2.05	0.98	ระดับน้อย
6. การเกิดโรคระบาดโรคติดต่อในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.65	0.86	ระดับน้อย
7. มลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	1.53	0.74	ระดับน้อย
8. ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังอาหารเป็นพิษ อยู่ในระดับใด	1.63	0.94	ระดับน้อย
รวม	2.01	0.80	ระดับน้อย

จากตารางที่ 4.10 ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบ ต่อสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.01$, S.D. = 0.80)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะติดยาของนักเรียนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.22) รองลงมา ภัยจากไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 1.21) และมลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.53$, S.D. = 0.74)

4.3.2 ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุ ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ใน 4 ด้าน คือ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองท่อม จำนวน 1 คน และนักจิตวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 9 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็นด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ผลการศึกษาพบว่า

“ในการดำเนินมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา สิ่งแรกที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย และคณะทำงานระดับสถานศึกษา เพื่อร่วมมือกันประเมินปัจจัยเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมทุกภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ร่วมกันวางแผนงาน จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง ดำเนินการป้องกัน ปลุกฝังและปราบปราม ตามมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานต้นสังกัดอย่างเป็นระบบ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“สถานศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา จากนั้นประชุมชี้แจงทำความเข้าใจการปฏิบัติตนตามระเบียบ เพื่อควบคุมพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังและช่วยเหลือทั้งในสถานศึกษาและชุมชน และสิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ สถานศึกษาควรดำเนินการจัดทำ ติดตั้งช่องทางการติดต่อหรือเบอร์โทรศัพท์ประสานงานกับองค์กร หน่วยงาน

ภาคีเครือข่ายที่สามารถให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ภายในโรงเรียนให้ครอบคลุมพื้นที่และมองเห็นได้ชัด” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม อบรม ส่งเสริมความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง กฎหมาย หน้าที่พลเมือง การอยู่ร่วมกันในสังคม การใช้สารเคมี และวัตถุอันตรายที่เหมาะสม และให้นักเรียนเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ เน้นการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนมีจิตอาสา มีความเมตตา พัฒนาทักษะชีวิตการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ อย่างรอบด้าน บูรณาการทักษะชีวิตเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษานำสู่ชั้นเรียน การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง และใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (SDQ)” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“สร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือและการรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติด และผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเสพติดทั้งในและนอกสถานศึกษา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ในกระบวนการดำเนินการมาตรการต้องมีคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ เพื่อรองรับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชนและที่ขาดไม่ได้คือ คณะทำงานด้านกฎหมายที่มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ความช่วยเหลือ ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก รวมถึงประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“เมื่อสถานศึกษาวางแผนและกำหนดมาตรการความปลอดภัยแล้ว คณะกรรมการแต่ละฝ่ายดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา และต้องกำกับ ติดตาม และประเมินผล ร่วมกับภาคีเครือข่ายเป็นระยะตามปฏิทินดำเนิน โดยใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ มีแผนการกำกับ ติดตามและประเมินผล การสรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย และคณะทำงานระดับสถานศึกษา

2) ประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ในสถานศึกษาและชุมชน

- (1) สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง
- (2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- (3) จัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ
ตนตามระเบียบ

(7) อบรม ส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง กฎหมาย หน้าที่พลเมือง สังคม การใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายและผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรง การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ พัฒนา บุรณาทักษะชีวิตการป้องกัน บปราคมภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์กับหลักสูตรสถานศึกษา

(9) จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเสพติด
อันตราย สร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และการณรงค์ป้องกัน
และผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเสพติดทั้งในและนอกสถานศึกษา

7) สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็นด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ผลการศึกษาพบว่า

“เมื่อสถานศึกษาเกิดเหตุ หรือได้รับแจ้งเหตุ เช่น การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การล่อลวงลอบสังหาร การลักพาตัว สารเคมีและวัตถุอันตราย การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด แล้วต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูล และประเมินปัญหาสถานการณ์อย่างเร่งด่วน จากนั้นรายงานผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง) และแจ้งผู้ปกครองทันที” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“เมื่อเกิดเหตุ ให้ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหาล่วงหน้า โดยการแยกกรณีอย่างปลอดภัยและบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ หลังจากนั้นแจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @MOESafetyCenter หรือโทรสายด่วน 02-126-6565 ให้ทราบทุกครั้งที่เกิดภัย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“ถ้าเกิดเหตุที่มีความรุนแรง สถานศึกษาไม่สามารถควบคุมได้ ให้รีบประสานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องหากจำเป็น เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สาธารณสุข, ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ปัญหาตามชนิดของภัย พร้อมทั้งกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าไปดูแลช่วยเหลือ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ดำเนินการแก้ไขปัญหารายกรณี ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และช่วยเหลือด้านร่างกาย จิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน และทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครอง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว หรือนักจิตวิทยา ฟันฟูจิตใจ กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ในเบื้องต้นทันที กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์เด็ก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“เมื่อมีการเผชิญเหตุกรณีความไม่ปลอดภัยด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ สถานศึกษาต้องจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ดังนี้

1) เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูลนักเรียนและประเมินปัญหาสถานการณ์อย่างเร่งด่วน

2) รายงานผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง) และแจ้งผู้ปกครองทันที

3) ดำเนินการระงับเหตุ หรือแก้ไขปัญหาล่วงหน้า โดยการแยกคู่กรณีอย่างปลอดภัย และบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565

5) หากเกิดเหตุมีความรุนแรง เหนือการควบคุมของสถานศึกษา ให้ประสานภาคีเครือข่าย หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สาธารณสุข, ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ปัญหาตามชนิดของภัย พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าไปดูแลช่วยเหลือ

6) แก้ไขปัญหารายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครอง

7) การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คู่ครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว หรือนักจิตวิทยา ฟันฟูจิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

8) กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยง ต้องให้ได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ในเบื้องต้นทันที

9) กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์เด็ก

10) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี (ในกรณีเร่งด่วนให้รายงานต้นสังกัดเบื้องต้นโดยทันที)

2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรดกอันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็นด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ผลการศึกษาพบว่า

“ในการดำเนินมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย และคณะทำงานระดับสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผน ประเมินความเสี่ยงของภัย จัดลำดับความเสี่ยง กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้ครอบคลุมภัยทั้งหมด ดำเนินการตามมาตรการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานต้นสังกัด ตามลำดับ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“การจัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ วิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษา เพื่อให้เห็นถึงลำดับความรุนแรงของภัย โดยใช้แนวทางมาตรการ 3 ป ของกระทรวงศึกษาธิการ คือ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม ให้ครอบคลุมภัยจากยานพาหนะ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากการจัดกิจกรรม และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ ตามลำดับ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการความปลอดภัย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทุกคน โดยตระหนักว่าอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จึงต้องกำหนดแนวทางดำเนินงานเชิงป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบ เช่น ป้องกันและลดความเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ สืบหาข้อมูลและสภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบ สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ อุปกรณ์ จัดแยกส่วนที่ชำรุดและส่วนที่ใช้งานได้ในทุกภาคเรียน ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ให้เป็นระบบ ติดป้ายสัญลักษณ์ในอาคารหรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ฝึกทักษะการสังเกต หลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงและการเอาตัวรอดเมื่อประสบภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ในการดำเนินการมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ต้องแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ มีความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาด้านอุบัติเหตุ ควรส่งเสริมสนับสนุนการทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียนทุกคน การช่วยเหลือ เยียวยาเบื้องต้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย หน่วยงาน เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องติดต่อสื่อสาร เช่น โรงพยาบาล คลองท่อม สาธารณสุข ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ปัญหา ช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย ให้การรักษาร่างกาย เยียวยาและฟื้นฟูจิตใจ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ต้องดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาที่วางแผนและกำหนด การกำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมี

ส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีการจัดทำแผนการกำกับ ติดตามและ ประเมินผล กำหนดปฏิทินดำเนินการ สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“สำรวจข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว สึนามิ แผ่นดินถล่ม ฯลฯ จัดทำแผนป้องกันและเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ การให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติรูปแบบ ต่าง ๆ จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ ชักซ้อมการเผชิญเหตุแบบเสมือนจริง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

“มาตรการความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะเป็นภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุด สถานศึกษาต้องสำรวจข้อมูลยานพาหนะ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน จัดระบบสัญญาณ ป้าย สัญลักษณ์จราจรในสถานศึกษาสำหรับยานพาหนะประเภท ต่าง ๆ จัดอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องการใช้รถ ใช้ถนน เครื่องหมายจราจร สร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจรและฝึกทักษะการ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น และประเมิน การคาดการณ์ความเสี่ยงรณรงค์สวมหมวกนิรภัย ” (ผู้ให้ข้อมูล สำคัญคนที่ 8, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจาก อุบัติเหตุ ดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย และคณะทำงานระดับสถานศึกษา
- 2) ประเมินปัจจัยเสี่ยงความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุทั้งใน และนอกสถานศึกษา
- 3) ประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมด้านภัย ที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยจากยานพาหนะ ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจาก การจัดกิจกรรม และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ ตามลำดับ
- 4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ตามบริบท ของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

- (1) สำรวจข้อมูลยานพาหนะ
- (2) จัดระบบสัญญาณป้ายสัญลักษณ์จราจรในสถานศึกษาสำหรับยานพาหนะ
- (3) อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายจราจร เครื่องหมายจราจร ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร การสร้างจิตสำนึกเรื่องการใช้รถใช้ถนน และประเมินการคาดการณ์ความเสี่ยง
- (4) รณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์

- (5) สำรวจข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ
 - (6) ติดตั้งสัญญาณเตือนภัย
 - (7) จัดทำแผนป้องกันและเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ
 - (8) อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหา และผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ
 - (9) ซ่อมการเผชิญเหตุทางธรรมชาติแบบเสมือนจริง การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - (10) สำรวจข้อมูลสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ อุปกรณ์
 - (11) ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษา จัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ให้เป็นระบบ จัดแยกส่วนที่ชำรุดและส่วนที่ใช้งานได้ในทุกภาคเรียน
 - (12) ติดป้ายสัญลักษณ์ในอาคารหรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
 - (13) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
 - (14) อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ทักษะการสังเกต การเอาตัวรอดเมื่อประสบภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง
 - (15) การฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
 - (16) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
 - (14) ส่งเสริมสนับสนุนการทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ
 - (18) ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย หน่วยงาน องค์กร ติดต่อสื่อสารเพื่อให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูจิตใจ
- 5) ดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา
- 6) กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จัดทำแผนกำกับ ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ กำหนดปฏิทินดำเนิน
- 7) สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็นด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ผลการศึกษาพบว่า

“เมื่อสถานศึกษาเกิดเหตุการณ์ หรือได้รับแจ้งเหตุ เช่น ภัยจากยานพาหนะ ภัยธรรมชาติ (อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว สึนามิ แผ่นดินถล่ม ฯลฯ) ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง

ภัยจากการจัดกิจกรรม และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ ต้องดำเนินการ คือ ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์อย่างเร่งด่วน แล้วรายงานผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, สาธารณสุข, ตำรวจ ในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครองทันที” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหาเบื้องต้น โดยการและบันทึกเหตุการณ์ หลังจากนั้นแจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“เมื่อเกิดเหตุรีบอพยพนักเรียนเข้าสู่พื้นที่ปลอดภัย ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา คัดแยกปฐมพยาบาลเบื้องต้น ประสานงานติดตามอาการ แยกอาการตามความรุนแรง เขียว เหลือง แดง ดำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“ประสานภาคีเครือข่าย หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องหากจำเป็น เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, สาธารณสุข, ตำรวจ เพื่อร่วมช่วยเหลือ แก้ปัญหาตามชนิดของภัยให้รวดเร็วที่สุด เพื่อลดความรุนแรงของอาการ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษา โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง เยียวยา ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว พันฟู จิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายการนี้ (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“เมื่อเหตุการณ์ผ่านช่วงวิกฤตให้สำรวจความเสียหาย จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงาน สรุปผลการทำงาน และรายงานต้นสังกัด” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ดังนี้

- 1) เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น บันทึกข้อมูลนักเรียนและประเมินปัญหาสถานการณ์อย่างเร่งด่วน
- 2) รายงานผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง) และแจ้งผู้ปกครองทันที
- 3) ดำเนินการระงับเหตุ หรือแก้ไขปัญหาเบื้องต้น และบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ
- 4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565
- 4) อพยพนักเรียนเข้าสู่พื้นที่ปลอดภัย (จุดรวมพล)
- 5) ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุให้ครบถ้วน

6) คัดแยกตามความรุนแรงของอาการ โดยกำหนดอาการตามสี เขียว เหลือง แดง ดำ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น และประสานงานติดตามอาการอย่างต่อเนื่อง จนกว่าเข้าสู่ภาวะปกติ

7) กรณีรุนแรง หากจำเป็น ให้ประสานภาคีเครือข่าย หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, สาธารณสุข, ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ปัญหา บรรเทาความเดือดร้อนตามชนิดของภัย พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าไปดูแลช่วยเหลือ

8) ดำเนินการ ติดตาม ให้การช่วยเหลือด้านร่างกาย พ้นพหุจิตใจ เยียวยา ให้คำปรึกษา โดยครูแนะแนวหรือนักจิตวิทยา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

9) กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายการ

10) สำรวจความเสียหาย จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานต้นสังกัด

3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรดก อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็นด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ผลการศึกษาพบว่า

“การดำเนินงานมาตรการความปลอดภัย สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย คณะทำงานระดับสถานศึกษา ร่วมกันประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิทั้งในและนอกสถานศึกษา ดำเนินการตามหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“การจัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ วิกฤตภัยและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาจากมาตรการ 3 ป ป้องกัน ปกป้อง และปราบปราม ให้ครอบคลุมภัยที่เกิดจากการถูกล่อลวง ละเลยทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม โฆษณาให้เสียชื่อเสียง การคุกคามทางเพศ การใช้หรือจ้างให้กระทำการอันตราย การบังคับขู่เข็ญ และการทารุณกรรม ตามลำดับความรุนแรง หรือโอกาสที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานศึกษา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“ในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ สถานศึกษาต้องดำเนินการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และเร่งพัฒนาพื้นที่เสี่ยง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“สถานศึกษาต้องสร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแล ช่วยเป็นกระบอกเสียงในการแจ้งข้อมูลความเสี่ยง และจัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูล พหุกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและผู้ใกล้ชิด จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา ชุมชน และจัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือและขาดแคลน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“การสร้างองค์ความรู้เป็นสิ่งสำคัญ ควรจัดกิจกรรมอบรม สร้างความรู้ ความเข้าใจถึงสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง ฝึกทักษะการปฏิเสธการเอาตัวรอดและการขอความช่วยเหลือ พัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน และจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนในโอกาสที่เหมาะสม นอกจากนี้ ต้องแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ช่วยเหลือด้านกฎหมาย บริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง รวมถึงการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาและเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือการสร้างขวัญกำลังใจ โดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต้องดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายตามแนวดำเนินการมาตรการความปลอดภัย จัดทำเรื่องมือที่มีคุณภาพ มีแผนการกำกับ ติดตามและประเมินผล กำหนดปฏิทินดำเนินการ สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการมอบหมายและคณะทำงานระดับสถานศึกษา

2) ประเมินปัจจัยเสี่ยงความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิทั้งในและนอกสถานศึกษา

3) ประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ได้แก่ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม โฆษณาให้เสียชื่อเสียง การคุกคามทางเพศ การใช้หรือจ้างให้กระทำการอันตราย การบังคับ ชู่เชื้อ และการทารุณกรรม ตามลำดับ

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

- (1) การดำเนินการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง
- (2) เฝ้าระวัง สังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนอย่างเป็นระบบ
- (3) พัฒนาพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษาให้ปลอดภัย
- (4) สร้างภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวัง หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย

ในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา สหวิชาชีพที่เป็นภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครู ผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาคีเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยระดับสถานศึกษา การสนับสนุนและพัฒนา ให้นักเรียนแกนนำเพื่อนที่ปรึกษา (YC) มีให้ทักษะการสังเกต สอดส่อง และส่งต่อเพื่อนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้กับครูที่ปรึกษา หรือครูแนะแนว เพื่อสามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

(5) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และผู้ใกล้ชิด

(6) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา และชุมชน

(7) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือและขาดแคลน

(8) อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง และความรับผิดชอบต่อสังคม

(9) จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่า ในตนเองอย่างสม่ำเสมอ

(10) ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอด การขอความช่วยเหลือและพัฒนาทักษะ ชีวิตอย่างรอบด้าน

(11) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนในโอกาสที่เหมาะสม

(12) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ ทันเหตุการณ์ บริการให้คำปรึกษา และช่วยเหลือด้านกฎหมายสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

(13) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาและเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม รวมถึง สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

5) ดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

6) กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จัดทำแผนกำกับ ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ กำหนดปฏิทินดำเนิน

7) สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็นด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มีดังนี้ ผลการศึกษาพบว่า

“สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ที่เกี่ยวกับการถูกละเมิดสิทธิ ละเลย ทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม โฆษณาให้เสียชื่อเสียง การคุกคามทางเพศ การใช้หรือจ้างให้กระทำการอันตราย การบังคับขู่เข็ญ และการทารุณกรรม ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหา สถานการณ์ แล้วรายงานผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งครูที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือและแจ้งผู้ปกครองทันที” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหาคือเบื้องต้น โดยการบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ หลังจากนั้นแจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“บันทึกข้อมูลในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง เยียวยา ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว พันพู่ จิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการสงเคราะห์เด็ก (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาสรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบกรณี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ดังนี้

- 1) เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ บันทึกข้อมูลนักเรียน และประเมินปัญหสถานการณ์
- 2) รายงานเหตุเบื้องต้นไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง)

3) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหาละเอียด ตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @MOESafetyCenter หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565

5) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาปัญหาเดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวกในการเข้าไปดูแลช่วยเหลือ

6) ดำเนินการแก้ไขปัญหารายกรณี ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกายจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

7) ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

8) กรณีนักเรียนต้องได้รับการส่งต่อไปยังภาคีเครือข่ายเพื่อดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้ดำเนินการประสานหน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว

9) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาสรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ผลการศึกษา พบว่า

“ในการดำเนินมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สิ่งสำคัญคือการวางแผนอย่างเป็นระบบ ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย และคณะทำงานระดับสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผน ประเมินความเสี่ยงของภัย จัดลำดับความเสี่ยง กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้ครอบคลุมภัยทั้งหมด ดำเนินการตามมาตรการ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานต้นสังกัด ตามลำดับ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“สถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบท สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ฉะนั้น สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบ

ทางสุขภาพทางกายและจิตใจอย่างรอบคอบ วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง สาเหตุ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน แล้วหาแนวทางป้องกัน ปกป้องและปราบปรามให้ครอบคลุม ภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกมพนัน การติดยาเสพติด ภาวะจิตเวช โรคระบาด โรคติดต่อ อาหารเป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ ตามลำดับอย่างเร่งด่วน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“ปัจจุบันความเสี่ยงอยู่รอบตัวนักเรียน ทั้งสภาพแวดล้อม สื่อออนไลน์ मिชชาติพ สํารวจ แหล่งให้บริการร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่วสุ่มยาเสพติด พื้นที่เกิดมลภาวะเป็นพิษ ในสถานศึกษาและชุมชน ข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ข้อมูลด้านสุขภาพ สุขภาวะและจิตใจอย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบอาหารกลางวันและอาหารเสริม คัดกรองสุขภาพจิต การวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลผ่านระบบ SDQ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ในการดำเนินการมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สิ่งสำคัญคือ การสร้างความเข้าใจร่วมกัน โดยการจัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา จัดทำแผนการป้องกันโรคระบาดตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองนักเรียน การจัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงพื้นที่มลภาวะเป็นพิษ เพื่อการให้นักเรียนหลีกเลี่ยง และการป้องกันตนเอง จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องกับภาคีเครือข่าย และบริการวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดและอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ เพื่อเป็นการเตรียมการเมื่อเกิดโรคระบาด ออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“สถานศึกษาควรจัด คือการจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์การอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ กฎหมายและโทษของภัยที่เกิดจาก การเล่นเกมพนัน การติดยาเสพติด ภาวะจิตเวช และการก่อมลภาวะเป็นพิษ ผลกระทบ โทษของภัยที่เกิดจากภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกมพนัน การติดยาเสพติด ภาวะจิตเวช โรคระบาด โรคติดต่อ อาหารเป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ และจัดกิจกรรมออกกำลังกายและวิธีการรักษาสุขภาพให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ให้นักเรียนมีพื้นที่ในการแสดงออก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยข้างต้น มีร่างกายที่แข็งแรง และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต้องดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายตามแนวดำเนินการมาตรการ จัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีการจัดทำแผนการกำกับ ติดตามและประเมินผล กำหนดปฏิทินดำเนินการ สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2569)

“การสร้างภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวัง หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย ในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา สหวิชาชีพที่เป็นภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาคีเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยระดับสถานศึกษา การสนับสนุนและพัฒนาให้นักเรียนแกนนำเพื่อนที่ปรึกษา (YC) มีให้ทักษะการสังเกต สอดส่อง และส่งต่อเพื่อนนักเรียน กลุ่มเสี่ยงให้กับครูที่ปรึกษา หรือครูแนะแนว เพื่อสามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ รวมถึงการนำนโยบาย การขับเคลื่อนคุณภาพด้านการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ให้โรงเรียนปลอดภัย นักเรียนอุ่นใจ (Safe Zone) พัฒนาระบบดูแลความปลอดภัยแบบองค์รวม ในสถานศึกษา เสริมสร้างทักษะการรับมือกับภัยคุกคาม และการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้เป็น พื้นที่ปลอดภัย และที่สำคัญเมื่อภัยเกิดขึ้นแล้วต้องดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการ ไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือ ที่มีประสิทธิภาพ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจาก ผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทาง สุขภาพทางกายและจิตใจ โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่าย ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะทำงานระดับสถานศึกษา

2) ประเมินปัจจัยเสี่ยงความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทาง สุขภาพทางกายและจิตใจ

3) ประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมด้านภัยที่ เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ได้แก่ ภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกมพนัน การติดยาเสพติด ภาวะจิตเวช โรคระบาด โรคติดต่อ อาหาร เป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ ตามลำดับ

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จาก การประเมินความเสี่ยง ดังนี้

(1) สืบหาข้อมูลพื้นที่แหล่งให้บริการร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่วสุมยาเสพติด พื้นที่ที่เกิดมลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาและชุมชน ข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียน รายบุคคล ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ข้อมูลด้านสุขภาพ สุขภาวะและจิตใจอย่างต่อเนื่อง

(2) ตรวจสอบอาหารกลางวันและอาหารเสริม ที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ

(3) คัดกรองสุขภาพจิต การวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลผ่านระบบ SDQ

(4) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา

(5) จัดทำแผนการป้องกันโรคระบาด โรคติดต่อตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด

- (6) จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงพื้นที่มลภาวะเป็นพิษ
 - (7) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องกับภาคีเครือข่าย
 - (8) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดและอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ
 - (9) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
 - (10) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 - (11) อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ กฎหมาย โทษและผลกระทบของภัยที่เกิดจากการภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกมพนัน การติดยาเสพติด ภาวะจิตเวช โรคระบาด โรคติดต่อ อาหารเป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ
 - (12) จัดกิจกรรมออกกำลังกายและวิธีการรักษาสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ
 - (13) การสร้างภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวัง หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา สหวิชาชีพที่เป็นภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาคีเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยระดับสถานศึกษา
 - (14) สนับสนุนและพัฒนาให้นักเรียนแกนนำเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ให้มีทักษะการสังเกต สอดส่องและส่งต่อเพื่อนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้กับครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว เพื่อสามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่
 - (15) นำนโยบายการขับเคลื่อนคุณภาพด้านการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราบัง ระเบียบ ให้โรงเรียนปลอดภัย นักเรียนอุ่นใจ (Safe Zone)
 - (16) พัฒนาระบบดูแลความปลอดภัยแบบองค์รวมในสถานศึกษา
 - (17) เสริมสร้างทักษะการรับมือกับภัยคุกคามและการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน
 - (18) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
 - (19) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ
- 5) ดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการความปลอดภัย
 - 6) กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จัดทำแผนกำกับติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ กำหนดปฏิทินดำเนิน
 - 7) สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราบัง ระเบียบ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็นด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ผลการศึกษา พบว่า

“เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุที่เกี่ยวกับภัยที่เกิดภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกมพนัน การติดยาเสพติด ภาวะจิตเวช โรคระบาด โรคติดต่อ อาหาร เป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูลนักเรียนและประเมินปัญหาสถานการณ์ แล้วรายงานเหตุเบื้องต้นไปยังผู้บริหารสถานศึกษา โดยทันที แล้วแจ้งผู้ปกครอง เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง)” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2569)

“ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภท ตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ หลังจากนั้นแจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2569)

“แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาปัญหาเดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าไปดูแลช่วยเหลือ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ดำเนินการแก้ไขปัญหารายกรณี ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกายจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2569)

“ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง เยียวยา ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว ฟันฟู จิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับ บริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการ สงเคราะห์เด็ก (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2569)

“จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาสรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้น สังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี (ในกรณีเร่งด่วนให้รายงานต้นสังกัดเบื้องต้นโดยทันที)” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2569)

“กรณีนักเรียนต้องได้รับการส่งต่อไปยังภาคีเครือข่ายเพื่อดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้ดำเนินการประสานหน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทาง สุขภาวะทางกายและจิตใจ ดังนี้

1) เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้ กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูลนักเรียน และประเมินปัญหาสถานการณ์

2) รายงานเหตุไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แล้วแจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง)

3) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหาละเลาะต้น ตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565

5) แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาปัญหาเดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าไปดูแลช่วยเหลือ

6) ดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเขาไปหาหนัก

7) ช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกายจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

8) ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง เยียวยา ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว พันฟูจิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

9) กรณีนักเรียนต้องได้รับการส่งต่อไปยังภาคีเครือข่ายเพื่อดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้ดำเนินการประสานหน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว

10) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงาน สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี (ในกรณีเร่งด่วนให้รายงานต้นสังกัดเบื้องต้นโดยทันที)

ซึ่งสามารถสรุปแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระปี

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
1.ด้านภัยที่เกิดจาก การใช้ความรุนแรง ในมนุษย์	1. การทะเลาะวิวาท ของนักเรียนใน สถานศึกษา 2.การกลั่นแกล้ง รังแกของนักเรียนใน สถานศึกษา 3. การก่อเหตุระเบิด ในสถานศึกษา	มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา 1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ความปลอดภัยในสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจาก การใช้ความรุนแรงใน มนุษย์ โดยร่วมมือกับ ภาคีเครือข่ายประกอบ ด้วยผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้ รับการมอบหมายและ คณะทำงานระดับสถาน ศึกษา 2. ประเมินปัจจัยเสี่ยง ความไม่ปลอดภัยใน สถานศึกษาด้านภัยที่ เกิดจากการใช้ความ รุนแรงในมนุษย์ในสถาน ศึกษาและชุมชน 3. ประเมินความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง ของสถานศึกษาให้ครอบคลุม ภัยที่เกิดจากการใช้	1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยเกี่ยวกับภัยจาก การใช้ความรุนแรง ในมนุษย์ โดยบูรณาการ ความร่วมมือจากภาคี เครือข่าย ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรม การสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและผู้ที่ได้รับ มอบหมายในระดับสถาน ศึกษา 2. สสำรวจและประเมิน ปัจจัยเสี่ยงด้านความไม่ ปลอดภัยจากการใช้ ความรุนแรงในมนุษย์ ทั้งภายในสถานศึกษา และชุมชนโดยรอบ 3. ประเมินและจัดลำดับ ความเสี่ยงของสถาน ศึกษาให้ครอบคลุมภัย จากการใช้ความรุนแรง

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ความรุนแรงในมนุษย์ ได้แก่ ทะเลาะวิวาท ก่อกวนรังแก ล่อลวงลอบยิงทางเพศ การ ล่อลวง ลักพาตัว สารเคมี และวัตถุอันตราย ชุมชน ประท้วงและการจลาจล ก่อวินาศกรรม ระเบิด	ในมนุษย์ เช่น ทะเลาะ วิวาท การก่อกวน รังแก การล่อลวงลอบยิง เพศ การล่อลวงและลัก พาตัว การใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย การชุมนุมประท้วงและ การจลาจล การก่อวินาศ กรรมและการระเบิด
		4. จัดทำมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา ตามบริบทของสถาน ศึกษาที่ได้จากการ ประเมินความเสี่ยง ดังนี้ 4.1 สรรวจนักเรียน กลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็น จุดเสี่ยง 4.2 เฝ้าระวัง สังเกต พฤติกรรมนักเรียน พัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ ปลอดภัย	4. จัดทำมาตรการความ ปลอดภัยและแนวปฏิบัติ ตามบริบทของสถาน ศึกษาที่ได้จากการ ประเมินความเสี่ยง โดยดำเนินการ ดังนี้ 4.1 สรรวจนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงและพื้นที่เสี่ยง 4.2 เฝ้าระวังและสังเกต พฤติกรรมนักเรียนพร้อม พัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ ปลอดภัย
		4.3 จัดทำระเบียบใน การประพฤติปฏิบัติตน ในสถานศึกษา ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจการ ปฏิบัติตนตามระเบียบ 4.4 สร้างภาคีเครือข่าย เฝ้าระวังทั้งในสถาน ศึกษาและชุมชน	4.3 จัดทำและชี้แจง ระเบียบการประพฤติ ปฏิบัติตนในสถานศึกษา 4.4 สร้างภาคีเครือข่าย เฝ้าระวังและช่วยเหลือ ทั้งในโรงเรียนและชุมชน

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.5 จัดทำ ติดตั้ง ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การติดต่อ หรือเบอร์ โทรศัพท์ ประสานงาน กับองค์กร หน่วยงาน ภาคีเครือข่ายที่สามารถให้ ความช่วยเหลือภายใน โรงเรียนให้ครอบคลุมพื้นที่	4.5 จัดทำและประชา สัมพันธ์ ช่องทางติดต่อ ประสานงานกับหน่วย งานที่ให้ความช่วยเหลือ 4.6 จัดกิจกรรมส่งเสริม การแสดงออกอย่าง เหมาะสมของนักเรียน 4.7 อบรมและปลูกฝัง ความตระหนักรู้ด้าน คุณค่าในตนเองกฎหมาย หน้าที่พลเมือง การอยู่ ร่วมกันในสังคม และ ผลกระทบของความรุนแรง 4.8 บูรณาการทักษะ ชีวิตและการป้องกันภัย จากความรุนแรงในหลัก สูตรสถานศึกษา 4.9 คัดกรองนักเรียน กลุ่มเสี่ยงโดยใช้ระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน (SDQ)
		4.6 จัดเวทีให้นักเรียน ได้แสดงออกตามความ สามารถอย่างเหมาะสม	
		4.7 อบรม ส่งเสริม ความตระหนักรู้และเห็น คุณค่าในตนเอง กฎหมายหน้าที่พลเมือง การอยู่ร่วมกันในสังคม การใช้สารเคมีและวัตถุ อันตรายและผล กระทบ ที่เกิดจากการใช้ความ รุนแรงในมนุษยกิจกรรม บำเพ็ญสาธารณ ประโยชน์ อย่างสม่ำเสมอ พัฒนา บูรณา ทักษะชีวิตการป้องกัน ปลูกฝังและปราบปราม ภัยที่เกิดจากการใช้ ความรุนแรงในมนุษย์กับ หลักสูตรสถานศึกษา	
			4.10 ดำเนินมาตรการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา การใช้สารเสพติด สารเคมีและวัตถุอันตราย ร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.8 การคัดกรองกลุ่ม เสี่ยงและใช้ระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน SDQ	4.11 แต่งตั้งคณะทำ งานช่วยเหลือเร่งด่วนเพื่อ ระงับเหตุ และคณะทำ งานด้านกฎหมายเพื่อให้
		4.9 จัดทำมาตรการ และแนวปฏิบัติในการ ดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเสพติด สารเคมี และวัตถุอันตราย สร้าง ทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และ การรณรงค์ป้องกัน ปัญหายาเสพติดและ ผลกระทบที่เกิดจากการ ใช้สารเสพติดทั้งในและ นอกสถานศึกษา	งานด้านกฎหมายเพื่อให้ ความช่วยเหลือและ ดำเนินการตามระเบียบ โดยเน้นการ ไกล่เกลี่ย ตามลำดับขั้น
		4.10 แต่งตั้งคณะทำ งาน ให้ความช่วยเหลือ เร่งด่วนทันเหตุการณ์ เพื่อระงับเหตุทั้งในสถาน ศึกษาและชุมชน	4.12 ประสานภาคีเครือ ข่ายเพื่อการช่วยเหลือ และส่งต่อที่เหมาะสม 5. ดำเนินการตาม มาตรการความปลอดภัย ในสถานศึกษา โดยนำ มาตรการที่กำหนดไปสู่ การปฏิบัติจริงเพื่อเสริม สร้างความปลอดภัยใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
		4.11 แต่งตั้งคณะ ทำงานด้านกฎหมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือ ดำเนิน การตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการ ไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบา ไปหาหนัก	6. กำหนดปฏิทินดำเนิน งาน จัดทำแผนกำกับ ติดตาม เครื่องมือประเมิน ที่มีคุณภาพ และดำเนิน การติดตามประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย 7. จัดทำรายงาน สรุปผล และเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานด้านความ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.12 ประสานภาคี เครือข่าย เพื่อการส่งต่อ ที่เหมาะสม	ปลอดภัยในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ
		5. ดำเนินการเสริมสร้าง ความปลอดภัยสถาน ศึกษาตามมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา	
		6. กำหนดปฏิทินดำเนิน จัดทำแผนกำกับ ติดตาม และประเมินผล จัดทำ เครื่องมือที่มีคุณภาพ และดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย	
		7. สรุปรายงานและ เผยแพร่ผลการดำเนิน งานอย่างเป็นระบบ	
แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา			
		1. เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับ แจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบ ข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการ ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน บันทึกข้อมูล นักเรียนและประเมิน ปัญหาสถานการณ์อย่าง	1. เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับ แจ้งเหตุ ให้ดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง และรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการ ตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน พร้อมทั้ง บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		เร่งด่วน	และประเมินสถานการณ์
		2. รายงานผู้บริหาร สถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษา หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การดำเนินการช่วยเหลือ เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่ กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ทาง (หากเป็นปัญหา ระดับรุนแรง) และแจ้ง ผู้ปกครองทันที	หรือระดับความรุนแรง ของปัญหาอย่างเร่งด่วน 2. รายงานเหตุการณ์ต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาโดย ทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ ปรึกษา ผู้ปกครอง และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วย เหลือนักเรียน และหาก เป็นกรณีรุนแรงให้ส่งต่อ เข้าสู่กระบวนการคัด กรองโดยผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทาง
		3. ดำเนินการระงับเหตุ หรือแก้ไขปัญหามุ่งต้น โดยการแยกคูกรณีอย่าง ปลอดภัยและบันทึกเหตุ การณ์อย่างเป็นระบบ	3. ดำเนินการระงับเหตุ หรือแก้ไขสถานการณ์ ในเบื้องต้น เช่น การแยก คูกรณีออกจากกันอย่าง ปลอดภัย การดูแลความ ปลอดภัยของนักเรียนที่ เกี่ยวข้อง และบันทึก เหตุการณ์อย่างเป็น ระบบ
		4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือLINE@ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565	4. บันทึกและรายงาน เหตุผ่านช่องทาง ที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE@ MOE Safety
		5. หากเกิดเหตุมีความ รุนแรง เหนือการ ควบคุมของสถานศึกษา ให้ประสานภาคีเครือข่าย หน่วยงานภายนอก ที่เกี่ยวข้อง เช่น	

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์, สาธารณสุข, ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ ปัญหา ตามชนิดของภัย พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวก ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าไปดูแล ช่วยเหลือ	Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้ หน่วยงานต้นสังกัด รับทราบและสนับสนุน การดำเนินการ
		6. แก้ไขปัญหารายกรณี ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการ ไกล่เกลี่ย ประนี ประนอม ตามมาตรการ จากเขาไปหาหน้ก และ ทำข้อตกลงร่วมกับ ผู้ปกครอง	5. ในกรณีที่เหตุการณ์มี ความรุนแรงหรือเกินขีด ความสามารถของสถาน ศึกษา ให้ประสานความ ร่วมมือกับหน่วยงานภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ สาธารณสุข หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมดำเนินการแก้ไข ปัญหาตามลักษณะของ เหตุการณ์
		7. การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ້ມគຣງ ให้คำ ปรึกษาแก่นักเรียนโดย ครูแนะแนว หรือนักจิต วิทยา ฟື່ນຟຸ້ດໃຈ โดย คำนึงถึงความปลอดภัย 8. กรณีนักเรียนที่มี ความเสี่ยงต้องให้ได้รับ การคุ้มครองการ สงเคราะห์ในเบื้องต้นทันที	6. ดำเนินการแก้ไข ปัญหาเป็นรายกรณีให้ เป็นไปตามระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดย เน้นกระบวนการ ไกล่ เกลี่ย ประนีประนอม และการดำเนินมาตรการ ตามลำดับจากเขาไปหา หน้ก รวมทั้งจัดทำข้อ ตกลงร่วมกับผู้ปกครอง

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		9. กรณีนักเรียนต้องได้ รับการสงเคราะห์ ให้ เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับ บริการสงเคราะห์ ตาม ระเบียบกระทรวงว่าด้วย การสงเคราะห์เด็ก	7. จัดให้มีการติดตาม ดูแล ค้ำครอง และให้ คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยครูแนะแนว นักจิต วิทยา หรือผู้เชี่ยวชาญที่ เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยฟื้นฟู
		10. จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินงานของสถาน ศึกษา สรุปผลการ ทำงานและรายงาน หน่วย งานต้นสังกัดและ ผู้เกี่ยวข้องทราบตาม กรณี (ในกรณีเร่งด่วนให้ รายงานต้นสังกัดเบื้องต้น โดยทันที)	สภาพจิตใจและเสริม สร้างความปลอดภัย ให้กับนักเรียน 8. ในกรณีที่นักเรียนอยู่ ในภาวะเสี่ยงหรือจำเป็นต้อง ได้รับการคุ้มครอง ให้ดำเนินการให้ความ ช่วยเหลือและการ สงเคราะห์ในเบื้องต้น ทันที และหากจำเป็นให้ ส่งต่อเพื่อรับบริการ สงเคราะห์ตามระเบียบ กระทรวงว่าด้วยการ สงเคราะห์เด็ก
			9. จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ ติดตามและ ประเมินผลการช่วยเหลือ นักเรียน พร้อมทั้งสรุป รายงานผลการดำเนิน งานต่อหน่วยงานต้น สังกัดและผู้เกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา โดยในกรณีเร่งด่วนให้ รายงานเบื้องต้นทันที
2. ด้านภัยที่เกิดจาก อุบัติเหตุ	1. อุบัติเหตุจากยาน พาหนะในการเดิน ทางไปกลับของ นักเรียนในสถาน ศึกษา 2. ภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ ในสถานศึกษา 3. อุบัติเหตุจาก เครื่องมือ อุปกรณ์ ในสถานศึกษา	มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา 1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ความปลอดภัยในสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจาก อุบัติเหตุ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายภาครัฐ ภาค เอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการ มอบหมายและคณะ ทำงานระดับสถานศึกษา 2. ประเมินปัจจัยเสี่ยง ความไม่ปลอดภัยใน สถานศึกษาด้านภัยที่ เกิดจากอุบัติเหตุทั้งใน และนอกสถานศึกษา 3. ประเมินความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง ของสถานศึกษาให้ ครอบคลุมด้านภัยที่เกิด จากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยจากยานพาหนะ ภัยธรรมชาติ ภัยจาก อาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง	1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ความปลอดภัยในสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจาก อุบัติเหตุ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อ ร่วมกันวางแผน กำหนด แนวทาง และขับเคลื่อน การดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยในสถานศึกษา 2. สำรวจและประเมิน ปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิด อุบัติเหตุทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา สภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ และ กิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง กับนักเรียนและบุคลากร

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ภัยจากการจัดกิจกรรม และภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ ตามลำดับ	3. ประเมินและจัดลำดับ ความเสี่ยงของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมด้านภัยที่ เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่
		4. จัดทำมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ตามบริบทของ สถานศึกษาที่ได้จากการ ประเมินความเสี่ยง ดังนี้	ภัยจากยานพาหนะ และ การจราจร ภัยจาก ธรรมชาติ ภัยจากอาคาร เรียนและสิ่งก่อสร้าง
		4.1 สืบค้นข้อมูลยาน พาหนะ	ภัยจากการจัดกิจกรรม ต่างๆ ภัยจากเครื่องมือ และอุปกรณ์
		4.2 จัดระบบสัญญาณ ป้ายสัญลักษณ์จราจรใน สถานศึกษาสำหรับยาน พาหนะประเภท ต่างๆ	4. จัดทำมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ตามบริบทของสถาน ศึกษาที่ได้จากการ
		4.3 อบรมสร้าง ความรู้ความเข้าใจเรื่อง กฎหมายจราจร เครื่อง หมายจราจร การปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจร การสร้าง จิตสำนึกเรื่องการใช้รถ ใช้ถนน และประเมินการ คาดการณ์ความเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง โดย ดำเนินการดังนี้ 4.1 สืบค้นข้อมูลยาน พาหนะของนักเรียนและ บุคลากร
		4.4 รณรงค์สวมหมวก นิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์	4.2 จัดระบบการสัญญาณ ภายในสถานศึกษาและ ติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ จราจร
		4.5 สืบค้นข้อมูลความ เสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ	4.3 อบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายจราจร เครื่องหมายจราจร และ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.6 ติดตั้งสัญญาณ เตือนภัย	การใช้รถใช้ถนนอย่าง ปลอดภัย
		4.7 จัดทำแผนป้องกัน และเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ	4.4 รณรงค์การสวม หมวกนิรภัยร้อยละ 100
		4.8 อบรม สร้าง ความรู้ ความเข้าใจถึง ปัญหาและผลกระทบที่ เกิดจากภัยธรรมชาติ	4.5 สสำรวจข้อมูลและ ประเมินความเสี่ยงจาก ภัยธรรมชาติ
		รูปแบบต่างๆ จัด กิจกรรมฝึกทักษะการ เผชิญเหตุภัยธรรมชาติ	4.6 ติดตั้งระบบหรือ สัญญาณเตือนภัย
		4.9 ซ้อมการเผชิญเหตุ ทางธรรมชาติแบบ เสมือนจริง การให้ความ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.7 จัดทำแผนป้องกัน และแผนเผชิญเหตุภัย ธรรมชาติ
		4.10 สสำรวจข้อมูลและ สภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบ สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ อุปกรณ์	4.8 อบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับผลกระทบจากภัย ธรรมชาติและการปฏิบัติ ตนเมื่อเกิดเหตุ
		4.11 ดำเนินการซ่อม แซม บำรุงรักษา จัดเก็บ เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ เป็นระบบ จัดแยกส่วนที่ ชำรุดและส่วนที่ใช้งาน ได้ในทุกภาคเรียน	4.9 จัดกิจกรรมฝึกซ้อม การเผชิญเหตุและช่วย เหลือผู้ประสบภัยอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง
			4.10 สสำรวจสภาพ อาคารเรียน อาคาร ประกอบ และสิ่งก่อสร้าง
			4.11 ดำเนินการซ่อม แซม บำรุงรักษา และ จัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ ให้เป็นระบบ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.12 ติดตั้งป้าย สัญลักษณ์ในอาคารหรือ พื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและ มีความเสี่ยง ประชา สัมพันธ์ให้นักเรียนหลัก เลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยง อย่างต่อเนื่อง	4.12 ติดป้ายเตือนใน พื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือไม่ ปลอดภัย 4.13 จัดทำคู่มือการใช้ เครื่องมือและอุปกรณ์ อย่างปลอดภัย 4.14 อบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต อย่างปลอดภัย การสังเกต ความเสี่ยง และการเอาตัว รอดจากสถานการณ์ อันตราย
		4.13 จัดทำคู่มือการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ ปลอดภัย 4.14 อบรมสร้างความ รู้ ความเข้าใจถึง หลักการสร้างความ ปลอดภัยในการดำเนิน ชีวิต ทักษะการสังเกต การเอาตัวรอดเมื่อ ประสบภัยจากอาคาร เรียนและสิ่ง ก่อสร้าง	4.15 ฝึกทักษะการปฐม พยาบาลเบื้องต้น 4.16 แต่งตั้งคณะทำงาน หรือทีมช่วยเหลือฉุกเฉิน ในสถานศึกษา 4.17 ส่งเสริมการทำ ประกันอุบัติเหตุสำหรับ นักเรียนและบุคลากร
		4.15 การฝึกทักษะการ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น 4.16 แต่งตั้งคณะทำ งานให้ความช่วยเหลือ เร่งด่วนที่สามารถให้ ความช่วยเหลือได้ทัน เหตุการณ์ 4.14 ส่งเสริมสนับสนุน การทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ	4.18 ประสานความ ร่วมมือกับหน่วยงานและ ภาคีเครือข่าย เพื่อช่วย เหลือ แก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูสภาพจิตใจ เมื่อเกิดเหตุการณ์ 5. ดำเนินการตาม มาตรการเสริมสร้าง

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.18 ร่วมมือกับภาคี เครือข่าย หน่วยงาน องค์กร ติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหาเยียวยาและ ฟื้นฟูจิตใจ	ความปลอดภัยใน สถานศึกษา นำมาตรการ ที่กำหนดไปปฏิบัติอย่าง เป็นระบบ เพื่อเสริมสร้าง สภาพแวดล้อมที่ ปลอดภัยและลดความ เสี่ยงจากอุบัติเหตุใน สถานศึกษา
		5. ดำเนินการเสริมสร้าง ความปลอดภัยสถาน ศึกษาตามมาตรการ ความปลอดภัยใน สถานศึกษา	6. กำหนดปฏิทินดำเนิน งาน จัดทำแผนกำกับ ติดตาม เครื่องมือประเมิน ที่มีคุณภาพ และดำเนิน การติดตามประเมินผล โดยการมี ส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย
		6. กำกับ ติดตามและ ประเมินผล โดยการมี ส่วนร่วมของภาคีเครือ ข่าย จัดทำแผนกำกับ ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือที่มี คุณภาพ กำหนดปฏิทิน ดำเนินงาน	7. จัดทำรายงาน สรุปผล และเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน รับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาและปรับปรุง การดำเนินงานต่อไป
		7. สรุปรายงานและเผยแพร่ ผลการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ	
แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา			
		1. เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับ แจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบ ข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น บันทึกข้อมูล	1. เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับ แจ้งเหตุ ให้ดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		นักเรียนและประเมิน ปัญหาสถานการณ์อย่าง เร่งด่วน	บันทึกข้อมูลของนักเรียน ที่เกี่ยวข้อง และประเมิน สถานการณ์หรือระดับ
		2. รายงานผู้บริหาร สถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการช่วย เหลือ เพื่อนำนักเรียน เข้าสู่กระบวนการคัด กรอง โดยผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทาง (หากเป็น ปัญหาระดับรุนแรง) และแจ้งผู้ปกครองทันที	ความรุนแรงของปัญหา อย่างเร่งด่วน 2. รายงานเหตุการณ์ต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาโดย ทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ ปรึกษา ผู้ปกครอง และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วย เหลือนักเรียน และนำ เข้าสู่กระบวนการคัด กรองโดยผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทางในกรณีที่เป็น ปัญหาระดับรุนแรง
		3. ดำเนินการระงับเหตุ หรือแก้ไขปัญหาละเลาะ และบันทึกเหตุการณ์ อย่างเป็นระบบ	3. ดำเนินการระงับเหตุ หรือแก้ไขปัญหาละเลาะ ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งอพยพนักเรียน ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาไปยังพื้นที่ปลอด ภัยหรือจุดรวมพล
		4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE@MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565	4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126- 6565
		5. อพยพนักเรียนเข้าสู่ พื้นที่ปลอดภัย (จุดรวมพล)	
		5. ตรวจสอบจำนวน นักเรียน ครูและบุคลากร	

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ทางการศึกษาที่ประสบ เหตุให้ครบถ้วน	5. ตรวจสอบจำนวน นักเรียน ครูและบุคลากร ที่ประสบเหตุให้ครบถ้วน
		6. คัดแยกตามความ รุนแรงของอาการ โดย กำหนดอาการตามสี	และดำเนินการคัดแยก ผู้ประสบเหตุตามระดับ
		เขียว เหลือง แดง ดำ	ความรุนแรงของอาการ
		ปฐมพยาบาลเบื้องต้น และประสานงานติดตาม	โดยใช้ระบบสี ได้แก่ สี เขียว สีเหลือง สีแดง
		อาการอย่างต่อเนื่อง จนกว่าเข้าสู่ภาวะปกติ	และสีดำ เพื่อให้การปฐม พยาบาลและการช่วย
		7. กรณีรุนแรง หาก จำเป็น ให้ประสานภาคี	เหลือได้อย่างเหมาะสม
		เครือข่าย หน่วยงาน ภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น	6. ให้การปฐมพยาบาล เบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุ
		สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย,	และในกรณีที่สถาน
		สาธารณสุข, ตำรวจ เพื่อ ร่วมแก้ปัญหา บรรเทา	การณ์มีความรุนแรง ให้ ประสานความร่วมมือกับ
		ความเดือดร้อนตามชนิด ของภัย พร้อมทั้งกำกับ	ภาคีเครือข่ายหรือ หน่วยงานภายนอกที่
		ติดตามและอำนวยความสะดวก สะดวกให้แก่หน่วยงานที่	เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน
		เกี่ยวข้องในการเข้าไป ดูแลช่วยเหลือ	ป้องกันและบรรเทา
		8. ดำเนินการ ติดตาม ให้การช่วยเหลือด้าน	สาธารณสุข สาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ตำรวจ
		ร่างกาย ฟันฟูจิตใจ เยียวยา ให้คำปรึกษา	เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและ บรรเทาความเดือดร้อน
			7. ดำเนินการติดตาม อาการ ให้การช่วยเหลือ
			ด้านร่างกาย การฟื้นฟู สภาพจิตใจ และการ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		โดยครูแนะแนวหรือ นักจิตวิทยา โดยคำนึงถึง ความปลอดภัย 9. กรณีนักเรียนที่มี ความเสี่ยงต้องส่งต่อ หน่วย งานที่เกี่ยวข้อง รายกรณี 10. สืบหาความเสี่ยงหา จัดเก็บข้อมูลการดำเนิน งานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและ รายงานต้นสังกัด	เยียวยาผู้ได้รับผล กระทบ โดยครูแนะแนว หรือนักจิตวิทยา พร้อม ทั้งพิจารณาส่งต่อกรณี นักเรียนที่มีความเสี่ยงไป ยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นรายกรณี 8. สืบหาความเสี่ยงหา บันทึกเหตุการณ์และ ข้อมูลการดำเนินงานของ สถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ สรุปผลการดำเนิน งานและรายงานต่อ หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อ ใช้ในการติดตามและ ปรับปรุงการดำเนินงาน
3. ด้านภัยที่เกิดจาก การถูกละเมิดสิทธิ	1. โอกาสที่นักเรียน ในสถานศึกษาของ ท่านถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้งจาก ผู้ปกครอง 2. การไม่ได้รับ ความเป็นธรรมจาก สังคมของนักเรียน ในสถานศึกษา 3. การทารุณกรรม ต่อนักเรียน	มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา 1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ความปลอดภัยในสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจาก การถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา เครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ การสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ผู้ที่ได้รับการ	แต่งตั้งคณะกรรมการ ความปลอดภัยในสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจาก การถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้รับ ผิดชอบงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน สหวิชาชีพ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
	ในสถานศึกษา	มอบหมายและคณะทำ งานระดับสถานศึกษา 2. ประเมินปัจจัยเสี่ยง ความไม่ปลอดภัยใน สถานศึกษาด้านภัยที่เกิด จากการถูกละเมิดสิทธิทั้ง ในและนอกสถานศึกษา 3. ประเมินความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง ของสถานศึกษาให้ ครอบคลุมด้านภัยที่เกิด จากการถูกละเมิดสิทธิ ได้แก่ การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การ ไม่ได้รับความเป็นธรรม จากสังคม โฆษณาให้เสีย ชื่อเสียง การคุกคามทาง เพศ การใช้หรือจ้างให้ กระทำการอันตราย การบังคับ ขู่เข็ญและ การทารุณกรรมตาม ลำดับ 4. จัดทำมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละ เมิดสิทธิ ตามบริบท ของสถานศึกษาที่ได้จากการ ประเมินความเสี่ยง ดังนี้	ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษา ชีว พื้นฐาน และผู้ที่ได้รับ มอบหมาย เพื่อร่วม ดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยในระดับ สถานศึกษา 2. ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์ และประเมิน ปัจจัยเสี่ยงด้านความไม่ ปลอดภัยจากการถูกละ เมิดสิทธิทั้งในและ นอกสถานศึกษา 3. จัดลำดับความเสี่ยง ของสถานศึกษาให้ ครอบคลุมประเด็น สำคัญ เช่น การปล่อย ปละละเลย การทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็น ธรรมจากสังคม การทำ ให้เสียชื่อเสียง การ คุกคาม ทางเพศ การ บังคับ ขู่เข็ญ การใช้หรือ จ้างให้กระทำ อันตราย และการทารุณกรรม 4. จัดทำมาตรการความ ปลอดภัยด้านการป้อง กันการละเมิดสิทธิของ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.1 การดำเนินการ สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง	นักเรียน โดยอ้างอิงผล การประเมินความเสี่ยง ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และ สภาพแวดล้อมของสถาน ศึกษา ดำเนินมาตรการ ป้องกัน ฝ้าระวัง และ ช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้
		4.2 ฝ้าระวัง สังเกต และบันทึกพฤติกรรม นักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.1 สำรวจนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงและพื้นที่เสี่ยงทั้งใน และนอกสถานศึกษา
		4.3 พัฒนาพื้นที่เสี่ยง ทั้งในและนอกสถาน ศึกษาให้ปลอดภัย	4.2 ฝ้าระวัง สังเกต และบันทึกพฤติกรรม นักเรียนอย่างเป็นระบบ
		4.4 สร้างภาคีเครือข่าย ในการฝ้าระวัง หรือการ แต่งตั้งคณะกรรมการ ความปลอดภัยในสถาน ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิชาชีพที่เป็นภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครู ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ภาคีเครือข่าย ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษา ดำเนิน งานด้านความปลอดภัย ระดับสถานศึกษา การ สนับสนุนและพัฒนาให้ นักเรียนแกนนำเพื่อนที่ ปรึกษา (YC) มีให้ทักษะ การสังเกต สอดส่อง	4.3 พัฒนาและปรับปรุง พื้นที่เสี่ยงให้มีความ ปลอดภัย
			4.4 สร้างภาคีเครือข่าย ในการฝ้าระวังและ ช่วยเหลือนักเรียน เช่น หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน และผู้ปกครอง
			4.5 ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนแกนนำเพื่อนที่ ปรึกษา (YC) ให้มีทักษะ ในการสังเกต แจ้งเตือน และส่งต่อปัญหาให้ครูที่ ปรึกษาหรือครูแนะแนว

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		และส่งต่อเพื่อนนักเรียน กลุ่มเสี่ยงให้กับครูที่ ปรึกษา หรือครูแนะแนว เพื่อสามารถแก้ปัญหาได้ ทันท่วงที	4.6 จัดระบบการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับพฤติกรรม นักเรียนระหว่างสถาน ศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง
		4.5 จัดระบบการสื่อ สารเพื่อรับส่งข้อมูล พฤติกรรมนักเรียนทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน และผู้ใกล้ชิด	4.7 จัดทำและเผยแพร่ ช่องทางการขอความ ช่วยเหลือในสถานศึกษา และชุมชน
		4.6 จัดทำข้อมูลช่อง ทางขอความช่วยเหลือ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ในสถานศึกษา ชุมชน	4.8 จัดทำแผนให้ความ ช่วยเหลือนักเรียนที่ ประสบปัญหาและขาด แคลน รวมถึงการให้คำ ปรึกษาและการช่วย เหลือด้านกฎหมาย
		4.7 จัดทำแผนให้ความ ช่วยเหลือนักเรียนที่ ต้องการความช่วยเหลือ และขาดแคลน	4.9 ประสานความร่วมมือ กับภาคีเครือข่ายเพื่อ ร่วมแก้ไขปัญหา ส่งต่อ ความช่วยเหลือ และ ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อ สร้างขวัญกำลังใจแก่ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง
		4.8 อบรม สร้าง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและ หน้าที่พลเมืองและความ รับผิดชอบต่อสังคม	4.10 จัดกิจกรรมอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ สิทธิ และหน้าที่พลเมือง รวมทั้งฝึกทักษะชีวิตที่
		4.9 จัดกิจกรรม บำเพ็ญสาธารณ ประโยชน์และส่งเสริม ความตระหนักรู้และเห็น	

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		คุณค่าในตนเองอย่าง สม่ำเสมอ	จำเป็น เช่น การปฏิเสธ การเอาตัวรอด การขอ
		4.10 ฝึกทักษะการ ปฏิเสธ การเอาตัวรอด การขอความช่วยเหลือ และพัฒนาทักษะชีวิต อย่างรอบด้าน	ความช่วยเหลือ การ สร้างทัศนคติที่ถูกต้อง การตระหนักรู้คุณค่าใน ตนเอง และการทำ กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณ
		4.11 จัดกิจกรรมสร้าง ทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับ ผู้ปกครอง ชุมชนใน โอกาสที่เหมาะสม	ประโยชน์ โดยดำเนิน การร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน
		4.12 แต่งตั้งคณะทำ งานให้ความช่วยเหลือ เร่งด่วน ที่สามารถให้ ความช่วยเหลือได้ทัน เหตุการณ์ บริการให้ คำปรึกษา และช่วย เหลือด้านกฎหมาย สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง	5. ดำเนินการตาม มาตรการความปลอดภัย ในสถานศึกษา โดยนำ มาตรการที่กำหนดไปสู่ การปฏิบัติจริงเพื่อ เสริมสร้างความปลอด ภัยในสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบ
		4.13 ประสานภาคี เครือข่ายเพื่อร่วมแก้ ปัญหาและเพื่อการส่งต่อ ที่เหมาะสม รวมถึงสร้าง ขวัญกำลังใจโดยการ ติดตามเยี่ยมเยียนอย่าง สม่ำเสมอ	6. กำหนดปฏิทินดำเนิน งาน จัดทำแผนกำกับ ติดตาม เครื่องมือ ประเมินที่มีคุณภาพ และ ดำเนินการติดตาม ประเมินผลโดยการมี ส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
		5. ดำเนินการเสริมสร้าง ความปลอดภัยสถาน	7. สรุปผลการ ดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยในสถานศึกษา

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ศึกษาตามมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา 6. กำกับ ติดตามและ ประเมินผล โดยการมี ส่วนร่วมของภาคีเครือ ข่าย จัดทำแผนกำกับ ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือที่มี คุณภาพ กำหนดปฏิทิน ดำเนินงาน 7. สรุปรายงานและ เผยแพร่ผลการดำเนิน งานอย่างเป็นระบบ	จัดทำรายงานและเผยแพร่ ผลการดำเนินงานอย่าง เป็นระบบ เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการพัฒนาและ ปรับปรุงการดำเนินงาน ในอนาคต
		แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	
		1. เมื่อสถานศึกษาได้รับ แจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบ ข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการ ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ตรวจสอบ จำนวนนักเรียน ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ที่ประสบเหตุ บันทึก ข้อมูลนักเรียนและประเมิน ปัญหาสถานการณ์ 2. รายงานเหตุเบื้องต้น ไปยังผู้บริหารสถาน	1. เมื่อสถานศึกษาได้รับ แจ้งเหตุ ให้ดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง เบื้องต้น โดยใช้กระบวนการ ของระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ตรวจสอบ จำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูล และประเมินปัญหาหรือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น อย่างเป็นระบบ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ศึกษาโดยทันที แล้วแจ้ง ผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่ กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับ รุนแรง)	2. รายงานเหตุการณ์ เบื้องต้นต่อผู้บริหาร สถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาและและ แจ้งผู้ปกครองตาม ขั้นตอนที่กำหนด เพื่อนำ นักเรียนเข้าสู่กระบวนการ คัดกรองหรือ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทางในกรณีที่เป็น ปัญหาระดับรุนแรง
		3. ดำเนินการระงับเหตุ ความไม่ปลอดภัยแต่ละ ประเภทหรือแก้ไข ปัญหาเบื้องต้น ตรวจ สอบข้อเท็จจริงให้คำ ปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถาน การณ์ โดยคำนึงถึงความ ปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุ การณ์อย่าง เป็นระบบ	3. ดำเนินการระงับเหตุ ความไม่ปลอดภัยหรือ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า พร้อมตรวจสอบข้อเท็จ จริง ให้คำปรึกษาแก่ นักเรียน และประเมิน สถานการณ์โดยคำนึงถึง ความปลอดภัยของ นักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งบันทึกเหตุการณ์ อย่างเป็นระบบ
		4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือLINE@ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565	
		5. ประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้การ ช่วยเหลือ ดูแล บรรเทา ปัญหาเดือดร้อนของ นักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวก	4. ดำเนินการแจ้งเหตุผ่าน ช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบMOE Safety Center, LINE @MOESafetyCenter หรือสายด่วน 02-126- 6565 เพื่อให้หน่วยงาน

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ความสะดวกให้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าไปดูแลช่วย เหลือ	ที่เกี่ยวข้องรับทราบและ ให้การสนับสนุนการช่วย เหลือ
		5. ประสานงานกับหน่วย งานหรือภาคีเครือข่ายที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้การ ช่วยเหลือ ดูแล และ บรรเทาปัญหาความ เดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวก แก่หน่วยงานที่เข้า ดำเนินการช่วยเหลือ	
		6. ดำเนินการแก้ไข ปัญหารายกรณีให้เป็นไป ตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตาม มาตรการจากเบาไปหา หนักและช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกาย จิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	
		7. ดำเนินการช่วยเหลือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	
		8. กรณีนักเรียนต้อง ได้รับการส่งต่อไปยังภาคี เครือข่ายเพื่อดูแลช่วย เหลือและแก้ปัญหาใน ส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือต้อง ได้รับการสงเคราะห์ ให้ ดำเนินการประสาน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว	
		6. ดำเนินการแก้ไข ปัญหาเป็นรายกรณีให้ เป็นไปตามระเบียบและ กฎหมาย โดยเน้น กระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอม และใช้ มาตรการจากเบาไปหา หนัก ควบคู่กับการให้ ความช่วยเหลือด้าน ร่างกายและจิตใจ รวมถึงการให้คำปรึกษา แก่นักเรียน	
		7. ในกรณีที่นักเรียนต้อง ได้รับการดูแลเฉพาะทาง หรือการสงเคราะห์	

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		9. จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินงานของสถาน ศึกษาสรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงาน ต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง ทราบตามกรณี	เพิ่มเติม ให้ดำเนินการส่ง ต่อไปยังหน่วยงานภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของ มนุษย์ หรือบ้านพักเด็ก และครอบครัว
			8. จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินงานของสถาน ศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงาน และรายงานต่อหน่วย งานต้นสังกัดและผู้เกี่ยว ข้องตามกรณี
4. ด้านภัยที่เกิดจาก ผลกระทบทางสุข ภาวะทางกายและจิตใจ	1. ภาวะติดเกมของ นักเรียนในสถานศึกษา 2. ภัยจากไซเบอร์ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ในสถานศึกษา 3. มลภาวะเป็นพิษ ในสถานศึกษา	มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา 1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ความปลอดภัยสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจาก ผลกระทบทาง สุขภาวะ ทางกายและจิตใจ โดย ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา เครือข่าย ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะ ทำงานระดับสถานศึกษา	แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยในสถานศึกษา โดยบูรณาการความร่วม มือกับภาคีเครือข่ายที่ เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง คณะกรรม การสถานศึกษาขั้น

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		2. ประเมินปัจจัยเสี่ยง ความไม่ปลอดภัยใน สถานศึกษาด้านภัยที่ เกิดจากผลกระทบทาง สุขภาวะทางกายและจิตใจ	พื้นฐาน และสหวิชาชีพที่ เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกัน วางแผน กำกับ และ ดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยของนักเรียน
		3. ประเมินความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง ของสถานศึกษาให้ครอบคลุม ด้านภัยที่เกิดจาก ผลกระทบทางสุขภาวะ ทางกายและจิตใจ ได้แก่ ภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่น การพนัน การ ติดยาเสพติด ภาวะ จิตเวช โรคระบาด โรค ติดต่อ อาหารเป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ ตามลำดับ	2. สำรวจข้อมูลและ ประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจ ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะ ทางกายและจิตใจของ นักเรียน ทั้งในสถาน ศึกษาและชุมชนโดยรอบ เช่น แหล่งร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่ว สุมาเสพติด พื้นที่ที่มี มลภาวะเป็นพิษ รวมถึง ข้อมูลการใช้งานระบบไซ เบอร์ของนักเรียน ข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และ ข้อมูลด้านสุขภาพและ สุขภาวะทางจิตใจ
		4. จัดทำมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา ตามบริบทของสถาน ศึกษาที่ได้จากการ ประเมินความเสี่ยง ดังนี้	3. วิเคราะห์และจัด ลำดับความเสี่ยงของภัย ที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน ให้ครอบคลุมประเด็น สำคัญ ได้แก่ ภาวะติด เกม ภัยไซเบอร์ การเล่น การพนัน การใช้สารเสพ ติด ภาวะปัญหาสุขภาพ
		4.1 สำรวจข้อมูลพื้นที่ แหล่งให้บริการร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่ว สุมาเสพติด พื้นที่ที่เกิด มลภาวะเป็นพิษในสถาน	

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ศึกษาและชุมชน ข้อมูล การใช้งานระบบไซเบอร์ ของนักเรียนราย บุคคล ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ข้อมูลด้านสุขภาพ สุข ภาวะและจิตใจอย่าง ต่อเนื่อง	จิต โรคระบาดและโรค ติดต่อ อาหารเป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ เพื่อกำหนดแนวทาง ป้องกันและแก้ไขอย่าง เหมาะสม
		4.2 ตรวจสอบอาหาร กลางวันและอาหารเสริม ที่ถูกต้องตามหลัก โภชนาการ	4. จัดทำมาตรการและ แนวทางการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยตาม บริบทของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการ ดำเนินงานที่สำคัญ
		4.3 คัดกรองสุขภาพ จิต การวิเคราะห์ นักเรียนรายบุคคลผ่าน ระบบ SDQ	ได้แก่ 4.1การจัดทำระเบียบ และข้อตกลงร่วมกันใน ระดับชั้นเรียนและระดับ สถานศึกษา
		4.4 จัดทำระเบียบข้อ ตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับ ชั้นเรียนและระดับ สถานศึกษา	4.2 การจัดทำแผน ป้องกันโรคระบาดและ โรคติดต่อ รวมถึงการ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ป้องกันโรคให้เพียงพอ
		4.5 จัดทำแผนการ ป้องกันโรคระบาด โรค ติดต่อตามมาตรการที่ กฎหมายกำหนด	4.3 การตรวจสอบ คุณภาพอาหารกลางวัน และอาหารเสริมตาม หลักโภชนาการ
		4.6 จัดทำป้าย ติดตั้ง สัญลักษณ์แสดงพื้นที่ มลภาวะเป็นพิษ	4.4 การคัดกรอง สุขภาพ จิตและวิเคราะห์
		4.7 จัดระบบการสื่อ สารเพื่อรับส่งข้อมูล	

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		พฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง กับภาคีเครือข่าย 4.8 บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกัน โรคระบาดและอุปกรณ์ กีฬาให้เพียงพอ 4.9 จัดเวทีให้นักเรียน ได้แสดงออกตามความ สามารถอย่างเหมาะสม 4.10 จัดกิจกรรม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ 4.11 อบรมสร้างความ รู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ กฎหมาย โทษ และผลกระทบของภัยที่ เกิดจากการภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกม พนัน การติดยาเสพติด ภาวะจิตเวช โรคระบาด โรคติดต่อ อาหารเป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ 4.12 จัดกิจกรรมออก กำลังกายและวิธีการ รักษาสุขภาพให้กับ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	นักเรียนรายบุคคล เช่น การใช้แบบประเมิน SDQ 4.5 การติดตั้งป้าย สัญลักษณ์เตือนภัยใน พื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ที่มี มลภาวะเป็นพิษ 4.6 การพัฒนาระบบ สื่อสารและการแลกเปลี่ยน ข้อมูลพฤติกรรม นักเรียนกับภาคีเครือ ข่ายอย่างต่อเนื่อง 4.7 การจัดกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพ การออก กำลังกาย และการใช้ เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 4.8 การจัดเวทีให้ นักเรียนได้แสดง ศักยภาพและพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4.9 การอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ โทษ และผล กระทบของภัยต่าง ๆ เช่น ภัยไซเบอร์ การ พนัน ยาเสพติด และ ปัญหาสุขภาพจิต 4.10 การพัฒนา นักเรียนแกนนำเพื่อน

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		4.13 การสร้างภาคี เครือข่ายในการเฝ้าระวัง หรือการแต่งตั้งคณะ กรรมการความปลอดภัย ในสถานศึกษา ประกอบ ด้วยผู้บริหารสถานศึกษา สหวิชาชีพที่เป็นภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครู ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ภาคีเครือข่าย ผู้ปกครองคณะกรรมการ สถานศึกษาเป็นคณะ กรรมการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัย ระดับสถาน ศึกษา	ที่ปรึกษา (YC: Youth Counselor) เพื่อเฝ้า ระวัง สังเกต และส่งต่อ เพื่อนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง 4.11 การขับเคลื่อน นโยบายโรงเรียนปลอด ภัย นักเรียนอุ่นใจ (Safe Zone) และการพัฒนา ระบบความปลอดภัยแบบ องค์รวมในสถานศึกษา
		4.14 สนับสนุนและ พัฒนาให้นักเรียนแกน นำเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ให้มีทักษะการสังเกต สอดส่องและส่งต่อเพื่อน นักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้กับ ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะ แนว เพื่อสามารถแก้ ปัญหาได้ทัน่วงที	4.12 การเสริมสร้าง ทักษะการรับมือกับภัย คุกคามและการปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง กับความปลอดภัย 4.13 การดำเนินการ ตามระเบียบและ กฎหมาย โดยใช้กระบวนการ การไกล่เกลี่ยและการ แก้ไขปัญหาดำเนินการ ความรุนแรง
		4.15 นำนโยบายการ ขับเคลื่อนคุณภาพด้าน การศึกษาของสำนักงาน	5 นำมาตรการและแผน การดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยไปปฏิบัติอย่าง เป็นระบบ โดยบูรณา การความร่วมมือของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		เขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษาต้ง กระบี่ ให้ โรงเรียนปลอดภัย นักเรียน อุ่นใจ (Safe Zone)	ภาคีเครือข่าย เพื่อสร้าง สภาพแวดล้อมที่ ปลอดภัยต่อการเรียนรู้ 6. ดำเนินการกำกับ
	4.15 พัฒนาระบบดูแล ความปลอดภัยแบบองค์ รวมในสถานศึกษา	4.15 พัฒนาระบบดูแล ความปลอดภัยแบบองค์ รวมในสถานศึกษา	ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการ
	4.16 เสริมสร้างทักษะ การรับมือกับภัยคุกคาม และการปรับปรุงโครง สร้างพื้นฐาน	4.16 เสริมสร้างทักษะ การรับมือกับภัยคุกคาม และการปรับปรุงโครง สร้างพื้นฐาน	ติดตามประเมินผล กำหนดปฏิทินการดำเนิน งาน และพัฒนา เครื่องมือประเมินที่มี
	4.17 ดำเนินการตาม ระเบียบ กฎหมาย โดย เน้นการใกล้เคียงประนี ประนอมตามมาตรการ จากเขาไปหาหน้ก	4.17 ดำเนินการตาม ระเบียบ กฎหมาย โดย เน้นการใกล้เคียงประนี ประนอมตามมาตรการ จากเขาไปหาหน้ก	คุณภาพ พร้อมเปิด โอกาสให้ภาคีเครือข่ายมี ส่วนร่วมในการประเมินผล
	4.18 ประสานการส่ง ต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือ ที่มีประสิทธิภาพ	4.18 ประสานการส่ง ต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือ ที่มีประสิทธิภาพ	7. สรุปผลการดำเนิน งานด้านความปลอดภัย ในสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบ พร้อมจัดทำ รายงานและเผยแพร่ผล
	5. ดำเนินการเสริมสร้าง ความปลอดภัยสถาน ศึกษาตามมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา	5. ดำเนินการเสริมสร้าง ความปลอดภัยสถาน ศึกษาตามมาตรการความ ปลอดภัยในสถานศึกษา	การดำเนินงานแก่ ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ พัฒนาและปรับปรุงการ
	6. กำกับ ติดตามและ ประเมินผล โดยการมี ส่วนร่วมของภาคีเครือ ข่าย จัดทำแผนกำกับ ติดตามและประเมินผล	6. กำกับ ติดตามและ ประเมินผล โดยการมี ส่วนร่วมของภาคีเครือ ข่าย จัดทำแผนกำกับ ติดตามและประเมินผล	ดำเนินงานในอนาคต

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		จัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ กำหนดปฏิทินดำเนินงาน 7. สรุปรายงานและ เผยแพร่ผลการดำเนินงาน งานอย่างเป็นระบบ	
		แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	
		1. เมื่อสถานศึกษาได้รับ แจ้งเหตุ ต้องตรวจสอบ ข้อเท็จจริงข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการ ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน บันทึก ข้อมูลนักเรียนและ ประเมินปัญหาสถานการณ์	1. เมื่อสถานศึกษาได้รับ แจ้งเหตุ ให้ดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง เบื้องต้นโดยใช้กระบวนการ การระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน บันทึก ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและ ประเมินปัญหาหรือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น
		2. รายงานเหตุเบื้องต้น ไปยังผู้บริหารสถาน ศึกษาโดยทันที แล้วแจ้ง ผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่ กระบวนการคัดกรองโดย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับ รุนแรง)	2. รายงานเหตุเบื้องต้น ไปยังผู้บริหารสถาน ศึกษาโดยทันที แล้วแจ้ง ผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่ กระบวนการคัดกรองโดย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับ รุนแรง)
		3. ดำเนินการระงับเหตุ ความไม่ปลอดภัยแต่ละ ประเภทหรือแก้ไข ปัญหาเบื้องต้น ตรวจสอบ	3. ดำเนินการระงับเหตุ ความไม่ปลอดภัยแต่ละ ประเภทหรือแก้ไขปัญหา

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		สอบข้อเท็จจริง ให้คำ ปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถาน การณ์ โดยคำนึงถึงความ ปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุ การณ์อย่าง เป็นระบบ	เบื้องต้น ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษา แก่นักเรียน พร้อม ประเมินสถานการณ์ โดย คำนึงถึงความปลอดภัย ของนักเรียน บันทึกเหตุ การณ์อย่างเป็นระบบ
		4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือLINE @ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126- 6565	4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE SafetyCenter หรือ โทรสายด่วน 02-126- 6565
		5. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาปัญหา เดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวก ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่องในการเข้าไปดูแล ช่วยเหลือ	5. นำนักเรียนเข้าสู่ กระบวนการคัดกรอง โดยเฉพาะกรณีปัญหา ระดับรุนแรง เพื่อให้ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการช่วยเหลือ อย่างเหมาะสม
		6. ดำเนินการแก้ไข ปัญหารายกรณีให้เป็นไป ตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตาม มาตรการจากเบาไปหนัก	6. ประสานหน่วยงาน หรือภาคีเครือข่ายที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้การ ช่วยเหลือ ดูแล และ บรรเทาปัญหาความ เดือดร้อนของนักเรียน เช่น หน่วยงานด้านสังคม สงเคราะห์ พัฒนาสังคม

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		7. ช่วยเหลือนักเรียน ด้านร่างกายจิตใจ ให้ คำปรึกษาแก่นักเรียน	และความมั่นคงของ มนุษย์ หรือบ้านพักเด็ก และครอบครัว พร้อมทั้ง
		8. ติดตาม ดูแลช่วย เหลือ ค้ำครอง เยียวยา ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยครูแนะแนว พันฟู จิตใจ โดยคำนึงถึงความ ปลอดภัย	กำกับ ติดตาม และ อำนวยความสะดวกใน การดำเนินงาน 7. ดำเนินการแก้ไข ปัญหาเป็นรายกรณีตาม ระเบียบและกฎหมายที่
		9. กรณีนักเรียนต้อง ได้รับการส่งต่อไปยังภาคี เครือข่ายเพื่อดูแลช่วย เหลือและแก้ปัญหาใน ส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือต้อง ได้รับการสงเคราะห์ ให้ ดำเนินการประสาน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว	เกี่ยวข้อง โดยเน้น กระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอม และใช้ มาตรการตามลำดับจาก เบาไปหาหนัก 8. ให้ความช่วยเหลือ ดูแล และให้คำปรึกษา แก่นักเรียนทั้งด้านร่าง กายและจิตใจ โดยครู แนะแนวหรือบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนิน
		10. จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินงานของสถาน ศึกษาสรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงาน ต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง ทราบตามกรณี (ในกรณี เร่งด่วนให้รายงานต้น สังกัดเบื้องต้นโดยทันที)	การฟื้นฟูสภาพจิตใจโดย คำนึงถึงความปลอดภัย ของนักเรียน 9. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง และเยียวยา นักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถกลับมาใช้ ชีวิตและเรียนรู้ได้ตามปกติ

ความเสี่ยงของภัย ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในสถานศึกษา	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา และต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
			9. จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ สรุปผลการ ดำเนินงานและรายงาน ต่อหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องตามกรณี

จากตารางที่ 4.11 สรุปแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุ
ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ดังนี้

ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

ประเด็น แนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ โดยบูรณาการความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่ได้รับมอบหมายในระดับสถานศึกษา

2) สำรวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ

3) ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถาน ศึกษาให้ครอบคลุมภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ เช่น ทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การล่อลวงและลักพาตัว การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม และการกระเบิด

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยและแนวปฏิบัติตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง โดยดำเนินการดังนี้

- (1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยง
- (2) ฝ้าระวังและสังเกตพฤติกรรมนักเรียนพร้อมพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- (3) จัดทำและชี้แจงระเบียบการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา
- (4) สร้างภาคีเครือข่ายฝ้าระวังและช่วยเหลือทั้งในโรงเรียนและชุมชน
- (5) จัดทำและประชาสัมพันธ์ ช่องทางติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ
- (6) จัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียน

(7) อบรมและปลูกฝังความตระหนักรู้ด้านคุณค่าในตนเอง กฎหมาย หน้าที่พลเมือง การอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบของความรุนแรง

(8) บูรณาการทักษะชีวิตและการป้องกันภัยจากความรุนแรงในหลักสูตรสถานศึกษา

(9) คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (SDQ)

(10) ดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด สารเคมีและ วัตถุอันตราย ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

(11) แต่งตั้งคณะทำงานช่วยเหลือเร่งด่วนเพื่อระงับเหตุ และคณะทำงานด้านกฎหมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือและดำเนินการตามระเบียบ โดยเน้นการไกล่เกลี่ยตามลำดับขั้น

(12) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการช่วยเหลือและส่งต่อที่เหมาะสม

5) ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนด ไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

6) กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

7) จัดทำรายงาน สรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

1) เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูล เบื้องต้น โดยใช้กระบวนการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างเร่งด่วน

2) รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน และหากเป็นกรณีรุนแรงให้ ส่งต่อเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

3) ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขสถานการณ์ในเบื้องต้น เช่น การแยกคู่อริออกจากกัน อย่างปลอดภัย การดูแลความปลอดภัยของนักเรียนที่เกี่ยวข้องและบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) บันทึกและรายงานเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE @ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบและ สนับสนุนการดำเนินการ

5) ในกรณีที่เหตุการณ์มีความรุนแรงหรือเกินขีดความสามารถของสถานศึกษา ให้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สาธารณสุข หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาตามลักษณะ ของเหตุการณ์

6) ดำเนินการแก้ไขปัญหาคือเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการไกล่เกลี่ยประนีประนอม และการดำเนินมาตรการตามลำดับจากเบาไปหาหนัก รวมทั้งจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครอง

7) จัดให้มีการติดตาม ดูแล ค้ำครองและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว นักจิตวิทยา หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจและเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน

8) ในกรณีที่นักเรียนอยู่ในภาวะเสี่ยงหรือจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและการสงเคราะห์ในเบื้องต้นทันที และหากจำเป็นให้ส่งต่อเพื่อรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์เด็ก

9) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ติดตามและประเมินผลการช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง โดยในกรณีเร่งด่วนให้รายงานเบื้องต้นทันที

2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

ประเด็น แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถาน ศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

2) สำรวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และบุคลากร

3) ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยจากยานพาหนะและการจราจร ภัยจากธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง ภัยจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และภัยจากเครื่องมือและอุปกรณ์

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง โดยดำเนินการ ดังนี้

(1) สำรวจข้อมูลยานพาหนะของนักเรียนและบุคลากร

(2) จัดระบบการสัญจรภายในสถานศึกษา และติดตั้งป้ายสัญลักษณ์จราจร

(3) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร เครื่องหมายจราจรและการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

(4) รณรงค์การสวมหมวกนิรภัยร้อยละ 100

- (5) สำรวจข้อมูลและประเมินความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ
- (6) ติดตั้งระบบหรือสัญญาณเตือนภัย
- (7) จัดทำแผนป้องกันและแผนเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ
- (8) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุ
- (9) ฝึกซ้อมการเผชิญเหตุและช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- (10) สำรวจสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้าง
- (11) ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ให้เป็นระบบ
- (12) ติดป้ายเตือนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือไม่ปลอดภัย
- (13) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย
- (14) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างปลอดภัย การสังเกตความเสี่ยง

และการเอาตัวรอดจากสถานการณ์อันตราย

- (15) ฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- (16) แต่งตั้งคณะทำงานหรือทีมช่วยเหลือฉุกเฉินในสถานศึกษา
- (17) ส่งเสริมการทำประกันอุบัติเหตุสำหรับนักเรียนและบุคลากร
- (18) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือ แก้ไข

ปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูสภาพจิตใจเมื่อเกิดเหตุการณ์

5) ดำเนินการตามมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา นำมาตรการที่กำหนดไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุในสถานศึกษา

6) กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

7) จัดทำรายงาน สรุปผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

1) เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น บันทึกข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องและประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างเร่งด่วน

2) รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนและนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่เป็นปัญหาระดับรุนแรง

3) ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิเบื้องต้นตามความเหมาะสม พร้อมทั้งอพยพนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาไปยังพื้นที่ปลอดภัย หรือจุดรวมพล

4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565

5) ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรที่ประสบเหตุให้ครบถ้วน และดำเนินการคัดแยกผู้ประสบเหตุตามระดับความรุนแรงของอาการ โดยใช้ระบบสี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง และสีดำ เพื่อให้การปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

6) ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุ และในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงให้ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อน

7) ดำเนินการติดตามอาการให้การช่วยเหลือด้านร่างกาย การฟื้นฟูสภาพจิตใจและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โดยครูแนะแนวหรือนักจิตวิทยา พร้อมทั้งพิจารณาส่งต่อกรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรายกรณี

8) สำรวจความเสียหาย บันทึกเหตุการณ์ และข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อใช้ในการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

ประเด็น แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน สหวิชาชีพ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมดำเนินงานด้านความปลอดภัยในระดับสถานศึกษา

2) ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการถูกละเมิดสิทธิทั้งในและนอกสถานศึกษา

3) จัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น การปล่อยปละละเลย การทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม การทำให้เสียชื่อเสียง การคุกคามทางเพศ การบังคับ ชู่เชื้อ การใช้หรือจ้างให้กระทำการอันตราย และการทารุณกรรม

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยด้านการป้องกันการละเมิดสิทธิของนักเรียน โดยอ้างอิงผลการประเมินความเสี่ยงของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ดำเนินมาตรการป้องกัน เฝ้าระวัง และช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

- (1) สำนวณนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา
- (2) เฝ้าระวัง สังเกต และบันทึกพฤติกรรมนักเรียนอย่างเป็นระบบ
- (3) พัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงให้มีความปลอดภัย
- (4) สร้างภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังและช่วยเหลือนักเรียน เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ประกอบการ

(5) ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนแกนนำเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ให้มีทักษะในการสังเกต แจ้งเตือนและส่งต่อปัญหาให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว

(6) จัดระบบการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง

(7) จัดทำและเผยแพร่ช่องทางการขอความช่วยเหลือในสถานศึกษาและชุมชน

(8) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาและขาดแคลน รวมถึงการให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือด้านกฎหมาย

(9) ประสานความร่วมมือ กับภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา ส่งต่อความช่วยเหลือ และติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

(10) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ สิทธิและหน้าที่พลเมือง รวมทั้งฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็น เช่น การปฏิเสธ การเอาตัวรอด การขอความช่วยเหลือ การสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง การตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ โดยดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

5) ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

6) กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

7) สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา จัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

1) เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

2) รายงานเหตุการณ์เบื้องต้นต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาและแจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองหรือประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่เป็นปัญหาระดับรุนแรง

3) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาละเอียดเฉพาะหน้า พร้อมตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและประเมินสถานการณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) ดำเนินการแจ้งเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE @ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและให้การสนับสนุนการช่วยเหลือ

5) ประสานงานกับหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือดูแลและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานที่เข้าดำเนินการช่วยเหลือ

6) ดำเนินการแก้ไขปัญหเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย โดยเน้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ควบคู่กับการให้ความช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

7) ในกรณีที่นักเรียนต้องได้รับการดูแลเฉพาะทางหรือการสงเคราะห์เพิ่มเติม ให้ดำเนินการส่งต่อไปยังหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว

8) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องตามกรณี

4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ

ประเด็น แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน กำกับและดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน

2) สำรวจข้อมูลและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาวะทางกายและจิตใจของนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ เช่น แหล่งร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่วสุม ยาเสพติด พื้นที่ที่มีมลภาวะเป็นพิษ รวมถึงข้อมูลการใช้งานระบบโซเชียลมีเดียของนักเรียน ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และข้อมูลด้านสุขภาพและสุขภาวะทางจิตใจ

3) วิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงของภัยที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ภาวะติดเกม ภัยโซเชียล การเล่นเกมพนัน การใช้สารเสพติด ภาวะปัญหาสุขภาพจิต โรคระบาดและโรคติดต่อ อาหารเป็นพิษ และมลภาวะเป็นพิษ เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขอย่างเหมาะสม

4) จัดทำมาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- (1) การจัดทำระเบียบและข้อตกลงร่วมกันในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- (2) การจัดทำแผนป้องกันโรคระบาดและโรคติดต่อ รวมถึงการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ป้องกันโรคให้เพียงพอ
- (3) การตรวจสอบคุณภาพอาหารกลางวันและอาหารเสริมตามหลักโภชนาการ
- (4) การคัดกรองสุขภาพจิต และวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล เช่น การใช้แบบประเมิน SDQ
- (5) การติดตั้งป้ายสัญลักษณ์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ที่มีมลภาวะเป็นพิษ
- (6) การพัฒนาระบบ สื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

- (7) ส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกาย และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- (8) การจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
- (9) การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ โทษและผลกระทบของภัยต่าง ๆ เช่น ภัยไซเบอร์ การพนัน ยาเสพติด และปัญหาสุขภาพจิต
- (10) การพัฒนานักเรียนแกนนำเพื่อนที่ปรึกษา (YC: Youth Counselor) เพื่อเฝ้าระวังสังเกตและส่งต่อเพื่อนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- (11) การขับเคลื่อนนโยบายโรงเรียนปลอดภัย นักเรียนอุ่นใจ (Safe Zone) และการพัฒนาระบบความปลอดภัยแบบองค์รวมในสถานศึกษา
- (12) การเสริมสร้างทักษะการรับมือกับภัยคุกคามและการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย
- (13) การดำเนินการตามระเบียบและกฎหมาย โดยใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยและการแก้ไขปัญหาลำดับความรุนแรง

5) นำมาตรการและแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อการเรียนรู้

6) ดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการติดตามประเมินผล กำหนดปฏิทินการดำเนินงานและพัฒนาเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ พร้อมเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผล

7) สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ พร้อมจัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

- 1) เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- 2) รายงานเหตุเบื้องต้นไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอนเพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง)
- 3) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหาเบื้องต้น ตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ
- 4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565
- 5) นำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยเฉพาะกรณีปัญหาระดับรุนแรง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม
- 6) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล และบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน เช่น หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน
- 7) ดำเนินการแก้ไขปัญหเป็นรายกรณีตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและใช้มาตรการตามลำดับจากเบาไปหาหนัก
- 8) ให้ความช่วยเหลือ ดูแล ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยครูแนะแนวหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งฟื้นฟูสภาพจิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน
- 9) ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและเยียวยานักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตและเรียนรู้ได้ตามปกติ
- 10) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องตามกรณี

4.3.3 ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางพัฒนา มาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน ประธานสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ จำนวน 1 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยตรง รวม 3 คน โดยใช้เครื่องมือที่มีลักษณะเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 4 ด้าน ผลการศึกษา ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.12 - 4.16

ตารางที่ 4.12 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ภาพรวม

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	4.73	0.07	ระดับมากที่สุด
2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	4.82	0.10	ระดับมากที่สุด
3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ	4.78	0.04	ระดับมากที่สุด
4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ	4.76	0.06	ระดับมากที่สุด
รวม	4.78	0.02	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.02)

เมื่อพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ รายด้าน พบว่า ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.07) ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.10) ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.04) และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.06)

ตารางที่ 4.13 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา			
1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ โดยร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่ได้รับมอบหมายในระดับสถานศึกษา	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
2. สำรวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ทั้งภายในสถานศึกษา และชุมชนโดยรอบ	4.33	0.58	ระดับมาก
3. ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ เช่น ทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การล้วงละเมิดทางเพศ การล่อลวงและลักพาตัว การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม และการระเบิด	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
4. จัดทำมาตรการความปลอดภัยและแนวปฏิบัติตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
5. ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยนำมาตรการที่กำหนดไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
6. กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตามเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด

ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7. จัดทำรายงาน สรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา			
1. เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างเร่งด่วน	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
2. รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนและหากเป็นกรณีรุนแรงให้ส่งต่อเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
3. ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขสถานการณ์ ในเบื้องต้น เช่น การแยกคู่กรณีออกจากกันอย่างปลอดภัย การดูแลความปลอดภัยของนักเรียนที่เกี่ยวข้องและบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
4. บันทึกและรายงานเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE@ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบและสนับสนุนการดำเนินการ	4.00	0.00	ระดับมาก
5. ในกรณีที่เหตุการณ์มีความรุนแรงหรือเกินขีดความสามารถของสถานศึกษา ให้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
6. ดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการ			

ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ใกล้เคียง ประนีประนอมและการดำเนินมาตรการตามลำดับจากเบาไปหาหนัก รวมทั้งจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครอง	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
7. จัดให้มีการติดตาม ดูแล คຸ້ມครองและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว นักจิตวิทยาหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจและเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
8. ในกรณีที่นักเรียนอยู่ในภาวะเสี่ยงหรือจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและการสงเคราะห์ในเบื้องต้นทันที และหากจำเป็นให้ส่งต่อเพื่อรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์เด็ก	4.33	0.58	ระดับมาก
9. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ติดตามและประเมินผลการช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง โดยในกรณีเร่งด่วนให้รายงานเบื้องต้นทันที	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
รวม	4.73	0.07	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่งกรักรบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ พบว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.07)

ตารางที่ 4.14 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	ความเหมาะสม สมและความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา			
1. แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
2. สำรวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์และกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและบุคลากร	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
3. ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยจากยานพาหนะและการจราจร ภัยจากธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง ภัยจากการจัดกิจกรรมต่างๆ และภัยจากเครื่องมือ และอุปกรณ์	4.33	0.58	ระดับมาก
4. จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
5. ดำเนินการตามมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุในสถานศึกษา	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด

ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. กำหนดปฏิทินดำเนินงานจัดทำแผนกำกับติดตามเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
7. จัดทำรายงาน สรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณรับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา			
1. เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น บันทึกข้อมูลของนักเรียน ที่เกี่ยวข้องและประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างเร่งด่วน	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
2. รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนและนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่เป็นปัญหาระดับรุนแรง	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
3. ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขปัญหาล่วงหน้าเบื้องต้นตามความเหมาะสม พร้อมทั้งอพยพนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังพื้นที่ปลอดภัยหรือจุดรวมพล	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565	4.33	0.58	ระดับมาก
5. ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรที่ประสบเหตุให้ครบถ้วน และดำเนินการคัดแยกผู้ประสบเหตุตามระดับความรุนแรงของอาการ โดยใช้ระบบสี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดงและสีดำ เพื่อให้การปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
6. ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุและในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงให้ประสานความร่วมมือ			

ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
กับภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อน	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
7. ดำเนินการติดตามอาการให้การช่วยเหลือด้านร่างกาย การฟื้นฟูสภาพจิตใจและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โดยครูแนะแนวหรือนักจิตวิทยา พร้อมทั้งพิจารณาส่งต่อกรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรายกรณี	4.33	0.58	ระดับมาก
8. สำรวจความเสียหาย บันทึกเหตุการณ์และข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อใช้ในการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
รวม	4.82	0.10	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.10)

ตารางที่ 4.15 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา			
1. แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน สหวิชาชีพ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมดำเนินงานด้านความปลอดภัยในระดับสถานศึกษา	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
2. ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการถูกละเมิดสิทธิทั้งในและนอกสถานศึกษา	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
3. จัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น การปล่อยปละละเลย การทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม การทำให้เสียชื่อเสียง การคุกคามทางเพศ การบังคับขู่เข็ญ การใช้หรือจ้างให้กระทำการอันตรายและการทารุณกรรม	4.33	0.58	ระดับมาก
4. จัดทำมาตรการความปลอดภัยด้านการป้องกันการละเมิดสิทธิของนักเรียน โดยอ้างอิงผลการประเมินความเสี่ยงของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ดำเนินมาตรการป้องกันเฝ้าระวังและช่วยเหลือนักเรียน	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
5. ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด

ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตามเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพและดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
7. สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา จัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา			
1. เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
2. รายงานเหตุการณ์เบื้องต้นต่อผู้บริหารสถานศึกษา โดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาและแจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองหรือประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่มีรุนแรง	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
3. ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาด่วนเฉพาะหน้า พร้อมตรวจสอบข้อเท็จจริงให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและประเมินสถานการณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
4. ดำเนินการแจ้งเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE @ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและให้การสนับสนุนการช่วยเหลือ	4.00	0.00	ระดับมาก

ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ประสานงานกับหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือดูแลและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานที่เข้าดำเนินการช่วยเหลือ	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
6. ดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย โดยเน้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ควบคู่กับการให้ความช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
7. ในกรณีที่นักเรียนต้องได้รับการดูแลเฉพาะทางหรือการสงเคราะห์เพิ่มเติม ให้ดำเนินการส่งต่อไปยังหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
8. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องตามกรณี	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
รวม	4.78	0.04	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$; S.D. = 0.04)

ตารางที่ 4.16 ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ

ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา			
1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและสหวิชาชีพ เพื่อร่วมกันวางแผน กำกับ และดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
2. สืบค้นข้อมูลและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาวะทางกายและจิตใจของนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ เช่น แหล่งร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่วสุมยาเสพติด พื้นที่ที่มีมลภาวะเป็นพิษ รวมถึงข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียน ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและข้อมูลด้านสุขภาพ และสุขภาวะทางจิตใจ	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
3. วิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงของภัยที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกมพนัน การใช้สารเสพติด ภาวะปัญหาสุขภาพจิต โรคระบาดและโรคติดต่อ อาหารเป็นพิษและมลภาวะเป็นพิษ เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขอย่างเหมาะสม	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
4. จัดทำมาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญ	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด

ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกาย และจิตใจ	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. นำมาตรการและแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อการเรียนรู้	4.33	0.58	ระดับมาก
6. ดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการติดตามประเมินผล กำหนดปฏิทินการดำเนินงานและพัฒนาเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ พร้อมเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผล	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
7. สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ พร้อมจัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา			
1. เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
2. รายงานเหตุเบื้องต้นไปยังผู้บริหารสถานศึกษา โดยทันที แจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
3. ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภท หรือแก้ไขปัญหาเบื้องต้น ตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์ อย่างเป็นระบบ	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด

ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกาย และจิตใจ	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565	4.00	0.00	ระดับมาก
5. นำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยเฉพาะกรณี ปัญหาระดับรุนแรง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
6. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน เช่น หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ พัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว พร้อมทั้ง กำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
7. ดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณีตามระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอม และใช้มาตรการตามลำดับจากเบาไปหนัก	4.67	0.58	ระดับมากที่สุด
8. ให้ความช่วยเหลือ ดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยครูแนะแนวหรือบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการฟื้นฟูสภาพจิตใจ โดยคำนึงถึง ความปลอดภัยของนักเรียน	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
9. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและเฝ้าระวังนักเรียน เพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตและเรียนรู้ตามได้ปกติ	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
10. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สรุปผล การดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและ ผู้เกี่ยวข้องตามกรณี	5.00	0.00	ระดับมากที่สุด
รวม	4.76	0.06	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการ
ความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ พบว่า
มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.06)

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขต
มรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ สามารถแสดงเป็นโมเดล
ได้ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ 2) เพื่อร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนและผลการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สุ่มข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 169 คน พบว่า จากการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า ภาพรวม ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ และด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การทะเลาะวิวาทของนักเรียนในสถานศึกษา

1.2 ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อุบัติเหตุจากยานพาหนะในการเดินทางไปกลับของนักเรียน ในสถานศึกษา

1.3 ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โอกาสที่นักเรียนในสถานศึกษาของท่านถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้งจากผู้ปกครอง

1.4 ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาวะติดเกมของนักเรียน ในสถานศึกษา

2. ผลการร่างแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองท่อม จำนวน 1 คน และนักจิตวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 9 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ พบว่า มีแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ จำนวน 4 ด้าน โดยในแต่ละด้าน แยกเป็น 2 ประเด็น คือ แนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา 28 ข้อ และแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา 35 ข้อ ดังนี้ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ประเด็นแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 9 ข้อ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประเด็นแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประเด็นแนวทางการพัฒนาความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจ ประเด็นแนวทางการพัฒนาความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ และประเด็นแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ

3. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย ในสถานศึกษา และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน ประธานสหวิทยาเขตมรทก อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ จำนวน 1 คน รวม 3 คน โดยใช้เครื่องมือที่มีลักษณะเป็นแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 4 ด้าน พบว่า ภาพรวม ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัย และแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ รายด้าน พบว่า ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

การวิจัย เรื่องแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก-อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า ภาพรวม ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ และด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่า สถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรทก อันดามัน มีระบบบริหารจัดการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การคัดกรองและการเฝ้าระวัง มีการดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง เช่น แผนเผชิญเหตุ การซ้อมอพยพ การดูแลพฤติกรรมนักเรียน บุคลากรมีความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัย และมีการควบคุมสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้ดี

ระบบการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษามีความเข้มแข็งในภาพรวม ส่วนความเสี่ยงที่ยังคงเหลืออยู่ มักเป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยาก เช่น ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ และภัยที่มีมาตรการควบคุมชัดเจน เช่น ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ และภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิจะมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่า สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 19) ที่กล่าวถึงว่า มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน นักศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดใน 4 กลุ่มภัย ได้แก่ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิและภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ ตามมาตรการ 3 ป คือ การป้องกัน เป็นการดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา การปลูกฝัง เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึกและเจตคติที่ดี การสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และการปราบปราม เป็นการดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือเยียวยาฟื้นฟูและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษณีย์ อะทะถั่ว (2566, หน้า ง) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ รองลงมาคือ ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ตามลำดับ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ เนื่องจาก สถานศึกษามีการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามนโยบายด้านหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบาย “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่วิถีคุณภาพ” ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องดำเนินการตามนโยบาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนวรรณ พรหมโคตร และกิจพิณัฐ อูสาโห (2567, หน้า 531) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ รองลงมา คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง

และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลุกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงในโรงเรียน ปัญหาความรุนแรงในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนปลอดภัยและได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ สร้อยสังวาล และคณะ (2568, หน้า 1111) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้เทคนิควิเคราะห์จัดกลุ่มเพื่อจำแนกระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษามีการบริหารจัดการความปลอดภัยระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการและกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ขณะที่ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับที่ควรพัฒนา ภัยคุกคามที่พบ ได้แก่ การกลั่นแกล้งรังแก การทะเลาะวิวาท ภัยไซเบอร์และการพนัน เนื่องจาก ผู้บริหารและบุคลากรตระหนักและมุ่งมั่นในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อระดับความพร้อมนี้ ได้แก่ นโยบายและโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน รวมถึงความเข้าใจบทบาทและความสำคัญของมาตรการความปลอดภัย

2. ผลการร่างแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า ภัยที่เกิดการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ มีแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ แนวทางการพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 9 ข้อ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ มีแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ แนวทางการพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ ภัยที่เกิดการถูกละเมิดสิทธิ มีแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ แนวทางการพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ มีแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ แนวทางการพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่า แนวทางที่พัฒนาขึ้นยึดหลักการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการดำเนินงานแบบครอบคลุมภัยทั้ง 4 ด้าน ตั้งแต่การป้องกัน การเตรียมความพร้อม การตอบสนองต่อเหตุการณ์และการฟื้นฟู ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่หลากหลายในสถานศึกษาและสามารถนำไปใช้ได้จริง ก่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ (2568, หน้า 1) ข้อที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้ และสร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนว การชี้แนะ (Coaching) และการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้เรียนรอบด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัมปนาท นาคบัว (2565, หน้า ค)

ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุด้านการเดินทางไป-กลับ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับตำรวจจราจร ขอความร่วมมือมาปฏิบัติงานตามช่วงเวลาให้นักเรียนเดินทางมาและกลับ ด้านอุบัติเหตุ ควรติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟและประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม ด้านการล่อลวงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ ควรตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือการ์ตูนและวารสารวัยรุ่นรอบบริเวณโรงเรียนด้านสุขภาพอนามัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ควรกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญและตระหนักต่อความปลอดภัยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย การล่อลวงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ สุขภาพอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของปญญชิตา สมบัติเพิ่ม (2566, หน้า 3) ที่ทำการวิจัยเรื่องได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ พบว่า ผลการสร้างแนวทางการดำเนินงานการจัดมาตรการสถานศึกษาปลอดภัยแก่นักเรียนของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีแนวทางดำเนินงาน 4 ข้อ 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมมีแนวทางดำเนินงาน 7 ข้อ 3) ด้านการจัดบริการความปลอดภัยมีแนวทางดำเนินงาน 3 ข้อ และ 4) ด้านสวัสดิศึกษามีแนวทางดำเนินงาน 4 ข้อ เนื่องจาก สถานศึกษาหลายแห่งได้ก่อตั้งมาเป็นเวลานานซึ่งมีความชำรุดทรุดโทรม จึงต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ การจัดสภาพแวดล้อมให้อำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ประสบการณ์เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ศึกษาปลอดภัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี ศรีกรร (2566, หน้า 9) ที่ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา คือ การประเมินความเสี่ยงและความปลอดภัยอย่างละเอียด รวมทั้งการปรับปรุงและตรวจสอบมาตรการความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ จัดการฝึกอบรมและการเตรียมพร้อมการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับวิธีการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉิน การติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่เสี่ยงใช้ระบบแจ้งเตือนฉุกเฉินผ่านมือถือหรือสื่อสารอื่น ๆ เนื่องจาก การประเมินความเสี่ยงและความปลอดภัยเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในทุกสถานการณ์ การฝึกอบรมและการฝึกซ้อมทำให้บุคลากร และนักเรียนรู้จักวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงในการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้เมื่อเกิดเหตุการณ์จริงขึ้น และการติดตั้งกล้องวงจรปิดสามารถช่วยป้องกันการเกิดอาชญากรรม เผื่อระวังและบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนีย์ ประจันต์จางง (2567, หน้า 2) ที่ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล (Digital) ของสถานศึกษาในเขตชายแดนไทย-เมียนมา กลุ่มโรงเรียนพบพระ-

วาลีย์-รวมไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่า 1) ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ควรให้หน่วยงานภายในและภายนอกมีส่วนร่วมในการประเมินเน้นการมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ควรมีการจัดอบรม จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียน เช่น การจราจร ทักษะการสังเกตและการหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง สอนสอดแทรกเนื้อหาลักษณะแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ควรมีการจัดกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในความเสมอภาคให้แก่ นักเรียน จำลองสถานการณ์จริง การแสดงบทบาทสมมติ 4) ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ควรให้มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ มีการประสานเครือข่าย การมีส่วนร่วมผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจาก การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดูแลเรื่องความปลอดภัย มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการป้องกันการแก้ปัญหาดังกล่าว การถอดบทเรียนและสะท้อนผลอย่างถูกวิธีโดยผู้ที่มีความรู้ความสามารถจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภัยสภาพพื้นที่ โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมจะทำให้นักเรียนเห็นภาพและปฏิบัติได้อย่างถูกวิธี ตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเองและคนอื่นได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิโชค พรหมมาตย์ และวิโรจน์ สุรสาคร (2568, หน้า 11) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของ ประกอบด้วย 1) สถานศึกษาควรต้องคำนึงรายละเอียดในการก่อสร้างอาคารเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนร่วมกับสถาปนิกวิศวกร ผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ในการก่อสร้างอาคารเรียน 3) สถานศึกษาควรมีวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัย มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอนและมีความปลอดภัย 4) สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรและคู่มือด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างนวัตกรรมการความปลอดภัย เสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครู บุคลากร นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน และมีความปลอดภัย สถานศึกษาประเมินความเสี่ยงทางสังคม และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน และประเมินความเสี่ยงด้านสภาพจิตใจ พฤติกรรม และการอยู่ร่วมกันของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอาดริยานา กรูมุซา (Adrijana Grmusa, 2025, p. 128) ได้วิจัยเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา: การทบทวนมิติของการกำหนดความหมายและกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผล พบว่า นักวิชาการได้เน้นย้ำ 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การปกป้องสถานศึกษาจากพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียน อาชญากรรม และความรุนแรงโดยใช้มาตรการด้านความปลอดภัย ขั้นตอนการดำเนินงาน และบุคลากร 2) การทำให้สถานศึกษา

สามารถลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และจัดการกับปัญหาความปลอดภัยด้านการจราจร ในขณะที่ความปลอดภัยทางจิตใจมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยคุ้มครองนักเรียนจาก ความรุนแรงทางจิตใจ และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในทางบวก เนื่องจาก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในเชิงบวกภายในบรรยากาศของโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการอย่างมีอำนาจเชิงบวกมีส่วนช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยสามารถป้องกันและลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอาโวโดอิน และเอ็มมานูเอล (Awodoyin & Emmanuel, 2025, p. 50) ได้วิจัยเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาและผลกระทบต่อ การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยในประเทศไนจีเรีย (School Safety Management: SSM) พบว่า กลยุทธ์ด้าน SSM ได้แก่ นโยบายความปลอดภัย การฝึกอบรมครู การเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน และความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคง ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย และมีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อสมรรถนะวิชาชีพของครู เนื่องจาก แนวปฏิบัติด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยที่เข้มแข็งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มีความไม่ปลอดภัย โดยการจัดทำนโยบาย ความปลอดภัยที่ครอบคลุม ฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสำหรับครูและนักเรียน และเสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในท้องถิ่น ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

3. ผลการประเมินแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมคิดและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ รวบรวม พบว่า ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ มีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ใน ระดับมากที่สุด และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่า แนวทางที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษาและปัญหาความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริง จึงสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม มีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน พร้อมกำหนดขั้นตอนชัดเจน ทำให้การปฏิบัติเป็นไป ได้จริง ครอบคลุมทุกมิติของความปลอดภัยทั้ง 4 ด้าน จึงตอบสนองต่อการป้องกันและเผชิญเหตุได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2564 หน้า 19-20) ที่กล่าวถึง มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษามุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน นักศึกษา ครู และ บุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ 3 ป การป้องกัน การปลุกฝัง และปราบปราม ภายใต้นโยบาย “MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัย” ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565 หน้า 5-19) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาควร

ดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา ตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา 5 ขั้นตอน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา การประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยสถานศึกษา การจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษาและการกำกับ ติดตามและประเมินผลสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรยุทธ เมืองแมน และคณะ (2566, หน้า 251) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า ระบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ได้ทำการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ มาอย่างเป็นขั้นตอนและเหมาะสม โดยเฉพาะการสนทนากลุ่ม พร้อมบันทึกการประชุมด้วยตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของธารงค์ จันฤทธิ์ (2567, หน้า ค) ที่ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) ผู้มีส่วนร่วมด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา 3) ขอบข่ายงานความปลอดภัยในสถานศึกษา 4) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา และรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา มีองค์ประกอบที่สอดคล้อง มีขั้นตอนการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชา ปาณะศรี (2568, หน้า 54) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม พบว่า รูปแบบมีคุณภาพโดยรวมในระดับมาก โดยด้านความถูกต้องได้คะแนนสูงสุด และด้านความเป็นไปได้ได้คะแนนต่ำสุด เนื่องจาก รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีพื้นฐานทางทฤษฎีที่มั่นคงและสอดคล้องกับบริบทของการศึกษาไทย โดยการนำแนวคิดและหลักการจากงานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือมาผนวกกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ส่วนด้านความเป็นไปได้ได้คะแนนต่ำสุด สะท้อนถึงความท้าทายในการนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณ บุคลากร และการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน พบว่า ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น สถานศึกษาควรรักษามาตรการด้านความปลอดภัย ที่ดำเนินการอยู่แล้วให้มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ ปรับปรุงแผนเผชิญเหตุให้ทันสมัย ฝึกซ้อมและให้ความรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและประเมินอย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา มีแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 28 ข้อ และแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา จำนวน 35 ข้อ ดังนั้น สถานศึกษาในสหวิทยาเขตมรกต อันดามัน ควรดำเนินการคัดเลือกมาตรการและแผนเผชิญเหตุที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรเร่งนำแนวทางไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยบูรณาการสู่แผนงานของสถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบและทรัพยากรที่ชัดเจน พร้อมทั้งติดตามประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. แนวทางพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

3. รูปแบบการพัฒนาระบบความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา* กระทรวงศึกษาธิการ. กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *แนวทางการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้*.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). *การบริหารจัดการยุคดิจิทัล* (พิมพ์ครั้งที่ 1). รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 12). บริษัทไทนอร์มิตกิจอินเตอร์โปรเกรสชิฟ จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.
- ผ่องศรี วาณิชสุวงศ์. (2546). *ระเบียบวิธีทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต. (2566). *แผนการดำเนินงานความปลอดภัย*.
- โรงเรียนรัตนบุรี. (2566). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา*.
- วรารณ บุษะียง. (2564). *อนามัยโรงเรียน = School health* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริลักษณ์ สืบไทย. (2566). *มาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา 2566* โรงเรียนศาลาพิน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. (2567). *คู่มือแผนเผชิญเหตุความปลอดภัยสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 (ฉบับปรับปรุง).* เล่มที่ 1 ปีการศึกษา พ.ศ. 2567.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. (2565). *แผนเผชิญเหตุความปลอดภัยสถานศึกษา*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. (2566). *แผนเผชิญเหตุความปลอดภัยสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุ เพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา*.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2566). *คู่มือการจัดทำแนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน ปี 2566*.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579* (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรมเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเมธ งามกนก. (2564). *ยุทธศาสตร์และการพัฒนานโยบายและการวางแผนแบบมีส่วนร่วมและความเป็นหุ้นส่วนในสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์บริษัททริปเพิ้ลกรุ๊ป.

2) บทความวารสาร

ชญัตว์ ปานนักร้อย, สมเกียรติ ตุ่นแก้ว, และพูนชัย ยาวิราช. (2565). แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *วารสารครุศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 9(1), 121-138.

ชิษณุชา ขุนจง. (2563). การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา. *สารศาสตร์สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์*, (2), 287-300.

เดชา ปาณะศรี. (2568). รูปแบบการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม. *วารสารครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 1(2), 54-67.

ทัศนวรรณ พรหมโคตร และกิจพิณฐ์ อูสาโท. (2567). การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสารการบริหาร การจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี*, 2(2), 531-540.

ธนัทวัฒน์ วรวัชรบรรชัย, สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์, ปาจริย์ นาคะประทีป, และจักษ์ จิตตธรรม. (2567). การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 10(1), 151-157.

ธีรยุทธ เมืองแมน, ญาณิศา บุญจิตร, และมัทนียา พงศ์สุวรรณ. (2566). การพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. *วารสารวิทยาลัยร้อยแก่นสาร Journal of Roi Kaensarn Academi มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 8(11), 251-265.

รชตภรณ์ ขัยประภา และสายฝน แสนใจพรม. (2566). แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่*, 9(1), 91-101.

สภาความมั่นคงแห่งชาติ. (2564). การประเมินกำลังอำนาจชาติ (National Power) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่. *วารสารมุมมองความมั่นคง*, (7), 5-16.

สุภาพร กมลฉ่ำ. (2564). การให้ความหมายความรุนแรงในโลกออนไลน์: กรณีศึกษานิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *วารสารรัชต์ภาคย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 15(42), 88-101.

อภิโชค พรหมมาตย์ และวิโรจน์ สุรสาคร. (2568). การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์*, 3(1), 11-22.

อมรรัตน์ สร้อยสังวาลย์, พูลสวัสดิ์ โคตรพงศ์, และพิชยา อานอาษา. (2568). การประยุกต์ใช้เทคนิควิเคราะห์จัดกลุ่มเพื่อจำแนกระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. *วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่*, 3(5), 1110-1129.

3) ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ/หรือสารนิพนธ์/งานวิจัย

กัมปนาท นาคบัว. (2565). การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

[สารนิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. <https://nuir.lib.nu.ac.th/>

ขจรวรรณ ภู่อจ. (2564). รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. <https://nuir.lib.nu.ac.th/>

ชามา เทียนโสภ. (2566). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งความสุข [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร] <https://nuir.lib.nu.ac.th/>

ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. <https://nuir.lib.nu.ac.th/>

พงศราญ ไกรดำ. (2565). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย โรงเรียนภูเก็ดปัญญานุกูล สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ [ค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี]. <http://www.ir.sru.ac.th/>

ธำรง จันฤทธิ. (2567). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. <https://nuir.lib.nu.ac.th/>

- นพพล วิบูลวงศ์. (2566). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร [ค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร]. <https://arit.kpru.ac.th/>
- ปฏิภานต์ พังยะ. (2566). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนแก่น้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 [การศึกษาอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (Thailis).
- ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม. (2565). แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. <https://fulltext.rmu.ac.th/fulltext>
- มานิช ตัญยงค์. (2564). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุทไธสง [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา]. <http://etheses.aru.ac.th/>
- ราตรี ศรีกรร. (2566). แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต [การศึกษาค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]. <https://ir.stou.ac.th/>
- สุนีย์ ประจันต์จำนง. (2567). แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยในยุคดิจิทัล (Digital) ของสถานศึกษาในเขตชายแดนไทย-เมียนมา กลุ่มโรงเรียนพบพระ-วาลีย์-รวมไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 [การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร].
- อุษณีย์ อะทะถ้ำ. (2566). การบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. <http://202.28.20.112/dspace/handle/123456789/859>

4) เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก. <https://backoffice.onec.go.th/>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. <https://www.moe.go.th>

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2566). กระบวนการวางแผนและแผนเผชิญเหตุ (*Planning Process and Incident Action Plan: IAP*). <http://www.ppho.go.th>
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2563). นียามศัพท์/ศัพท์สาธารณสุขภัย. <https://backofficeminisite.disaster.go.th>
- กรมส่งกำลังบำรุงทหารเรือ. (2565). แผนเผชิญเหตุ (แผนบริหารความต่อเนื่อง : *Business Continuity Plan (BCP)*). <https://www.logis2.navy.mi.th/>
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก. (2546). ราชกิจจานุเบกษา. <http://www.oic.go.th>.
- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580. (2561). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. www.ratchakitcha.soc.go.th
- ศูนย์สุขภาพจิตที่ 7. (2567). บทนำ แผนเผชิญเหตุวิกฤตสุขภาพจิตในมหาวิทยาลัย. <https://mhc7.dmh.go.th/wp-content/uploads/2023/03/>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2564). กฎหมายสิทธิเด็ก. <https://www.thaihealth.or.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่. (2567). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567. <https://www.sesatrgkbi.go.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่. (2567). ข้อมูลบุคลากร. <https://www.Sesatrgkbi.go.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่. (2568). นโยบายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่. <https://www.sesatrgkbi.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. <https://www.moe.go.th/>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). เสมอพล เปิดเผยผลการสำรวจความคิดเห็นนโยบาย “MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัย”. <https://ops.moe.go.th>
- สำนักวิจัยซูเปอร์โพล. (2568). กัยเจียบ ในกลุ่มนักเรียน. <https://storage.googleapis.com>

2. ภาษาอังกฤษ

- Alolah, T. (2014). Determining the Causal Relationships among Balanced Scorecard Perspectives on School Safety Performance: Case of Saudi Arabia. *Accident Analysis & Prevention*, (68) 57–74.
- Awodoyin, F. O., & Emmanuel, J. (2025). School safety management and its implications for effective teaching and learning in insecure environments. *UKR Journal of Education and Literature (UKRJEL)*, 1(2), 50-57.
- Bradburn, N. M. (1969). *The structure of psychological well-being*. Aldine Publishing Company.
- Barhan, A. (2002). *Okullarında Orenci Güvenliinin Salanması*. Yüksek Lisans Tezi: Ankara üniversitesi Sosyal Bilimler.
- Campbell and et al. (1971). *Education Administration*. New York : University of Michigan.
- Challe, G., Mislav, M., & Boniface, R. M. (2024). Exploring emergency action plans adoption in curbing crisis situations in secondary schools in Kagera, Tanzania. *Papers in Education and Development*, 42(2), 207–229.
- Corsini, R. J. (1999). *The dictionary of psychology*. Brunner/Mazel.
- Daft, R. L. (2002). *Organization theory and design (8th ed.)*. South-Western College Publishing.
- David, F. R. (2016). *Strategic management: Concepts and cases (15th ed.)*. Pearson Education.
- Decker, C. A., & Decker, J. R. (1997). *Planning and administering early childhood programs*. Merrill/Prentice Hall.
- Deroche, E. F., & Kaiser, J. S. (1980). *Complete guide to administering school services*. Parker Publishing Company.
- Getruda, G., Moshi, M., & Raymond, R. (2024). Emergency preparedness and school governance: The role of emergency action plans. *Journal of Educational Safety*, 12(2), 200–215.
- Grmuša, A. (2025). School safety: A review of defining dimensions and effective strategies. *Pedagoška stvarnost*, 72(2), 128–146.
- Giddens, A. (1990). *The consequences of modernity*. Stanford University Press.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. McGraw-Hill.

- Harris, A. (1990). *The principles of educational management*. Oxford University Press.
- Heinrich, H. W. (1959). *Industrial accident prevention: A scientific approach* (4th ed.). McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). McGraw-Hill.
- International Records Management Trust. (1999). *Emergency planning for records and archives services*. Author.
- Kaiko Mubita. (2021). Understanding School Safety and Security: Conceptualization and Definitions. *Journal of Lexicography and Terminology*, 5(1), 76-86.
- Karlene, K., Ruth, R., Keith, K., & David, D. (2018). School emergency planning and student safety management. *Journal of School Safety*, 25(4), 1235–1250.
- Kaplan, L. S., & Owings, W. A. (2000). Alternatives to retention and social promotion: Personalizing the learning environment for at-risk students. *Principal Leadership*, 1(2), 42–47.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Nelson, C., Lurie, N., Wasserman, J., & Zakowski, S. (2007). Conceptualizing and defining public health emergency preparedness. *American Journal of Public Health*, 97(Suppl. 1), S9–S11.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods* (3rd ed.). Sage Publications.
- Pollack, I., & Sundermann, C. (2000, February). Creating safe schools: A comprehensive approach. *Juvenile Justice Journal*, 8(1), 1–7.
- Sprague, J. R., & Walker, H. M. (2005). *Safe and healthy schools: Practical prevention strategies*. The Guilford Press.
- Stuart, R. B. (1981). *Violence in man*. Hemisphere Publishing Corporation.
- Sonayia, S. (2012). *Safe topics: School safety training*. Safe Havens International.
<https://safehavensinternational.org>
- Varnham, S. (2005). Seeing things differently: Restorative justice and school discipline. *Education and the Law*, 17(3), 87–104.

This is Mendeley biography

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1. นายเฉลิมรัฐ แก้วนาเล้ง

การศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ ประธานสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

2. นายเกียรติมงคล พุดเพระ

การศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

3. นางพัชฎาภรณ์ กลับส่ง รัตนบุรี

การศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำแหน่งปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๑๐๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เจริญพร นายเฉลิมรัฐ แก้วนาเล้ง

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรางู กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมมาโคกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๑๐๙ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ ซึ่ง นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ ได้ขอความอนุเคราะห์ นายเฉลิมรัฐ แก้วนาเส็ง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ ประสานสหวิทยาเขตมรกตอันดามัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตรง กระบี่ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนา มาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกตอันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตรง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ลงชื่อ

(นายเฉลิมรัฐ แก้วนาเส็ง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์
ประสานสหวิทยาเขตมรกตอันดามัน

มหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๗๒๘-๙ www.sscmbu.ac.th

ที่ อว ๗๕๑๖(๒)/ว ๐๑๐๙

๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่
เลขที่รับ ๘๖๘
วันที่ 8 ต.ค. 14 ๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายเกียรติมงคล พุดเพระ

ด้วย นายฉันทพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตังกร กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของ
เครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็น
ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ
โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมโศกราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย
มกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ผู้รับแจ้ง
☒ ฝ่ายบริหาร
☒ ฝ่ายวิชาการ
☒ ฝ่ายแผนงาน
☒ ฝ่ายกิจการนักเรียน
☐ บริหารวิชาการ
☐ บริหารงานบุคคล
☐ อื่นๆ
ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

ที่ อว ๗๔๑๖(๒)/ว ๐๑๐๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพู อำเภอบางพระพรหม

จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

โทร ๐-๗๕๘๐-๓๑๒๘ ๙ www.ssc.mbu.ac.th

๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นางพัชราภรณ์ กลับส่ง รัตนบุรี

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรดก อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY-EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวาลิ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมมาโคกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๓๑๒๘

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีธรรมมาโคกราช

เครือข่ายวิชาการ

พจน.

นางพัชราภรณ์ กลับส่ง รัตนบุรี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย Try Out

ที่ อว ๗๙๖๖(๒)/ว ๐๑๐๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรดก อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG-KRABI)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตน์วาลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

อนึ่ง ในการทำสารนิพนธ์เรื่องนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out) และนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากท่าน จึงขอเสนอขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมมาโคกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้ดำเนินการ
☐ อาจารย์ผู้สอน ☐ บริหารวิชาการ
☐ อาจารย์ประจำคณะ ☐ บริหารงานบุคคล
☐ อาจารย์ประจำโรงเรียน

☐ ครุราช ☐ อนุมัติ

(นาย/นาง/นางสาว/นาย/นางสาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัย
วิทยาเขต
๓๒๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาทราย อำเภอพะเยา
จังหวัดน่าน ๕๖๐๐๐๐
โทร. ๐๖-๖๕๕๐๐-๖๕๕๐๑-๕ www.ssc.mbu.ac.th

โรงเรียนคลองท่อมราชบุรีรังสรรค์

วันที่ ๑๙/๕

วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๕

เวลา ๑๖:๒๙:๔๕

ที่ ยว ๑๙๒๖/ว ๐๐๐๑

๙ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองท่อมราชบุรีรังสรรค์

ด้วย นายบัณฑิต เทียนแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตศรีนครราชสีมา กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรค ถังดา
มัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรี กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES
AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT ANDAMAN CAMPUS
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตร์ตันวณิช
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตศรีนครราชสีมา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายบัณฑิต เทียนแก้ว ได้เห็นรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไป
ดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ศึกษาต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตศรีนครราชสีมา ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
ของนายบัณฑิต เทียนแก้ว นักศึกษาปริญญาโท
เพื่อไปดทรว มอภกถุมงนรหรงนพคค

๑1

นางณัฐกานต์ เอี่ยมแสง
๒๑ มกราคม ๒๕๖๕

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตศรีนครราชสีมา

นางสาว
เห็นชอบตามที่เจ้าขอ

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๖๕๕๐-๖๕๕๐๑

นางสาว
รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาเขตศรีนครราชสีมา
โรงเรียนคลองท่อมราชบุรีรังสรรค์
๒๑ มกราคม ๒๕๖๕

๑๙/๕
๒๑ มกราคม ๒๕๖๕
๑๖:๒๙:๔๕

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ อว ๗๙๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๓๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร ว่าที่ร้อยตรีรายท พงศ์ทองเมือง

ด้วย นายณัฒพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรคต อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฒพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมโศกราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

จีพี

การุณ

(จากพระพรหม)

พงศ์ทองเมือง

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพุ อำเภพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๕ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายเวชยันต์ สรรพเคียร

ด้วย นายณัฒพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรดก อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฒพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบรรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสครราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

ข้าพเจ้าได้ให้สัมภาษณ์แก่คุณณัฒพล เทียบแก้ว
เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ที่ ยว ๗๙๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช
๔๓๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาโพธิ์ อำเภอท่งพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๖๖๐๐๐
โทร ๐-๖๕๖๐-๖๕๖๕-๕ www.ssu.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นางสิวนาด เก่งฉ้วน

ด้วย นายณัฏพณ เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการพัฒนาศักยภาพความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภคต อัน
ตามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่งว กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAWAN CAMPUS THE SECONDARY-EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)" โดยมี
คร สุภกรร ภูจิตต์วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฏพณ เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้รับผิดชอบติดต่อท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบรรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสครราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๔๑๒๘

เจริญใจไปและขอขอบคุณ
ในทางวิจัย
Dilul
(ท่งท่งท่ง ท่งท่ง)

มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ อว ๗๙๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพร อำเภอยะพราง

จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายวรวิทย์ เหล็กเกิดผล

ด้วย นายณัฏฐพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT-RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA-OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฏฐพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมศาสตร์

นางวรวิทย์

นางกนกวรรณ

ที่ อว ๗๙๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายสรายุทธ หลงขาว

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนาศูนย์ความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT-RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฏพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

นายสรายุทธ หลงขาว
ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองพนลักษ์พิทย

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายจรูญ รักบุตร

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภท อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA-OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตน์วาลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฏพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมโศกราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

นาย ชูเกียรติ
ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

ที่ อว ๗๙๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๔๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายชวลิต ทองทิพย์

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฏพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูวรชัยวัฒน์. ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมมาโคกราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๔๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นายชวลิต ทองทิพย์
นายชวลิต ทองทิพย์

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร ร้อยตำรวจเอกสำราญ ชูหนู

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภท อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA-OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตน์วดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฏพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมโศกราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวอรอมล พลหลา

ด้วย นายณัฒพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภคต อัน
ดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY
MEASURES AND INCIDENT-RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT
ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA-OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นายณัฒพล เทียบแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำ
สารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์ ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อรอมล
(นางสาวอรอมล พลหลา)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/๐๐๕๔

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการวิจัย

เจริญพร นายพันธนา สุขเลี้ยง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายณัฏพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภค อินทามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตน์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภค อินทามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขอขอบพระคุณมา ณ

โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบรรชิตวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมมาโคกราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

รียทงาน

นางสาวณิชา
เป็นรองอธิบดีบริหารงาน
ประมงสมุทรสาคร

(นายพันธนา สุขเลี้ยง)
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

ที่ อว ๗๔๖.๒/๐๐๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาโพธิ์ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครราชสีมา ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๓๕๔๐-๕๑๒๘-๕ www.ssc.mbu.ac.th

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการวิจัย

เจริญพร นายเฉลิมรัฐ แก้วนาเล้ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายณัฏพณ เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภค อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT-ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตน์วดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภค อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวและขออโนทนาขอบคุณมา ณ

โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบรรชัณญ์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสโคราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๓๕๔๐-๕๑๒๘

นายเฉลิมรัฐ แก้วนาเล้ง

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/๐๐๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการวิจัย

เจริญพร นายเกียรติมงคล พุดพระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนิคมพล เทียบแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภค อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ (GUIDELINES FOR DEVELOPING SAFETY MEASURES AND INCIDENT RESPONSE PLANS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS MORAKOT-ANDAMAN CAMPUS THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRANG KRABI)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวาลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภค อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวและขออานิพนาขอบคุณมา ณ

โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบรรชิตวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

ทศน
นายเกียรติมงคล พุดพระ

ภาคผนวก ฉ
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่**

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มภัย ดังนี้ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ

ตอนที่ 3 การตอบแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ต่อระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายณัฏพล เทียบแก้ว

นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ

- ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31 – 39 ปี ☐ 40 – 49 ปี ☐ 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

4. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- ☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ ครู

5. ประสบการณ์การทำงาน

- ☐ ต่ำกว่า 10 ปี ☐ 11 – 20 ปี ☐ 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

คำชี้แจง โปรดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งในแต่ละด้านจะมี
ประเด็นย่อยของภัยต่างๆ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ความเสี่ยงมีโอกาสดังเกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์						
1	การล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
2	การทะเลาะวิวาทของนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
3	การกลั่นแกล้งรังแกของนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
4	การชุมนุมประท้วงและการจลาจลในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
5	การก่อวินาศกรรมในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังกล่าว เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
6	การก่อเหตุระเบิดในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังกล่าว เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
7	ภัยที่เกิดจากสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
8	การล่อลวง ลักพาตัวนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดัง กล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ						
9	ภัยพิบัติทางธรรมชาติในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังกล่าว เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
10	อุบัติเหตุจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้างในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
11	อุบัติเหตุจากยานพาหนะในการเดินทางไปกลับของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
12	อุบัติเหตุจากการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
13	อุบัติเหตุจากเครื่องมือ อุปกรณ์ในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					

ข้อ	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ						
14	การทารุณกรรมต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
15	การบังคับขู่เข็ญต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
16	โอกาสที่นักเรียนในสถานศึกษาของท่านถูกปล่อยปละละเลยทอดทิ้งจากผู้ปกครองมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
17	การคุกคามทางเพศต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
18	การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคมของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
19	การใช้หรือจ้างให้นักเรียนในสถานศึกษาของท่านกระทำการที่ก่อให้เกิดอันตรายมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
20	การโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลให้นักเรียนในสถานศึกษาของท่านเสียชื่อเสียงมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ						
21	ภาวะจิตเวชของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
22	ภาวะติดเกมของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
23	ภัยจากไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
24	การเล่นการพนันของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
25	การติดยาเสพติดของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					

ข้อ	ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	การเกิดโรคระบาดโรคติดต่อในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
27	มลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด					
28	ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดอาหารเป็นพิษอยู่ในระดับใด					

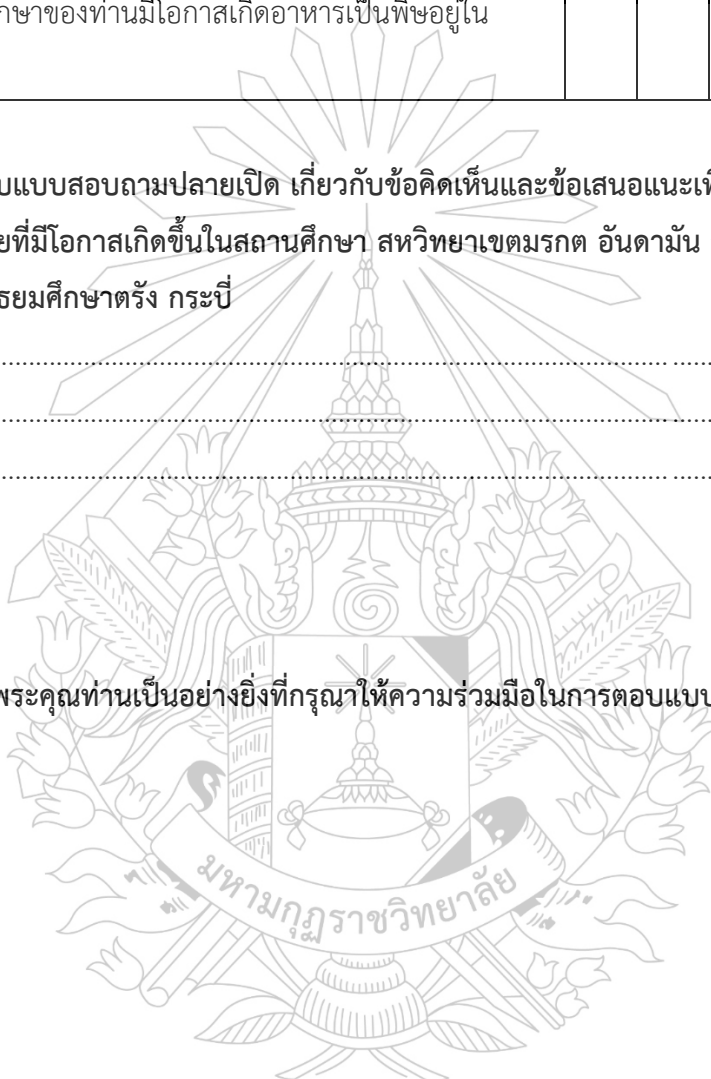
ตอนที่ 3 การตอบแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อ้นตามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อร่างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

คำชี้แจงในการตอบแบบสัมภาษณ์

- แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ
แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษาสหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ตรัง กระบี่ จำนวน 8 ข้อ
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม
 - ในการตอบแบบสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ตอบคำถามทุกข้อ
ให้ตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการวิจัย
ต่อไป
 - ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนี้นำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อ
ใด ๆ ต่อท่านและองค์กรของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาความลับของข้อมูลไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตาม
วัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น
- ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

นายณัฏพล เทียบแก้ว

นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

ตอนที่1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

สถานที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สัมภาษณ์เสร็จ เวลา.....น.

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบปี

1. ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบปี อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบปี อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

.....

.....

.....

2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบปี อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขต
มรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ใน
การปรับปรุง พัฒนาประเด็น **ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ**

.....

.....

.....

3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สห
วิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็น
ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น **ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ**

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขต
มรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ใน
การปรับปรุง พัฒนาประเด็น **ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ**

.....

.....

.....

4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็น
ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น **ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกาย
และจิตใจ**

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขต
มรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบ อย่งไร เพื่อเป็นประโยชน์ใน
การปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสขภาวะทางกายและจิตใจ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้เกียรติและสละเวลาในการตอบประเด็นการสัมภาษณ์

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่ง กระบี่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ต่ง กระบี่

คำชี้แจงในการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน
ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ จำนวน 4 ด้าน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
 2. ในการตอบแบบประเมินนี้ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบประเมินตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการสมบูรณ์ น่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ในการวิจัย
 3. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนี้นำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อท่านและองค์กรของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาความลับของข้อมูลไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น
- ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

นายณัฒพล เทียบแก้ว

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง: ขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ-สกุล
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด สาขา.....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบ

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาข้อคำถามอย่างละเอียด แล้วเลือกตอบให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระบุเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบ ตามประเด็นที่กำหนดให้เพียงช่องเดียว โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาเป็นแบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบประเมิน ตอนที่ 2

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัย และแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านภัยที่เกิดจาก.....							
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา							
0	แนวทาง.....	✓					

คำอธิบาย: จากตัวอย่างการตอบแบบประเมิน ข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับ 5

หมายความว่า แนวทาง ... ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์							
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา							
1	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ โดยบูรณาการความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่ได้รับมอบหมายในระดับสถานศึกษา						
2	สำรวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ						
3	ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ เช่น ทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การล่อลวงละเมิดทางเพศ การล่อลวงและลักพาตัว การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรมและการระเบิด						
4.	จัดทำมาตรการความปลอดภัยและแนวปฏิบัติตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง						
5	ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ						
6	กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตามเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพและดำเนินการ						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	ติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย						
7	จัดทำรายงาน สรุปผลและเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบ						
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา							
1	เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและ ประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของ ปัญหาอย่างเร่งด่วน						
2	รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน และหากเป็นกรณีรุนแรงให้ส่งต่อเข้าสู่กระบวนการ คัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง						
3	ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขสถานการณ์ ในเบื้องต้น เช่น การแยกคู่กรณีออกจากกันอย่าง ปลอดภัย การดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ที่เกี่ยวข้องและบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ						
4	บันทึกและรายงานเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE@ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบและสนับสนุน การดำเนินการ						
5	ในกรณีที่เหตุการณ์มีความรุนแรงหรือเกินขีด ความสามารถของสถานศึกษา ให้ประสานความ						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	ร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาตามลักษณะของเหตุการณ์						
6	ดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและการดำเนินการตามลำดับจากเบาไปหาหนัก รวมทั้งจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครอง						
7	จัดให้มีการติดตาม ดูแล คຸ້ມครอง และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว นักจิตวิทยาหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจและเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน						
8	ในกรณีที่นักเรียนอยู่ในภาวะเสี่ยงหรือจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและการสงเคราะห์ในเบื้องต้นทันทีและหากจำเป็นต้องให้ส่งต่อเพื่อรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์เด็ก						
9	จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ติดตามและประเมินผลการช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง โดยในกรณีเร่งด่วนให้รายงานเบื้องต้นทันที						
2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ							
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา							
1	แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษา ศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา						
2	สำรวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ และกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและบุคลากร						
3	ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยจากยานพาหนะและการจราจร ภัยจากธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง ภัยจากการจัดกิจกรรมต่างๆ และภัยจากเครื่องมือและอุปกรณ์						
4	จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง						
5	ดำเนินการตามมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุในสถานศึกษา						
6	กำหนดปฏิทินดำเนินงานจัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพและดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
7	จัดทำรายงาน สรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณรับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป						
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา							
1	เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น บันทึกข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องและประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างเร่งด่วน						
2	รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน และนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่เป็นปัญหาระดับรุนแรง						
3	ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขปัญหเบื้องต้นตามความเหมาะสม พร้อมทั้งอพยพนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาไปยังพื้นที่ปลอดภัยหรือจุดรวมพล						
4	แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565						
5	ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรที่ประสบเหตุให้ครบถ้วน และดำเนินการคัดแยกผู้ประสบเหตุตามระดับความรุนแรงของอาการ โดยใช้ระบบสี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง และสีดำ เพื่อให้การปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
6	ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุและ ในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงให้ประสาน ความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงาน ภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและบรรเทาความ เดือดร้อน						
7	ดำเนินการติดตามอาการให้การช่วยเหลือ ด้านร่างกาย การฟื้นฟูสภาพจิตใจและการเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบ โดยครูแนะแนวหรือนักจิตวิทยา พร้อมทั้งพิจารณาส่งต่อกรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยง ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรายกรณี						
8	สำรวจความเสียหาย บันทึกเหตุการณ์และข้อมูล การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงาน ต้นสังกัดเพื่อใช้ในการติดตามและปรับปรุง การดำเนินงานต่อไป						
3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ							
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา							
1	แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน สหวิชาชีพ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่ ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยในระดับสถานศึกษา						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
2	ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์และประเมินปัจจัย เสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการถูกละเมิดสิทธิ ทั้งในและนอกสถานศึกษา						
3	จัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุม ประเด็นสำคัญ เช่น การปล่อยปละละเลย การทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม การทำให้เสียชื่อเสียง การคุกคามทางเพศ การบังคับ ชูเชื้อ การใช้หรือจ้างให้กระทำการ อันตรายและการทารุณกรรม						
4	จัดทำมาตรการความปลอดภัยด้านการป้องกันการ ละเมิดสิทธิของนักเรียน โดยอ้างอิงผลการประเมิน ความเสี่ยงของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท พื้นที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ดำเนิน มาตรการป้องกัน เฝ้าระวังและช่วยเหลือนักเรียน						
5	ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยใน สถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปสู่การ ปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัย ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ						
6	กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพและดำเนินการ ติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย						
7	สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยใน สถานศึกษา จัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา							
1	เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ						
2	รายงานเหตุการณ์เบื้องต้นต่อผู้บริหารสถานศึกษา โดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาและแจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองหรือประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่เป็นปัญหาระดับรุนแรง						
3	ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า พร้อมตรวจสอบข้อเท็จจริงให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ						
4	ดำเนินการแจ้งเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE @ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและให้การสนับสนุนการช่วยเหลือ						
5	ประสานงานกับหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือดูแลและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับติดตามและอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานที่เข้าดำเนินการช่วยเหลือ						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
6	ดำเนินการแก้ไขปัญหาคือเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย โดยเน้นกระบวนการใกล้เคียง ประนีประนอมและใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ควบคู่กับการให้ความช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน						
7	ในกรณีที่นักเรียนต้องได้รับการดูแลเฉพาะทางหรือการสงเคราะห์เพิ่มเติม ให้ดำเนินการส่งต่อไปยังหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว						
8	จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องตามกรณี						
4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ							
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา							
1	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน กำกับและดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน						
2	สำรวจข้อมูลและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจของนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ เช่น แหล่งร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่วสุม ยาเสพติด						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	พื้นที่ที่มีมลภาวะเป็นพิษ รวมถึงข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียน ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และข้อมูลด้านสุขภาพและสุขภาวะทางจิตใจ						
3	วิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงของภัยที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ภาวะติดเกม ภัยไซเบอร์ การเล่นเกมพนัน การใช้สารเสพติด ภาวะปัญหาสุขภาพจิต โรคระบาดและโรคติดต่อ อาหารเป็นพิษและมลภาวะเป็นพิษ เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขอย่างเหมาะสม						
4	จัดทำมาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญ						
5	นำมาตรการและแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อการเรียนรู้						
6	ดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการติดตามประเมินผล กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน และพัฒนาเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ พร้อมเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
7	สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ พร้อมจัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา							
1	เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น						
2	รายงานเหตุเบื้องต้นไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง)						
3	ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหามุ่งต้น ตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ						
4	แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือ โทรสายด่วน 02-126-6565						
5	นำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยเฉพาะกรณีปัญหาระดับรุนแรง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม						
6	ประสานหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน เช่น หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว พร้อมทั้งกำกับติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน						

ข้อ	แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและ แผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
7	ดำเนินการแก้ไขปัญหาคือเป็นรายกรณีตามระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการ ใกล้เคียง ประนีประนอมและใช้มาตรการตาม ลำดับจากเบาไปหาหนัก						
8	ให้ความช่วยเหลือ ดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยครูแนะแนว หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการฟื้นฟู สภาพจิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของ นักเรียน						
9	ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและเฝ้าระวัง นักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถกลับมา ใช้ชีวิตและเรียนรู้ได้ตามปกติ						
10	จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงาน ต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องตามกรณี						

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ตอบแบบประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
(ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์)

สรุปแบบพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อ
กับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence: IOC)
แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สภวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่งร้ง กระบี่

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ					
		1	2	3			
	เพศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.	☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง						
	อายุ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31 – 39 ปี						
2.	☐ 40 – 49 ปี ☐ 50 ปีขึ้นไป						
	ระดับการศึกษาสูงสุด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท						
	☐ ปริญญาเอก						
	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา						
	☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา						
	☐ ครู						

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ					
		1	2	3			
	ประสบการณ์การทำงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	☐ ต่ำกว่า 10 ปี						
	☐ 11 – 20 ปี						
	☐ 21 ปีขึ้นไป						

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ					
		1	2	3			

ด้านที่ 1 ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์							
1.	การล่อลวงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	การทะเลาะวิวาทของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	การกลั่นแกล้งรังแกของนักเรียนในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	การชุมนุมประท้วงและการจลาจลในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	การก่อวินาศกรรมในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	การก่อเหตุระเบิดในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
7.	ภัยที่เกิดจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	การล่อลวง ลักพาตัวนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 2 ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ							
1.	ภัยพิบัติทางธรรมชาติในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	อุบัติเหตุจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	อุบัติเหตุจากยานพาหนะในการเดินทาง ไปกลับของนักเรียนในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	อุบัติเหตุจากการจัดกิจกรรมทั้งในและ นอกสถานที่ในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	อุบัติเหตุจากเครื่องมือ อุปกรณ์ ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 3 ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ							
1.	การทารุณกรรมต่อนักเรียนใน สถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
2.	การบังคับขู่เข็ญต่อนักเรียนใน สถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	โอกาสที่นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน ถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง จากผู้ปกครองมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	การคุกคามทางเพศต่อนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ของนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	การใช้หรือจ้างให้นักเรียนในสถานศึกษา ของท่านกระทำการที่ก่อให้เกิดอันตราย มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	การโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูล ให้นักเรียนในสถานศึกษาของท่าน เสียชื่อเสียงมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ใน ระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 4 ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ							
1.	ภาวะจิตเวชของนักเรียนในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ภาวะติดเกมของนักเรียนในสถานศึกษา ของท่านมีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ภัยจากไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ในสถาน ศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
4.	การเล่นการพนันของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	การติดยาเสพติดของนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	การเกิดโรคระบาดโรคติดต่อ ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาสเกิดขึ้น อยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	มลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาของท่าน มีโอกาสเกิดขึ้นอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	ในสถานศึกษาของท่านมีโอกาส เกิดอาหารเป็นพิษอยู่ในระดับใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

รวมค่า IOC ทั้งฉบับได้ 1.00

สรุปแบบพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อ

กับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence: IOC)

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่ง กระบี่

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

สถานที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สัมภาษณ์เสร็จ เวลา.....น.

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			

ด้านที่ 1 ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

1.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง พัฒนามาตรการความปลอดภัย ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็น ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนา ประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ ความรุนแรงในมนุษย์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
----	---	----	----	----	---	---	--------

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
2.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรางกระปี อยางไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 2 ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ							
3.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรางกระปี อยางไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรางกระปี อยางไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 3 ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ							
5.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรางกระปี อยางไร เพื่อเป็น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ					
		1	2	3			
ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์							
6.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง พัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภท อ้นตามัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการ ปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิด จากการถูกละเมิดสิทธิ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 4 ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ							
7.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง พัฒนามาตรการความปลอดภัย ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภท อ้นตามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็น ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนา ประเด็น ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบ ทางสุขภาพทางกายและจิตใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง พัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภท อ้นตามัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการ ปรับปรุง พัฒนาประเด็น ด้านภัยที่เกิด จากผลกระทบทางสุขภาพทางกาย และจิตใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

รวมค่า IOC ทั้งฉบับได้ 1.00

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ (ค่าความเชื่อมั่น)

ผลการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ปรากฏค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้านและทั้งฉบับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยงของภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในสถานศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์	0.909
2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	0.891
3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ	0.955
4. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ	0.895
ภาพรวมทั้งฉบับ	0.964

ผลการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ในภาพรวมทั้งฉบับ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.964	.969	28

ผลการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) รายด้าน

ด้านที่ 1 ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.909	.934	8

ด้านที่ 2 ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.891	.894	5

ด้านที่ 3 ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.955	.963	7

ด้านที่ 4 ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.895	.897	8

ภาคผนวก ณ
ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 ว่าที่ร้อยตรีศรายุทธ พงศ์ทองเมือง
รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 นายเวชยันต์ สรรพเศียร รองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 นางสาวนภ เองฉ้วน ผู้อำนวยการโรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 นายวรุฒิ เหล็กเกิดผล รองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 นายสรายุทธ์ หลงขาว ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองพนสฤษฎ์พิทยา

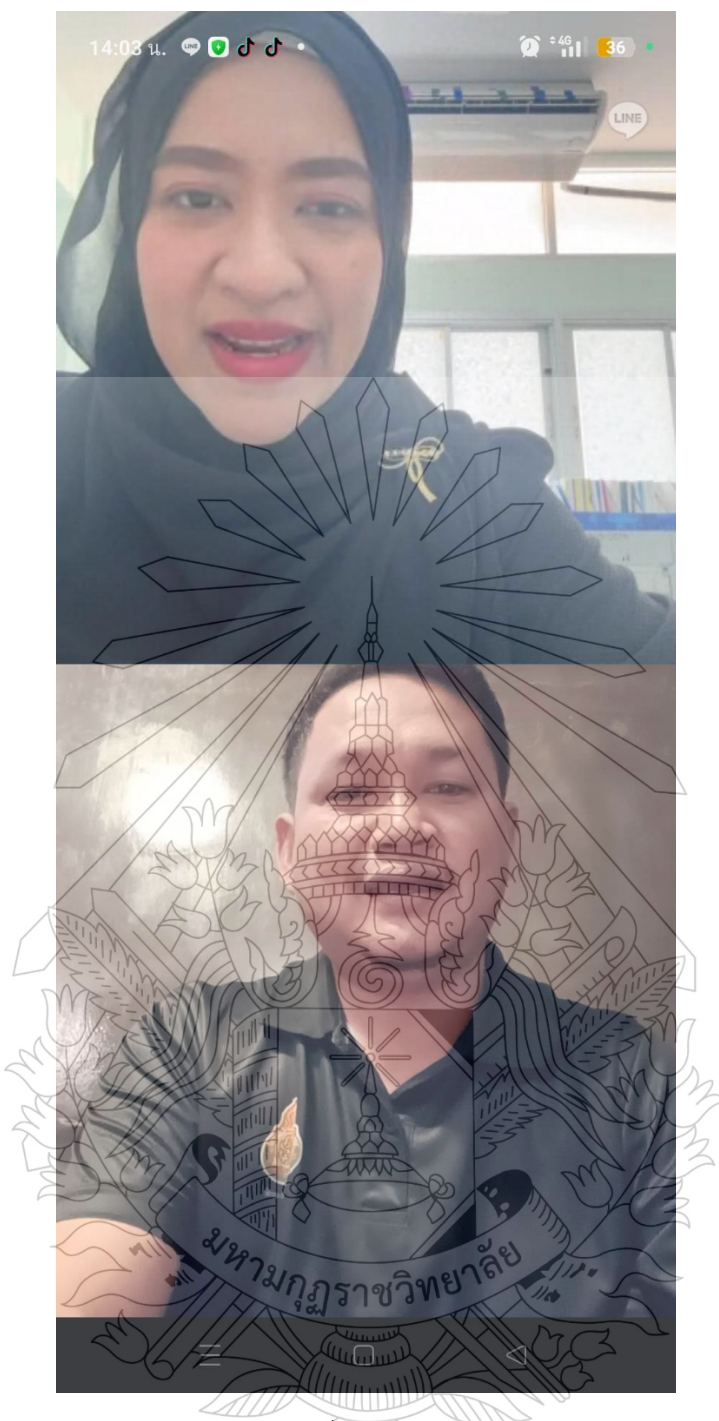
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 นายจรูญ รักบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนลันดาราชประชาอุทิศ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 นายชวลิต ทองทิพย์
เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลคลองท่อได้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 ร้อยตำรวจเอกสำราญ ชูหนู
สารวัตรจราจร สถานีตำรวจภูธร อำเภอกลองท่อม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 นางสาวอรอมล พลหลา
นักจิตวิทยาโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบบ

ภาคผนวก ก

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตมรกต อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่ง กระบี่

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ มาयर่างแล้วดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลคลองท่อม จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองท่อม จำนวน 1 คน และนักจิตวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 9 คน

1. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ด้านที่ 1 มุ่งเน้นด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ปลอดภัย มีความสงบในทุกระดับ สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ ทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580, 2561, หน้า 9) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัย การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือ เยียวยาและแก้ไขปัญหา การบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝังและปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุดและไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำ เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชน ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, หน้า 1)

แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรทก อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ เกิดจากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ตามแนวทางการดำเนินงานสาคศึกษาปลอดภัย จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านภัยที่เกิดความปลอดภัยจากการถูกละเมิดสิทธิ์ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสภาวะทางกายและจิตใจ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.2 เพื่อสร้างแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ

2.3 เพื่อดำเนินงานตามแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรกด อันดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ

1. ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์

ประเด็น แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ โดยบูรณาการความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่ได้รับมอบหมายในระดับสถานศึกษา

2) สํารวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ

3) ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถาน ศึกษาให้ครอบคลุมภัยจากการใช้ความรุนแรงในมนุษย์ เช่น ทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การล่อลวงละเมิดทางเพศ การล่อลวงและลักพาตัว การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรมและการระเบิด

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยและแนวปฏิบัติตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง โดยดำเนินการ ดังนี้

- (1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยง
 - (2) เฝ้าระวังและสังเกตพฤติกรรมนักเรียนพร้อมพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
 - (3) จัดทำและชี้แจงระเบียบการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา
 - (4) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังและช่วยเหลือทั้งในโรงเรียนและชุมชน
 - (5) จัดทำและประชาสัมพันธ์ ช่องทางติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ
 - (6) จัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียน
 - (7) อบรมและปลูกฝังความตระหนักรู้ด้านคุณค่าในตนเอง กฎหมาย หน้าที่พลเมือง การอยู่ร่วมกันในสังคมและผลกระทบของความรุนแรง
 - (8) บูรณาการทักษะชีวิตและการป้องกันภัยจากความรุนแรงในหลักสูตรสถานศึกษา
 - (9) คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (SDQ)
 - (10) ดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด สารเคมีและวัตถุอันตราย ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน
 - (11) แต่งตั้งคณะทำงานช่วยเหลือเร่งด่วนเพื่อระงับเหตุ และคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือและดำเนินการตามระเบียบ โดยเน้นการใกล้ชิดตามลำดับขั้น
 - (12) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการช่วยเหลือและส่งต่อที่เหมาะสม
- 5) ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
 - 6) กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
 - 7) จัดทำรายงาน สรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

- 1) เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างเร่งด่วน
- 2) รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน และหากเป็นกรณีรุนแรงให้ส่งต่อเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- 3) ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขสถานการณ์ ในเบื้องต้น เช่น การแยกคู่กรณีออกจากกันอย่างปลอดภัย การดูแลความปลอดภัยของนักเรียนที่เกี่ยวข้อง และบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) บันทึกและรายงานเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE @ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบและสนับสนุนการดำเนินการ

5) ในกรณีที่เหตุการณ์มีความรุนแรงหรือเกินขีดความสามารถของสถานศึกษา ให้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สาธารณสุข หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาตามลักษณะของเหตุการณ์

6) ดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและการดำเนินมาตรการตามลำดับจากเบาไปหาหนัก รวมทั้งจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครอง

7) จัดให้มีการติดตาม ดูแล ค้ำครองและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยครูแนะแนว นักจิตวิทยา หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจและเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน

8) ในกรณีที่นักเรียนอยู่ในภาวะเสี่ยงหรือจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและการสงเคราะห์ในเบื้องต้นทันทีและหากจำเป็นให้ส่งต่อเพื่อรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์เด็ก

9) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ติดตามและประเมินผลการช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง โดยในกรณีเร่งด่วนให้รายงานเบื้องต้นทันที

2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

ประเด็น แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถาน ศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

2) สำรวจและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและบุคลากร

3) ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ได้แก่ ภัยจากยานพาหนะและการจราจร ภัยจากธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง ภัยจากการจัดกิจกรรมต่างๆ และภัยจากเครื่องมือและอุปกรณ์

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุตามบริบทของสถานศึกษาที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง โดยดำเนินการดังนี้

- (1) สำรวจข้อมูลยานพาหนะของนักเรียนและบุคลากร
- (2) จัดระบบการสัญจรภายในสถานศึกษาและติดตั้งป้ายสัญลักษณ์จราจร
- (3) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร เครื่องหมายจราจรและการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

- (4) รณรงค์การสวมหมวกนิรภัยร้อยละ 100
- (5) สำรวจข้อมูลและประเมินความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ
- (6) ติดตั้งระบบหรือสัญญาณเตือนภัย
- (7) จัดทำแผนป้องกันและแผนเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ
- (8) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุ
- (9) จัดกิจกรรมฝึกซ้อมการเผชิญเหตุและช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- (10) สำรวจสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้าง
- (11) ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ให้เป็นระบบ
- (12) ติดป้ายเตือนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือไม่ปลอดภัย
- (13) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย
- (14) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างปลอดภัย การสังเกตความเสี่ยงและการเอาตัวรอดจากสถานการณ์อันตราย

- (15) ฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- (16) แต่งตั้งคณะทำงานหรือทีมช่วยเหลือฉุกเฉินในสถานศึกษา
- (17) ส่งเสริมการทำประกันอุบัติเหตุสำหรับนักเรียนและบุคลากร
- (18) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูสภาพจิตใจเมื่อเกิดเหตุการณ์

5) ดำเนินการตามมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา นำมาตรการที่กำหนดไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุในสถานศึกษา

6) กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

7) จัดทำรายงาน สรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

- 1) เมื่อเกิดเหตุหรือได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น บันทึกข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องและประเมินสถานการณ์หรือระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างเร่งด่วน
- 2) รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที พร้อมทั้งแจ้งครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนและนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่เป็นปัญหาระดับรุนแรง
- 3) ดำเนินการระงับเหตุหรือแก้ไขปัญหาเบื้องต้นตามความเหมาะสม พร้อมทั้งอพยพนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังพื้นที่ปลอดภัยหรือจุดรวมพล
- 4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565
- 5) ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรที่ประสบเหตุให้ครบถ้วน และดำเนินการคัดแยกผู้ประสบเหตุตามระดับความรุนแรงของอาการ โดยใช้ระบบสี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง และสีดำ เพื่อให้การปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม
- 6) ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุและในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรง ให้ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อน
- 7) ดำเนินการติดตามอาการให้การช่วยเหลือด้านร่างกาย การฟื้นฟูสภาพจิตใจและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โดยครูแนะแนวหรือนักจิตวิทยา พร้อมทั้งพิจารณาส่งต่อกรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรายกรณี
- 8) สำรวจความเสียหาย บันทึกเหตุการณ์ และข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อใช้ในการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

ประเด็น แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน สหวิชาชีพ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อร่วมดำเนินงานด้านความปลอดภัยในระดับสถานศึกษา

2) ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการถูกละเมิดสิทธิทั้งในและนอกสถานศึกษา

3) จัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษาให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น การปล่อยปละละเลย การทอดทิ้ง การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม การทำให้เสียชื่อเสียง การคุกคามทางเพศ การบังคับ ชูเชื้อ การใช้หรือจ้างให้กระทำการอันตรายและการทารุณกรรม

4) จัดทำมาตรการความปลอดภัยด้านการป้องกันการละเมิดสิทธิของนักเรียน โดยอ้างอิงผลการประเมินความเสี่ยงของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ดำเนินมาตรการป้องกัน เฝ้าระวังและช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

- (1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา
- (2) เฝ้าระวัง สังเกต และบันทึกพฤติกรรมนักเรียนอย่างเป็นระบบ
- (3) พัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงให้มีความปลอดภัย
- (4) สร้างภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังและช่วยเหลือนักเรียน เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนและผู้ปกครอง
- (5) ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนแกนนำเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ให้มีทักษะในการสังเกต แจ้งเตือนและส่งต่อปัญหาให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว
- (6) จัดระบบการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง
- (7) จัดทำและเผยแพร่ช่องทางขอความช่วยเหลือในสถานศึกษาและชุมชน
- (8) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาและขาดแคลน รวมถึงการให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- (9) ประสานความร่วมมือ กับภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา ส่งต่อความช่วยเหลือ และติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (10) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ สิทธิและหน้าที่พลเมือง รวมทั้งฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็น เช่น การปฏิเสธ การเอาตัวรอด การขอความช่วยเหลือ การสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง การตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ โดยดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

5) ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยนำมาตรการที่กำหนดไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

6) กำหนดปฏิทินดำเนินงาน จัดทำแผนกำกับติดตาม เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ และดำเนินการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

7) สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา จัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

1) เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น โดยใช้กระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

2) รายงานเหตุการณ์เบื้องต้นต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งครูที่ปรึกษาและแจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองหรือประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่เป็นปัญหาระดับรุนแรง

3) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหาละเอียดเฉพาะหน้า พร้อมตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและประเมินสถานการณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งบันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) ดำเนินการแจ้งเหตุผ่านช่องทางที่กำหนด ได้แก่ ระบบ MOE Safety Center, LINE @ MOE Safety Center หรือสายด่วน 02-126-6565 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและให้การสนับสนุนการช่วยเหลือ

5) ประสานงานกับหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือดูแลและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน พร้อมทั้งกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานที่เข้าดำเนินการช่วยเหลือ

6) ดำเนินการแก้ไขปัญหเป็นรายกรณีให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย โดยเน้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ควบคู่กับการให้ความช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

7) ในกรณีที่นักเรียนต้องได้รับการดูแลเฉพาะทางหรือการสงเคราะห์เพิ่มเติม ให้ดำเนินการส่งต่อไปยังหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว

8) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องตามกรณี

4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ

ประเด็น แนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงาน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน กำกับและดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน

2) สืบหาข้อมูลและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจของนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ เช่น แหล่งร้านเกม แหล่งการพนัน แหล่งมั่วสุมยาเสพติด พื้นที่ที่มีมลภาวะเป็นพิษ รวมถึงข้อมูลการใช้งานระบบโซเชียลมีเดียของนักเรียน ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและข้อมูลด้านสุขภาพและสุขภาพทางจิตใจ

3) วิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงของภัยที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ภาวะติดเกม ภัยโซเชียล การเล่นเกมพนัน การใช้สารเสพติด ภาวะปัญหาสุขภาพจิต โรคระบาดและโรคติดต่อ อาหารเป็นพิษและมลภาวะเป็นพิษ เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขอย่างเหมาะสม

4) จัดทำมาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- (1) การจัดทำระเบียบและข้อตกลงร่วมกันในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- (2) การจัดทำแผนป้องกันโรคระบาดและโรคติดต่อ รวมถึงการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ป้องกันโรคให้เพียงพอ
- (3) การตรวจสอบคุณภาพอาหารกลางวันและอาหารเสริมตามหลักโภชนาการ
- (4) การคัดกรองสุขภาพ จิตและวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล เช่น การใช้แบบประเมิน SDQ
- (5) การติดตั้งป้ายสัญลักษณ์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ที่มีมลภาวะเป็นพิษ
- (6) การพัฒนาระบบ สื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- (7) การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกายและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- (8) การจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
- (9) การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ โทษและผลกระทบของภัยต่าง ๆ เช่น ภัยโซเชียล การพนัน ยาเสพติดและปัญหาสุขภาพจิต
- (10) การพัฒนานักเรียนแกนนำเพื่อนที่ปรึกษา (YC: Youth Counselor) เพื่อเฝ้าระวัง สังเกตและส่งต่อเพื่อนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- (11) การขับเคลื่อนนโยบายโรงเรียนปลอดภัย นักเรียนอุ่นใจ (Safe Zone) และการพัฒนาระบบความปลอดภัยแบบองค์รวมในสถานศึกษา
- (12) การเสริมสร้างทักษะการรับมือกับภัยคุกคามและการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

(13) การดำเนินการตามระเบียบและกฎหมาย โดยใช้กระบวนการใกล้เคียงและการแก้ไขปัญหาลำดับความรุนแรง

5) นำมาตรการและแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อการเรียนรู้

6) ดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการติดตามประเมินผล กำหนดปฏิทินการดำเนินงานและพัฒนาเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพ พร้อมเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผล

7) สรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ พร้อมจัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

ประเด็น แนวทางพัฒนาแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา

1) เมื่อสถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2) รายงานเหตุเบื้องต้นไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโดยทันที แจ้งผู้ปกครองตามขั้นตอน เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรองโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (หากเป็นปัญหาระดับรุนแรง)

3) ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัยแต่ละประเภทหรือแก้ไขปัญหามุ่งมั่นตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พร้อมประเมินสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ

4) แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center หรือ LINE @ MOE Safety Center หรือโทรสายด่วน 02-126-6565

5) นำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยเฉพาะกรณีปัญหาระดับรุนแรง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

6) ประสานหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน เช่น หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว พร้อมทั้งกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

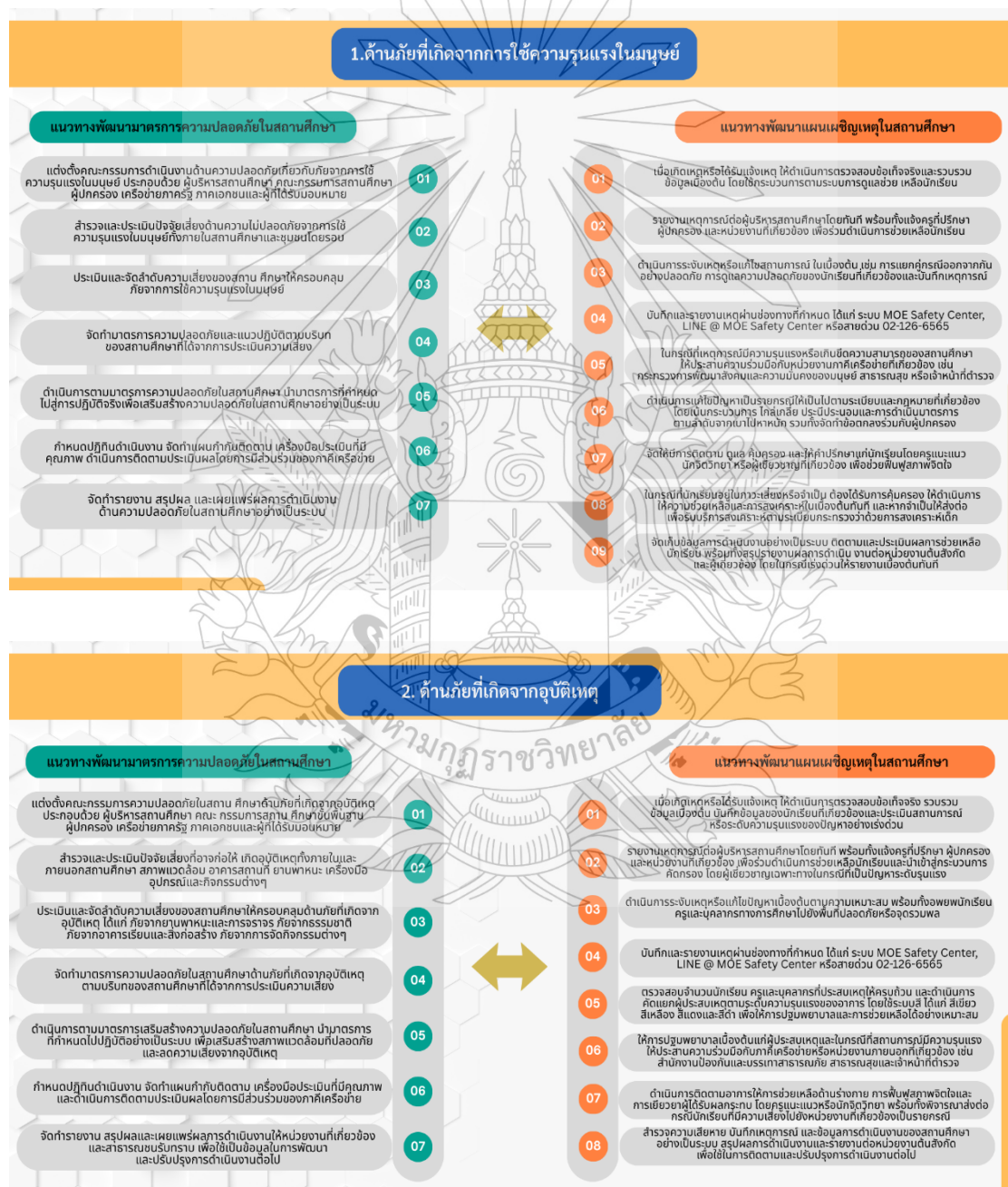
7) ดำเนินการแก้ไขปัญหเป็นรายกรณีตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการใกล้เคียง ประนีประนอมและใช้มาตรการตามลำดับจากเบาไปหาหนัก

8) ให้ความช่วยเหลือ ดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยครูแนะแนวหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการฟื้นฟูสภาพจิตใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน

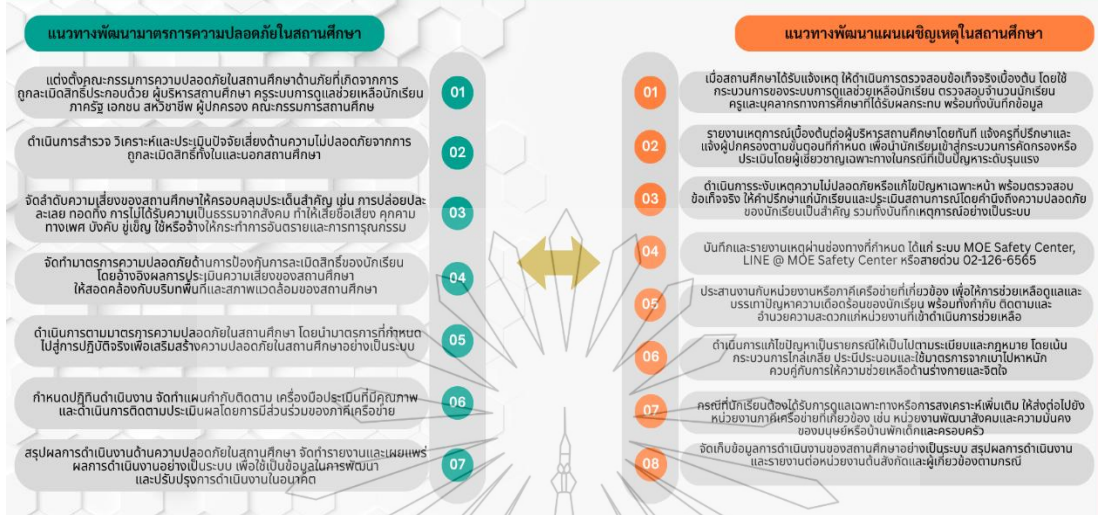
9) ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและเยี่ยมเยียนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตและเรียนรู้ได้ตามปกติ

10) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องตามกรณี

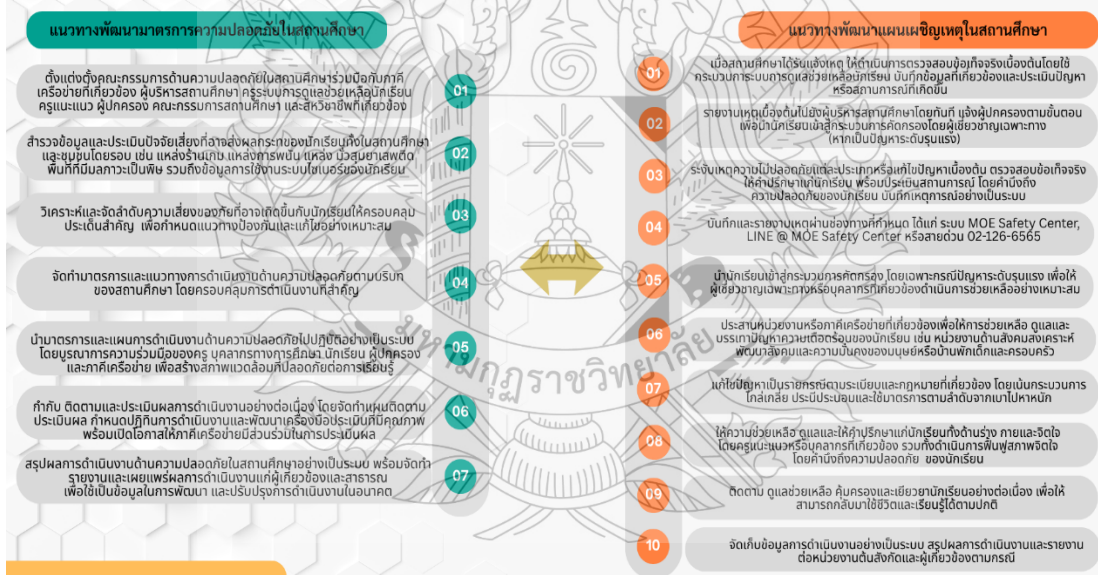
โดยสามารถสรุปแนวทางพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมรภต อ้นดามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่งร้ง กระบี่ ได้ดังนี้

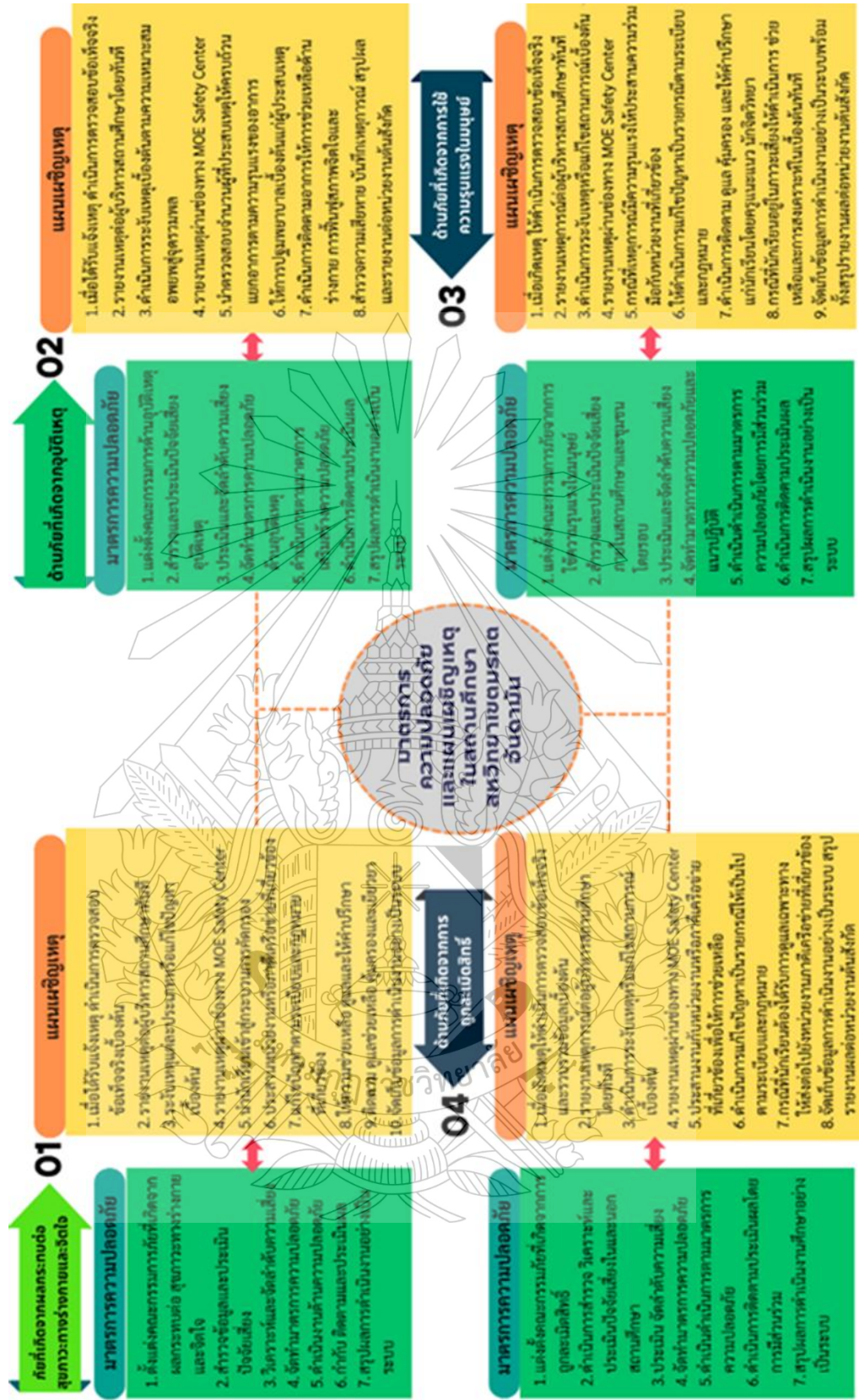
3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ

แผนภาพแนวทางการพัฒนามาตรการความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมทร.ที่ ๑ นครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น นครราชสีมา

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

ชื่อ	นายณัฏพล เทียบแก้ว	
วัน เดือน ปี เกิด	30 กรกฎาคม 2530	
สถานที่เกิด	จังหวัดกระบี่	
ประวัติการศึกษา	ประถมศึกษา	โรงเรียนบ้านพรุดินนา
	อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่	
	มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์
	อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่	
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	วิทยาลัยช่างศิลป์นครศรีธรรมราช
ที่อยู่ปัจจุบัน	ปริญญาตรี	อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช
	ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาจิตรศิลป์	
	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	
	เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	
	72 ถนนศุภการพัฒนา ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	
ผลงานตีพิมพ์	Click or tap here to enter text.	
รางวัลที่ได้รับ	Click or tap here to enter text.	

